

শ্রীশ্রীমাধবদেব চৰিত

নাম-ঘোষা

ভজন

ঘোষা ॥ ছবি ॥

মুক্তিতে নিস্পৃহ যিটো সেহি ভকতক নমো
বসময় মাগোহো ভকতি।
সমস্ত মন্তক মণি নিজ ভকতৰ বশ্য
ভজো হেন দেব যদুপতি ॥ ১ ॥
যাৰ নাম কৃষ্ণ নাম নাৱে ভৱসিদ্ধি তৰি
পাৱে পৰম্পদ পাপী যত।
সদানন্দ সনাতন হেনয় কৃষ্ণক সদা
উপাসা কৰোহো হৃদয়ত ॥ ২ ॥

৪

নাম-ঘোষা

যাৰ পুত্ৰসৱে ঐত হৰিত শৰণ লৈয়া
হৰিগুণ গাৱে শুদ্ধভাৱে।
দধি দুগ্ধ ঘৃত মধু নদীৰ জলক পিয়া
পিতৃগণে তৃপ্তিক পালে ॥ ১০ ॥
সেহিসে সকলে শাস্ত্ৰ পঢ়িলে শুনিলে সি সি
অনুষ্ঠান সমস্তে কৰিল।
নিৰাশা ঈশ্বৰ কৃষ্ণ তাহাঙ্ক সম্মুখ ভৈল
আশাক যিজনে পিঠি দিল ॥ ১১ ॥
অপৰিত্ৰ যিটো আতি পৱিত্ৰ হোৱেবা যদি
সমস্তে অৱস্থা আছে পায়।
কমললোচন যিটো সুমৰে তাৰেসে শুদ্ধ
বাহিৰে ভিতৰে হোৱে কায় ॥ ১২ ॥
সেহিসে চতুৰ যিটো পুণ্যৰ নিদানভূত
নাৰায়ণ নামক উচ্চৰে।
অচতুৰ সি সি আতি পাপৰ নিদান ভূত
নামে অৰ্থবাদ যিটো কৰে ॥ ১৩ ॥

নাম-ঘোষা

৭

যিহেতু চৈতন্য পূৰ্ণ পৰমাত্মা ৰূপে হৰি
হৃদয়ত আছন্ত প্রকাশি।
তাতেসে ইন্দ্ৰিয়গণ ভূত প্ৰাণ বুদ্ধি মন
প্ৰৱৰ্ত্তে যতক জড়ৰাশি ॥ ২২ ॥
ৰাম কৃষ্ণ হৰিনাম সৰ্ব্বধৰ্ম্ম অনুপাম
সকল নিগম তত্ত্ব সাৰ।
যাত পৰে ধৰ্ম্ম নাহি আৰ।
হেন নাম নুসুমৰি কমন ভাৰসা কৰি
ৰৈয়া আছা ভৱ তৰিবাৰ ॥ ২৩ ॥
বিষ্ণু পাদোদকী গঙ্গা মহেশে সহিতে ইটো
জগতকে পৱিত্ৰ কৰয়।
হেন কৃষ্ণ বিনে কোন ভগৱন্ত হেন ইটো
শব্দৰ স্বৰূপ আছয় ॥ ২৪ ॥
পুণ্য অৰণ্যৰ মাজে মাধৱৰ নামসিংহ
প্ৰকাশ কৰয় আতি বড়ে।

নমস্কাৰ

মৎস্য কুৰ্ম নৰসিংহ বামন পৰশুৰাম
হলীৰাম বৰাহ শ্ৰীৰাম।
বুদ্ধ কঙ্কি নামে দশ আকৃতি ধৰিছা কৃষ্ণ
তয়ু পাৱে কৰোহো প্ৰণাম ॥ ৩ ॥

উপদেশ

একান্ত ভকতসৱে নিৰ্গুণ কৃষ্ণৰ গুণ
গাৱে সদা বসিয়া যথাত।
বৈকুণ্ঠক পৰিহৰি যোগীৰো হৃদয় এৰি
থাকা হৰি সাক্ষাতে তথাত ॥ ৪ ॥
কৰ্ম্মত বিশ্বাস যাৰ হিয়াত থাকন্তো হৰি
আতিশয় দূৰ হোন্ত তাৰ।
দূৰতো বিদূৰ হোন্ত তাৰ।
অহঙ্কাৰ থাকন্তো সাক্ষাতে কৃষ্ণক পাৱে
শ্ৰৱণ কীৰ্ত্তন ধৰ্ম্ম যাৰ ॥ ৫ ॥

নাম-ঘোষা

৫

মহেশে বোলন্ত মোৰ ব-কাৰাদি নাম শুনি
পৰম প্ৰসন্ন হোৱে মন।
শুনিয়ে পাৰ্ব্বতী মঞি মনতে শঙ্কএগ বদে
ৰাম বুলিবেক ইটো জন ॥ ১৪ ॥
কৰ্ণপথে ভকতৰ হিয়াত প্ৰৱেশি হৰি
দুৰ্ব্বাসনা হৰে সমস্তয়।
জলৰ যতক মল যেহেন শৰত কালে
স্বভাৱতে নিৰ্মল কৰয় ॥ ১৫ ॥
হুয়া দেৱ দিগম্বৰ ভস্মবিভূষিত অঙ্গ
শিৰত ধৰিয়া জটাভাৰ।
মহেশে সেৱন্ত যাক হেন কৃষ্ণ বিনে আন
কোন শ্ৰেষ্ঠ দেৱ আছে আৰ ॥ ১৬ ॥
বন্দা আদি দেৱগণে নিশ্চল সম্পত্তি মনে
লক্ষ্মীক সেৱন্ত তপ কৰি।
লক্ষ্মীও সেৱন্ত যাক হেন মহেশ্বৰ বিষু
আন কোন দেৱ তাক সৰি ॥ ১৭ ॥

৮

নাম-ঘোষা

যাৰ ধ্বনি শুনি ভয়ে মহাপাপ হস্তীচয়
পলায় আতি ত্ৰাসত লৱড়ে ॥ ২৫ ॥
আপুনি আপুন বন্ধু আপুনি আপুন শত্ৰু
আপুনি আপুন ৰাখে মাৰে।
হৰিক নভজি নৰে আপুনি হোৱয় নষ্ট
হৰি ভজি আপুনাক তাড়ে ॥ ২৬ ॥
দুৰ্লভ মনুষ্য তনু লভিয়া পশুৰ যোগ্য
বিষয়ৰ আশা পৰিহৰা।
সন্তৰ সঙ্গত বসি সুখে হৰিগুণ গায়
সন্তোষ অমৃত পান কৰা ॥ ২৭ ॥
বিষয় সম্বন্ধ সুখ সমস্ত যোনিতে পায়
হৰিসেৱা একো থানে নাই।
হৰিৰ সেৱাৰ যোগ্য কেৱলে মনুষ্য তনু
জানি ফুৰা হৰিগুণ গাই ॥ ২৮ ॥
হৰিনাম কীৰ্ত্তনত নাহি কাল দেশ পাত্ৰ
নিয়ম সংযম একো বিধি।

যিটোজনে শুদ্ধভাৱে হৰিত শৰণ লৈয়া
হৰিক সুহৃদ বুলি আছে।
হৰিৰ প্ৰসাদে সিটো বিদ্বিৰ মুণ্ডত ভৰি
দিয়া হৰিগুণ গায় নাচে ॥ ৬ ॥
সকল নিগম লতা তাৰ অৱিনাশী ফল
কৃষ্ণনাম চৈতন্য স্বৰূপ।
সুমধুৰ সুমঙ্গল শ্ৰদ্ধায়ে হেলায়ে লৈয়া
নৰ মাত্ৰে তৰে ভৱকূপ ॥ ৭ ॥
অব্যক্ত ঈশ্বৰ হৰি কিমতে পূজিবা তাক
ব্যাপকত কিবা বিসজ্জন।
এতাৱন্ত মূৰ্ত্তিশূন্য কেনমতে চিন্তিবাহা
ৰাম বুলি শুদ্ধ কৰা মন ॥ ৮ ॥
যিটোজনে কৃষ্ণকথা বিচাৰ সময়ে মনে
ধৈৰ্য্য ধৰি ক্ষণেক থাকয়।
যত তীৰ্থ স্নান দান দেৱ পিতৃ যজ্ঞ যাগ
যোগাদিৰো ফলক পাৱয় ॥ ৯ ॥

৬

নাম-ঘোষা

সমস্ত বেদান্ত সাৰ মহাভাগৱত শাস্ত্ৰ
ইহাৰ অমৃতবস পাই।
পৰম সন্তোষে পান কৰিলে যিজনে তাৰ
অন্যত্ৰ বসত ৰতি নাই ॥ ১৮ ॥
মহাভাগৱত বস মাধৱৰ নাম যশ
আক পান কৰিল যিজনে।
কৃষ্ণৰ চৰণে চিত্ত দিয়া মোক্ষ আদি ৰসে
ৰতি আৰ নকৰয় মনে ॥ ১৯ ॥
কৃষ্ণৰ নামক সদা কীৰ্ত্তন কৰয় যিটো
মনে দৃঢ় কৰিয়া নিশ্চয়।
নিষ্কাম হোক বা যদি সকাম হোৱয় তাক
কদাচিতো কলি নবাধয় ॥ ২০ ॥
চাণ্ডাল পৰ্য্যন্ত কৰি জগতৰে উপকাৰী
নাহি নামগুণ বিনে আন।
সেহিসে কাৰণে হৰি নিজ যশপ্ৰিয় ভৈল
ভগৱন্ত ভকতৰ প্ৰাণ ॥ ২১ ॥

নাম-ঘোষা

৯

হৰিত শৰণ লৈয়া কেৱলে হৰিৰ নাম
কীৰ্ত্তন কৰন্তে হোৱে সিদ্ধি ॥ ২৯ ॥
মৃত্যুৰ মুখত পৰি আছে যিটো সিটো নৰে
হৰিগুণ কীৰ্ত্তন নকৰে।
মৃত্যু তৰিবাৰ জানা নাহিকে উপায় আন
হৰিনাম কীৰ্ত্তনত পৰে ॥ ৩০ ॥
মৃত্যু তৰিবাৰ যত আছয় উপায় আন
বিধিনি দৃষিত নিৰন্তৰে।
বিধিনি ৰহিত যত মাধৱৰ গুণ কৰ্ম্ম
কীৰ্ত্তন কৰিয়া সুখে তৰে ॥ ৩১ ॥
লুপ্তমতি মনুষ্যৰ হৰি কীৰ্ত্তনত পৰে
নাহিকে ৰহস্য বিত্ত আৰ।
আন আশা পৰিহৰি মাধৱক মনে ধৰি
হৰিৰ কীৰ্ত্তন কৰা সাৰ ॥ ৩২ ॥
শুনা পৰমার্থ তত্ত্ব শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰ মত
ধৰিয়োক সজ্জনসকল।

১০	নাম-ঘোষা	নাম-ঘোষা	১১	১২	নাম-ঘোষা
হৰিৰ কীৰ্ত্তন কৰি পাইবা ভক্তি পৰম নিৰ্মল ॥ ৩৩ ॥ শুনা সভাসদচয় নেৰিবা শাস্ত্ৰৰ নয় হৰিগুণ ভাগৱত সাৰ। সাধুসঙ্গ অনুসৰা শ্ৰৱণ কীৰ্ত্তন কৰা পৰিহৰা পাষণ্ড আচাৰ ॥ ৩৪ ॥ বৈৰাগ্যত পৰে ভাগ্য নাহি প্ৰবোধত পৰে সুখ আৰ নাহি পুৰুষৰ। হৰি বিনে পৰিত্ৰাণ কৰ্ত্তা আৰু নাহি জানা ৰিপু নাহি সংসাৰত পৰ ॥ ৩৫ ॥ লক্ষ্মীপতি ভগৱন্ত যাহাৰ প্ৰসন্ন ভৈল তাহাৰ দুৰ্লভ কিছু নাই। নাৰায়ণপৰ ভৈলে তথাপি কিষ্কিণতো আন নবাঙ্কুয় সেৱা সুখ পাই ॥ ৩৬ ॥ কৃষ্ণৰ হৃদয় চাৰু লক্ষ্মীৰ নিৱাস থান মুখ নয়নৰ পানপাত্ৰ।		দিগপাল সমন্তৰ আশ্ৰয় কৃষ্ণৰ বাহ ভকতৰ পাদপদ্ম মাত্ৰ ॥ ৩৭ ॥ পৰম ঈশ্বৰদেৱ কৃষ্ণক নপায় লাগ তপ জপ যাগ যোগ দানে। একান্ত ভক্তৰ পদ- ৰেণু শুদ্ধ চিত্তে মাথে অভিষেক নকৰয় মানে ॥ ৩৮ ॥ গ্ৰাম্যকথা বিনাশন উত্তম শ্ৰোকাৰ গুণ প্ৰসৱয় সাধুৰ সঙ্গত। তাক অনুদিনে যিটো সেৱে তাৰ সতীমতি হোৱে বাসুদেৱ চৰণত ॥ ৩৯ ॥ সেহিসে দিনক ভাই দুৰ্দ্দিন বুলিয়া মানি মেঘাচ্ছন্ন নোহয় দুৰ্দ্দিন। হৰিকথা অমৃতৰ সম্যক আলাপ ৰসে যিটো দিন হোৱয় বিহীন ॥ ৪০ ॥ আত্মা ঈশ্বৰক লাগ প্ৰত্যেকে সততে পাই নপায় জানা তাক্ৰ অবিদ্যাত।		অবিদ্যা নাশিলে লাগ কৃষ্ণক পায় যেন কণ্ঠলগ্ন বস্ত্ৰক সাক্ষাত ॥ ৪১ ॥ নিন্দা নাৰায়ণ হেন ইটো শব্দ আছয় মুখে বশৰঞ্জী বচনো আছয়। তথাপি অদ্ভুত কিনো ঘোৰ নৰকত মজি মলমতি মনুষ্য মৰয় ॥ ৪২ ॥ তৰ্কশাস্ত্ৰ মহাব্ৰাহ্মী তাহান নিপুণ পতি তাৰ শিষ্য ভৈল পুত্ৰপ্ৰায়। সংসাৰ বনত পশি পতি পুত্ৰ সমন্বিতে উপনিষদ্ ধেনু ধৰি খায় ॥ ৪৩ ॥ সৰ্বশ্ৰুতি শিৰোৰত্ন ভাগৱত বনমাজে হৰিনাম সিংহ প্ৰকাশয়। তাৰ মহাধ্বনি শুনি নিজ পৰিবাৰ সমে তৰ্কব্যাহ্মী পলায় ছয়া ভয় ॥ ৪৪ ॥	

নাম-ঘোষা	১৩	১৪	নাম-ঘোষা	নাম-ঘোষা	১৫
স্মৰহ গোৱিন্দ মূঢ় ভজহ গোৱিন্দ সৰ্বক্ষণে। মৰণ সমিতে পাইলে গোৱিন্দেৰে ৰাখিবন্ত নৰাখিবে 'ডুকুণ্ডকৰণে' ॥ ৪৫ ॥ ঈশ্বৰ কৃষ্ণক যিটো অন্য দেৱতাৰ সম বোলায় অধম মূঢ়মতি। চৌবাশী নৰক ভুঞ্জি পাপৰ যোনিত সিটো অৱশ্যে হুইবেক উতপতি ॥ ৪৬ ॥ মায়া আদি কৰি যত সমস্তে জগত জড় কৃষ্ণেৰে চৈতন্য আত্মা শুদ্ধ। চৈতন্য কৃষ্ণক এড়ি জড়ক ভজিয়া মৰে কিনো লোক অধম মুগ্ধ ॥ ৪৭ ॥ তপ জপ তীৰ্থ ব্ৰত যাগ যোগ যজ্ঞ দান কাকো নুসুমৰে মৃত্যুবেলা। মৰস্তাজনক বেঢ়ি বোলে সৰে ৰাম বোলা হেন নাম এতিক্ষণে হেলা ॥ ৪৮ ॥	পৰলোক সময়ৰ বান্ধৱ হৰিৰ নাম সৰ এড়ি যিহেতু সুমৰে। এতিক্ষণে কি কাৰণে হেনয় হৰিৰ নাম মলমতি নৰে নুসুমৰে ॥ ৪৯ ॥ দুৰ্যোৰ সংসাৰ ইটো ব্যাদিৰ ঔষধ মহা তেজি হৰিনামক সম্প্ৰতি। কমন উপায়ে আন পণ্ডিতসকলে আৰে লভিবেক আপুন মুকুতি ॥ ৫০ ॥ লভিয়া মনুষ্যতনু যিসৰ পণ্ডিত নৰে নসাধিলে গতি আপুনাৰ। কোটি জনমক লাগি সংসাৰ সাগৰে মজি ফুৰিবেক ভুঞ্জিয়া নিকাৰ ॥ ৫১ ॥ গোৱিন্দক নৰাধিয়া কোনকালে কদাচিত সুখী ছয়া আছে কোনজন। হেন শিক্ষা মনে ধৰি ডাউকে বোলায় সদা 'কো ৰা কো ৰা' ক্ল-বাক্য বচন ॥ ৫২ ॥	শঙ্কৰেৰে শুদ্ধমত ঈশ্বৰ ভক্তিৰ তত্ত্ব প্ৰচাৰিলা শাস্ত্ৰসাৰ জানি। তাহাক নজানি মূঢ়ে জীৱিকাৰ অৰ্থে ফুৰে আপুনাৰ মহত্ত্ব বখানি ॥ ৫৩ ॥ শঙ্কৰে সংশয় ছেদি শাস্ত্ৰৰ তত্ত্বক ভেদি প্ৰচাৰিলা কৃষ্ণৰ ভক্তি। তাক এৰি কি কাৰণে আনক বোলায় গুৰু কিনো লোক মহামূঢ়মতি ॥ ৫৪ ॥ নজানে শাস্ত্ৰৰ নয় যেহি আসে তাকে কয় ছেদিবাক নপাৰে সংশয়। গুৰু বোলাই তথাপিটো ফুৰয় লোকৰ মাজে মান্য-সতকাৰ খুজি লয় ॥ ৫৫ ॥ বচনে কেৱলে মাত্ৰ হৰিত শৰণ লয় চিত্তে আন দেৱক ভজয়। জানিবাহা কদাচিতো সিদ্ধি সিটো নলভয় হৰি তাৰ সন্তোষ নহয় ॥ ৫৬ ॥			

১৬	নাম-ঘোষা	নাম-ঘোষা	১৭	১৮	নাম-ঘোষা
আগম নিগম তৰ্ক পুৰাণ ভাৰত যত ইতিহাস তন্ত্ৰমন্ত্ৰচয়। হে হৰি তোমাতেসে খেলাৱে কেৱলে বাদ তোম্বাৰ তত্ত্বক নজানয় ॥ ৫৭ ॥ ঐশ্বৰ্য্য ভোগৰ মদে মত্ত ছয়া ঈশ্বৰত পৰাঙ্কুখ ভৈল যিটোজন। যেন জীৰ্ণ গাই সিটো দুৰ্যোৰ সংসাৰ মহা- পক্ষে পৰি হোৱয় মগন ॥ ৫৮ ॥ হৰিনাম ধ্বজ কৰি বেদপত্ৰ পৰিহৰি ফুৰে আতি পাষণ্ডসকল। ইহ পৰলোকে ভ্ৰষ্ট ছয়া পেট পুৰি মাত্ৰ ফুৰে আতি পৰম নিত্ৰল ॥ ৫৯ ॥		তোম্বাৰ কৃপাত তেৱে সমস্তে সাধনশ্ৰম এৰাই সুখী হুইবোহো নিশ্চয় ॥ ৬০ ॥ হে প্ৰভু নৰহৰি তোম্বাৰ চৰণ দুই প্ৰেমভাৱে স্মৰণ দুৰ্লভ। যথাকথিততৰাপে অহৰ্নিশে প্ৰভু মোৰ সুৰমণ ছয়োক সুলভ ॥ ৬১ ॥ হে প্ৰাণবন্ধু কৃষ্ণ কৃপাৰ সাগৰ হৰি কৃপাদৃষ্টি চাহিয়োক মোক। সহজ বাসনাকপ শৰণ দিয়োক নাথ মোৰ অহঙ্কাৰ দূৰ হোক ॥ ৬২ ॥ নমো ৰাম কৃষ্ণ হৰি নাৰায়ণ নিৰঞ্জন নমো দেৱ দৈৱকীদায়াদ। পৰম অনাথ আমি তোম্বাৰ চৰণে নমি মাগো প্ৰভু ভক্তিপ্ৰসাদ ॥ ৬৩ ॥ ব্ৰহ্মা হৰ পুৰন্দৰ আদি দেৱ নিৰন্তৰ যাত সদা পশয় শৰণে। আৰ আন নাহি ত্ৰিভুবনে।		ভকতজনৰ বন্ধু তুমিসে কৰণাসিদ্ধ মোৰ গতি তোম্বাৰ চৰণে ॥ ৬৪ ॥ মায়াৰ নিগ্ৰহে মঞি পৰম আতুৰ ভৈলো প্ৰাণ যদুপতি জীৱন যদুপতি। অনাথৰ নাথ হৰি তুমি কৃপাময় বিনে মোৰ আৰ নাহি আন গতি ॥ ৬৫ ॥ হে প্ৰভু ভগৱন্ত ইটো সংসাৰত যত আছে পাপী তাৰ মঞি সীমা। চৰণে থাপিয়ো মোক পতিত পাৱন নিজ দেখায়োক নামৰ মহিমা ॥ ৬৬ ॥ তোম্বাত বিমুখ হৰি হৈবাব দেখিয়া মায়া মোৰ মতি কৰিলে মোহিত। এৱে হৰি তয় পদে সেৱাতে যিমতে ৰহো হেন কৃপা কৰিতে উচিত ॥ ৬৭ ॥ নমো নমো নাৰায়ণ প্ৰসন্ন ছয়োক হৰি কৰিয়োক মায়াৰ নিৰ্য্যাণ।	

আপুনাৰ মহিমাক আপুনি বেবত কৰি
জীৱক কৰিয়ো পৰিত্ৰাণ ॥ ৬৮ ॥
তোন্দাৰ মায়ায়ে হৰি কপট গুণক ধৰি
মুহি আছে আন্দাক সমূলি।
গুচায়োক মায়া স্বামী তোন্দাৰ চৰণে আমি
ভজিলোহো জয় জয় বুলি ॥ ৬৯ ॥
মএঃ অনাথক দায়া কৰছ পৰমানন্দ
দাস বুলি ধৰিয়ো মনত।
থৈয়ো নিজ ভূত্যৰ সঙ্গত।
আঙ্গুলি মুখত কৰো দাস্তে তুণ তুলি ধৰো
কেশ ছিণ্ডি দেৱেগ চৰণত ॥ ৭০ ॥
অপৰাধ বিনাশন তযু নাম নাৰায়ণ
জানি নামে পশিলো শৰণে।
আন গতি নাহিকে মৰণে।
অপৰাধ ক্ষমা কৰি তুমি দায়াশীল হৰি
মোক ৰক্ষা কৰিয়ো চৰণে ॥ ৭১ ॥

অনুনাথনা
তোন্দাৰেবে অবিদ্যায়ে আন্দাক মুহিলে হৰি
নজানোহো তোন্দাৰ তত্ত্বক।
তোন্দাৰ চৰণে হৰি শৰণ পশিয়া সাৰ
কৰিলোহো তোন্দাৰ নামক ॥ ৭২ ॥
হে কৃষ্ণ তুমি মাত্ৰ চৈতন্যস্বৰূপ নিত্য
সত্য শুদ্ধ জ্ঞান অখণ্ডিত।
আৰৰ যতোক ইটো তোন্দাৰ বিনোদ ৰূপ
চৰাচৰ মায়াৰ কল্পিত ॥ ৭৩ ॥
তযু গুণনাম হৰি কেৱলে নিৰ্গুণ মাত্ৰ
আৰৰ সমস্তে গুণময়।
এতেক জানিয়া হৰি তোন্দাৰ নামক মাত্ৰ
কৰিলোহো সাৰ কৃপাময় ॥ ৭৪ ॥
মহিমা
কৃষ্ণপাদপঙ্কজৰ সেৱাৰ মহিমা কথা
শুনি বড় আনন্দ মিলয়।

যাৰ ভকতৰ সঙ্গে সৰ্ব্বপুৰুষাৰ্থশিৰে
চড়ি আতি কৌতুক কৰয় ॥ ৭৫ ॥
যদি ভৱভয় ভঙ্গ মনে ইচ্ছা কৰা ভাই
সদা সাধুসঙ্গ কৰা সাৰ।
এক ক্ষণমানে মাত্ৰ কেৱল সাধুৰ সঙ্গে
হোৱে নাৰ ভৱ তৰিবাৰ ॥ ৭৬ ॥
হৰি কীৰ্ত্তনৰ মহা- আনন্দ সুখক আশে
কতো কতো সৰ মহাজনে।
মুকুতিসুখকো তেজি মহন্তজনৰ সঙ্গ
খোজে আতি কৃষ্ণৰ চৰণে ॥ ৭৭ ॥
কিন্তু ইটো মহাধৰ্ম্ম মাধৱৰ জন্ম কৰ্ম্ম
বেদে যাৰ নজানে মহিমা।
হৰিনাম কীৰ্ত্তনত মিলে মোক্ষ আদি যত
কীৰ্ত্তনসুখৰ নাহি সীমা ॥ ৭৮ ॥
মধুৰৰো সুমধুৰ হৰিৰ কীৰ্ত্তনৰস
মঙ্গলৰো পৰম মঙ্গল।

এতেকেসে মুকুতিকো তেজি হৰিগুণ গায়া
ফুৰে মহা মহন্তসকল ॥ ৭৯ ॥
পৰম নিপুণসৰে বুজিয়া শাস্ত্ৰৰ তত্ত্ব
হৰিপদপঙ্কজে ভজিয়া।
হৰিকীৰ্ত্তনৰ মহা- নিৰ্ভয় আনন্দে মজি
থাকে সুখে মুকুতি তেজিয়া ॥ ৮০ ॥
গোবিন্দৰ নামগুণ কীৰ্ত্তন কৰন্তে জানা
কিধিতোকো নাহিকে প্ৰয়াস।
নিজ গুণলুৰ্দ্ধ হৰি কীৰ্ত্তন কৰন্তে আসি
হৃদয়তে হোৱন্ত প্ৰকাশ ॥ ৮১ ॥
যিসৰ চতুৰ নৰে মাধৱৰ নামগুণ
কীৰ্ত্তন কৰন্ত সাৱধানে।
দেৱৰো দেৱতা হৰি তাহাৰ হৃদয় এড়ি
যাইবাক নপাৰে আন থানে ॥ ৮২ ॥
যিটো দেৱ ভগৱন্ত বেদো যাক নজানন্ত
তেন্তে নিজ কীৰ্ত্তনত বশ্য।

হে কৰ্ণ সদা তোৰ শব্দ মাত্ৰসে প্ৰিয়
তএঃ শব্দ মধুৰ জানস।
কোটি অমৃততথিক পৰম মধুৰ শব্দ
শুন সদা কৃষ্ণ নাম যশ ॥ ৯১ ॥
হে মন তোৰ কাম সঙ্কল্প বিকল্প ধৰ্ম্ম
তেজি মিছা কামনা সকল।
সদায়ে সঙ্কল্প মাত্ৰ কৰিয়ো সুহৃদ মন
কৃষ্ণনাম পৰম মঙ্গল ॥ ৯২ ॥
শুনিয়ো হৃদয় হেৰ ব্ৰহ্মাণ্ড ভিতৰে যত
বস্তু আছে তোক নোজোড়য়।
তাক তেজি কৃষ্ণনাম অক্ষয় অমৃত পিয়া
সন্তোষ লভিয়ো হৃদয় ॥ ৯৩ ॥
শুনিয়োক বুদ্ধি তোৰ কেৱলে নিশ্চয় ধৰ্ম্ম
তেজি সৰ বিনাশী বিষয়।
সদা শুদ্ধ সুমঙ্গল অক্ষয় কৃষ্ণৰ নাম
তাকে মাত্ৰ কৰিয়ো নিশ্চয় ॥ ৯৪ ॥

জানি মাধৱৰ নাম কীৰ্ত্তন কৰিয়ো সদা
ইটো সৰে শাস্ত্ৰৰ ৰহস্য ॥ ৮৩ ॥
হৰিভক্তি সৰোবৰে সন্তোষ অমৃতজলে
কৃষ্ণপাদপদ্ম প্ৰকাশয়।
ৰামনাম ৰাজহংসে ছানিয়া আৰাৰ কৰে
শুনি আতি কৌতুক মিলয় ॥ ৮৪ ॥
সমস্তে তীৰ্থত স্নান কৰিলেক সৰ্ব্ব যজ্ঞ
দীক্ষিত ভৈলেক সিটোজন।
সমস্তে দানৰ ফল সি সি জনে পাইলে আতি
যিটো কৰে হৰিৰ কীৰ্ত্তন ॥ ৮৫ ॥
মাধৱে বোলন্ত মোক কৃষ্ণ কৃষ্ণ কৃষ্ণ বুলি
সদায় সুমৰে যিটোজনে।
জল হন্তে যেন পদ্ম নৰকৰপৰা তাক
আপুনি উদ্ধাৰো ৰঙ্গ মনে ॥ ৮৬ ॥
যদ্যপি দুজ্জন কলি হৰিৰ ভকতিপথ
কৰিলেক বিবল প্ৰচাৰ।

শুন হেৰ অহঙ্কাৰ নিচিন্ত আপুন মাৰ
মিছা অহম্বাক তেজিয়ো।
পৰম ঈশ্বৰ কৃষ্ণ ছয়োক তাহান দাস
সাধুসঙ্গে কৃষ্ণক ভজিয়ো ॥ ৯৫ ॥
শুনিয়োক চিত্ত হেৰ পৰম ৰহস্য বাণী
তুমি শুদ্ধ জ্ঞানৰ আলয়।
কৃষ্ণ নিত্য শুদ্ধ বুদ্ধ পৰম ঈশ্বৰ দেৱ
নছাড়িবা তাহান আশ্ৰয় ॥ ৯৬ ॥
কৃষ্ণ নিজ ইষ্টদেৱ আত্মা প্ৰিয়তম গুৰু
সুহৃদ সোদৰ বন্ধুজন।
কৃষ্ণ মোৰ মতি গতি কৃষ্ণত ভকতি ৰতি
কৃষ্ণপাৱে নিমজোক মন ॥ ৯৭ ॥
আত্ম-নিন্দা
শাস্ত চিদানন্দ শুদ্ধ অনন্ত মহিমা নিত্য
নিৰ্মল তৰঙ্গচয় হীন।

একান্ত শৰণে যিটো শ্ৰৱণ কীৰ্ত্তন কৰে
ওচৰো নচাপে কলি তাৰ ॥ ৮৭ ॥
পৰম পুৰুষ দেৱ পৰম কাৰণ প্ৰভু
পৰম ঈশ্বৰ ভগৱন্ত।
সদানন্দ সদাশিৱ সত্য সনাতন হৰি
জয় জয় অচিন্ত্য অনন্ত ॥ ৮৮ ॥
আত্ম-উপদেশ
হে জিহ্বা সদা তোৰ মধুৰেমে মাত্ৰ প্ৰিয়
জান তএঃ ৰসৰ সাৰক।
আন তেজি নিৰন্তৰে কৰিয়োক মাত্ৰ পান
নাৰায়ণ নাম অমৃতক ॥ ৮৯ ॥
হে জিহ্বা তএঃ সদা আত্মাত নিৰ্দ্দয় ভৈলি
কেনে নোবোলস ৰামবাণী।
সংসাৰ সাগৰে ইটো হৰিসে সুদৃঢ় নাৰ
জানি হৰি বুলিয়ো কল্যাণী ॥ ৯০ ॥

হেনয় পৰমানন্দ অমৃতসাগৰে মজি
আচান্ত নকৰি বুদ্ধিক্ষীণ ॥ ৯৮ ॥
হে হৰি সাৰশূন্য মৃগতৃণগৰ্ণৰজলে
শ্ৰান্ত ছয়া মহামোহ পাঞী।
মান পান আচমন কৰোহো ৰমণ তাতে
কতোহো উপঙ্গো তল যাঞী ॥ ৯৯ ॥
বস্তু প্ৰকাশ
পৰম অমূল্য ৰত্ন হৰি নামৰ পেড়া
আতি গুপ্ত স্বৰূপে আছিল।
লোকক কৃপায়ে হৰি শঙ্কৰ স্বৰূপে আসি
মুদ ভাঙ্গি সমস্তকে দিল ॥ ১০০ ॥
হৰিনাম প্ৰেমৰস অমৃত নিধিক বান্ধি
গুপ্ত কৰি থৈলা দেৱগণে।
দয়ালু শঙ্কৰে পাই তুলি মুদ ভাঙ্গি দিলা
সুখে পান কৰে সৰ্ব্বজনে ॥ ১০১ ॥

২৮

নাম-ঘোষা

হৰিনাম গুপ্ত ভৈল
বুলি ৰঙ্গ কৰে দেৱ সৰ্ব্ব।
হেন হৰিনাম ধৰ্ম্ম
চুড় কৈলা দেৱতাৰ গৰ্ব্ব।। ১০২।।

প্ৰশংসা

বেদৰ বিহিত যত
সৰে হৰিনামৰ কিঙ্কৰ।
হেন জানি যিটোজনে
নামৰ কীৰ্ত্তন কৰে
সেহিসে পৰম সাধু নৰ।। ১০৩।।

অনুধিতা

হৰিৰ গৃহৰ দ্বাৰে
ব্ৰহ্মা ইন্দ্ৰ আদি দেৱজাক।
হেনয় দ্বাৰত বেদ-
প্ৰহাৰ পাইবাৰ যোগ্য
হেৰেণ্ণ আমি কমন বৰাক।। ১০৪।।

নাম-ঘোষা

৩১

ভজ ভাই মাধৱক
গাৱ ভাই মাধৱৰ গুণ।
নিচিন্তি আপুন মাৰ
সুখে আপুনাক তাৰ
ছয়ো ভাই পৰ নিপুণ।। ১১২।।

সাৰনিৰ্ণয়

ভগৱন্ত ঈশ্বৰৰ
গুণসমূহক যিটো
গুণিতে উদাম কৰে নৰ।
তেখনৰেপৰা সিটো
জানিবা নিশ্চয় কৰি
ভৈল আতি শুদ্ধ নিৰ্ম্মৎসৱ।। ১১৩।।
ঈশ্বৰ কৃষ্ণসে নিষ্ট
পৰম আৰাধ্য দেৱ
মোৰ তান নামে নিজ গতি।
হেনয় নিশ্চয় যিটো
কৰিলেক নিতে আতি
সি সি জন পৰম সুকৃতি।। ১১৪।।
সংসাৰৰ ইন্দ্ৰ কৃষ্ণ
তাহান নামক যিটো
অজ্ঞানতো চাণ্ডালে লয়।

নাম-ঘোষা

৩২

হেনয় পৱিত্ৰ সিটো
পাত্ৰ পাতিবাৰ যোগ্য হয়।। ১১৫।।
ৰাম ৰাম ৰাম বাণী
পৰম মঙ্গলৰূপ
যাৰ মুখে প্ৰকাশ কৰয়।
চিৰকালে মহাতীৰ্থ
কৰিয়া পৱিত্ৰ ছয়া
তাকো কদাচিতো তুল্য নয়।। ১১৬।।
জগত আশ্ৰয় কৃষ্ণ
তাহান অব্যয় স্থান
তাক প্ৰতি য়েৰে আছে মন।
ভগৱন্ত ঈশ্বৰৰ
চৰণপঙ্কজে সদা
ছয়ো তেৰে একান্ত শৰণ।। ১১৭।।
পৰম নিৰ্মল ধৰ্ম্ম
হৰিনাম কীৰ্ত্তনত
সমস্তে প্ৰাণীৰ অধিকাৰ।
এতেকেসে হৰিনাম
সমস্তে ধৰ্ম্মৰ ৰাজা
এহি সাৰ শাস্ত্ৰৰ বিচাৰ।। ১১৮।।
বৰ্ণাশ্ৰম ধৰ্ম্ম যত
যাৰ যেন বিধি আছে
তাৰেৰে কৰিলে অধিকাৰ।

নাম-ঘোষা

৩৩

হৰিনাম কীৰ্ত্তনত
নাহিকে নিয়ম একো
এতেকেসে ধৰ্ম্ম মাজে সাৰ।। ১১৯।।

হৰবাৰ

অধমে কেৱলে দোষ
লৱয় মধ্যমে গুণ-
দোষ লৱে কৰিয়া বিচাৰ।
উত্তমে কেৱলে গুণ
লৱয় উত্তমোত্তমে
অল্প গুণ কৰয় বিস্তাৰ।। ১২০।।
দোষৰ সাগৰ কলি
তাকো পৰীক্ষিত ৰাজা
গুণ দেখি কৰিলা ৰক্ষণ।
মহাপাপী অন্ত্যজাতি
তৰয় কলিত সুখে
মুখে কৰি হৰিৰ কীৰ্ত্তন।। ১২১।।
অবিদ্যাজনিত সুখ
সত্যলোক আদি কৰি
আত নিৰপেক্ষ নিৰন্তৰ।
কেৱল চিদাস্ত শুদ্ধি
কৰণেসে মাত্ৰ জানা
পুৰুষাৰ্থ মুমুকুজনৰ।। ১২২।।

নাম-ঘোষা

৩৪

বিদ্যা-অবিদ্যা জন্য
কৰিল আপুন মন থিৰ।
সকল জগত ইটো
বাসুদেৱময় মাত্ৰ
পুৰুষাৰ্থ জানিবা জ্ঞানীৰ।। ১২৩।।
সমস্তে সুখক তেজি
পুৰুষোত্তমৰ প্ৰেম
ভকতিক কৰিল আশ্ৰয়।
ভকতসৰৰ এহি
পুৰুষাৰ্থ মনোনীত
আনো সুখ অধিক পাৱয়।। ১২৮।।
মুমুকুজনৰ য়েৰে
অবিদ্যা জনিত সুখে
বিৰকতি ভৈল আতিশয়।
কেৱলে আত্মাত মাত্ৰ
সদায় ৰমণ কৰে
তেৰে বিধিকিঙ্কৰ গুচয়।। ১২৫।।
জ্ঞাননিষ্ঠজনে বিদ্যা-
অবিদ্যা জনিত দুয়ো
সুখে বিৰকতি ভৈল য়েৰে।
বাসুদেৱময় মাত্ৰ
দেখয় জগত ইটো
বিধিৰ কিঙ্কৰ গুচে তেৰে।। ১২৬।।

নাম-ঘোষা

৩৫

পুৰুষোত্তম প্ৰেম
ভকতি সুখ মাত্ৰ
নিশ্চয় কৰিলা যিটোজন।
শৰণ কালৰেপৰা
বিধি কিঙ্কৰ গুচি
কৰে সদা শ্ৰৱণ কীৰ্ত্তন।। ১২৭।।
ভাৰত ৰত্নৰ দ্বীপ
মনুষ্য শৰীৰ নৌকা
ৰামনাম মহাৰত্ন সাৰ।
হেনয় বাণিজ পাই
যিটো জীৱ নতৰয়
তাত পৰে দুখী নাহি আৰ।। ১২৮।।

প্ৰাৰ্থনা

তুমি চিন্তবৃত্তি মোৰ
প্ৰৱৰ্ত্তক নাৰায়ণ
তুমি নাথ মঞি নাথৱন্ত।
চৰণ ছৰৰ ছায়া
দিয়া দূৰ কৰা মায়্য
কৰা দয়া মোক ভগৱন্ত।। ১২৯।।
তুমি মোৰ অন্তৰ্য্যামী
তয়ু ভূত্য ভৈলো আমি
জানি কৃপা কৰা হৃষীকেশ।

নাম-ঘোষা

৩৬

দাস্তে তৃণ তুলি লগেণ্ণ
যিমতে সেৱাত ৰঞ্জেণ্ণ
দিয়া মোক সেহি উপদেশ।। ১৩০।।
তুমি ভক্ত কল্পতৰু
বাহিৰে ভিতৰে গুৰু
তুমি বিনে নাহি মোৰ আৰ।
কৃপা কৰা হে হৰি
চৰণত ৰক্ষা কৰি
দিয়া মোক সেৱাৰ সাৰ।। ১৩১।।
তুমি হৰি কৃপাময়
বাহিৰত গুৰু ৰূপে
অনুগ্ৰহ কৰি আছা মোক।
অন্তৰ্য্যামী গুৰু ৰূপে
তাকে সত্য কৰা মোৰ
তয়ু নামে সদা ৰতি হৌক।। ১৩২।।
হে কৃষ্ণ হে বাসুদেৱ
দৈৱকী নন্দন হৰি
নামো নন্দগোপৰ কুমাৰ।
কৃপাময় শ্ৰীগোৱিন্দ
তয়ু পদ অৰবিন্দ
কৰো মঞি লক্ষ নমস্কাৰ।। ১৩৩।।
পদ্মসম নাভি যাৰ
প্ৰণামোহো বাৰম্বাৰ
নমো দিব্য পদ্মমালাধাৰী।

নাম-ঘোষা ৩৭

নমো পদ্মসম নেত্র পদ যাৰ শতপত্ৰ
নমো ভকতৰ ভয়হাৰী।। ১৩৪।।
বসুদেব সূত কৃষ্ণ তুমি ভকতৰ ইষ্ট
কংস চাণুৰাদি বিমৰ্দ্দন।
দেৱকী হৃদয়ানন্দ জগতৰ গুৰু কৃষ্ণ
তয়ু পাৰে কৰোহো বন্দন।। ১৩৫।।
মোৰ সম পাপী লোক নাহিকে ই তিনি লোক
তুমি সম নাহি পাপহাৰী।
ই জানি গোবিন্দ মোক যেন যুৱাই কৰিয়োক
তুৱা পদে কৰোহো গোহাৰি।। ১৩৬।।
সহস্ৰ সহস্ৰ আতি অপৰাধ দিনে ৰাতি
কৰো মঞি মহা মৃত্যুজন।
আমি প্ৰভু তয়ু দাস আকে মানি জগবাস
ক্ষমিয়োক শ্ৰীমধুসূদন।। ১৩৭।।
ধৰ্ম্মক জানোহো মঞি তথাপি প্ৰবৃত্তি নাই
অধৰ্ম্মতো নিবৃত্তি নোহয়।

নাম-ঘোষা ৩৮

হৃদিস্থিত ছয়া তুমি যেন কৰাবাহা স্বামি
হৃষীকেশ কৰিবো তেহুয়।। ১৩৮।।
নজানোহো আৱাহন নজানোহো বিসৰ্জ্জন
পূজামন্ত্ৰ নজানো কিঞ্চিত।
এতেকে পৰমেশ্বৰ দাস ভৈলো চৰণৰ
মোৰ গতি সাধিৰে উচিত।। ১৩৯।।

নামাষয়

কৃষ্ হেন শব্দ ইটো পৃথিৱী বাচক ভৈল
ণ আনন্দত প্ৰৱৰ্ত্তয়।
দুইৰো এক পদ ভৈলে পৰব্ৰহ্মৰূপ কৃষ্ণ
নাম আনন্দক মাত্ৰ কয়।। ১৪০।।
ঈশ্বৰৰ পদসেৱা কৰন্তে জীৱৰ যত
কৃশতা গুচয় নিৰন্তৰ।
এহি হেতুতেসে জানা ঈশ্বৰক বুলি কৃষ্ণ
প্ৰসিদ্ধ অষয় মনোহৰ।। ১৪১।।

নাম-ঘোষা ৩৯

নিৰন্তৰে নিজানন্দ- সুখ পৰিপূৰ্ণ ৰূপ
অখণ্ড আনন্দ নুগুচয়।
এতেকেসে সদানন্দ নিত্যানন্দ নামে ইটো
ঈশ্বৰকে বুলিয় নিশ্চয়।। ১৪২।।
ক ঈ শ পদে ব্ৰহ্মা বিষুঃ মহেশ্বৰ
প্ৰতি প্ৰতি তিনিৰো অষয়।।
ৰ পদে নাৰায়ণে তিনিকো আছয় ছান্দি
এহি হেতু কেশৱ বোলয়।। ১৪৩।।
ঈশ্বৰ কৃষ্ণৰ পদ সেৱন্তে জীৱৰ চ্যুতি
গুচয় সংসাৰ অদভূত।
এহি হেতুতেসে জানা যতেক মহন্তসৰে
ঈশ্বৰক বোলয় অচ্যুত।। ১৪৪।।
ঈশ্বৰ কৃষ্ণৰ পদে ভজিয়া অধমসেৱা
আতিশয় হোৱয় উত্তম।
এহি হেতুতেসে জানা লোকত প্ৰসিদ্ধ ভৈল
ঈশ্বৰৰ নাম নৰোত্তম।। ১৪৫।।

৪০ নাম-ঘোষা

ঈশ্বৰক জানি নৰে ভজিয়া মায়াক তৰে
সিংহ যেন ভ্ৰমন্ত নিৰ্ভয়।
এতেকেসে ঈশ্বৰৰ নাম নৰসিংহ ভৈল
মহাজনসকলে কহয়।। ১৪৬।।
ঈশ্বৰৰ পাদপদ্ম ভজি শুদ্ধচিত্ত হয়
অধমো তেজয় বামানয়।
এহি হেতুতেসে থাকি নিৰন্তৰে মহাজনে
ঈশ্বৰক বামন বোলয়।। ১৪৭।।
মোক্ষ আদি কৰি সুখ ঈশ্বৰ সেৱাৰ জানা
অণু একো নুহি সমসৰ।
এহি হেতু মহাজনে জানিব পৰমানন্দে
নাম ধৰি আছন্ত ঈশ্বৰ।। ১৪৮।।
যিহেতু কৃষ্ণসে আত্মা এতেকেসে জীৱৰাশি
নিৰন্তৰে আনন্দ লাভয়।
এহি হেতু সৰ্ববানন্দ নাম ধৰি আছা হৰি
মহাজনে জানিবা নিশ্চয়।। ১৪৯।।

নাম-ঘোষা ৪১

যি কাৰণে নাৰায়ণে পঞ্চভূতে পঞ্চবৰ্ণ
মালা পিন্ধি প্ৰকাশ কৰন্ত।
এহি হেতু নিৰন্তৰে জানিবাহা বনমালী
নাম ধৰি আছা ভগৱন্ত।। ১৫০।।
ঈশ্বৰ সেৱাৰ সুখ লভিয়া ইন্দ্ৰিয় জন্য
সুখ জীৱে অধঃকৃত কৰে।
এহি কাৰণত সৰে জানিবাহা আধোক্ষজ
নাম ধৰি আছা দামোদৰে।। ১৫১।।
চৈতন্যত কৰি পৰ মায়াত উপজি যত
আছে তাক বমাৱন্ত হৰি।
এহিসে কাৰণে জানা পৰম ঈশ্বৰ প্ৰভু
পৰ্শুৰাম নাম আছা ধৰি।। ১৫২।।
চৈতন্য শক্তিৰ দ্বাৰে ইটো জড় জগতক
বমাৱন্ত কৰ্ম্ম অনুৰূপে।
এতেকেসে ঈশ্বৰৰ পৰম প্ৰসিদ্ধ ৰাম
নাম আক জানিবা স্বৰূপে।। ১৫৩।।

নাম-ঘোষা ৪২

অনন্ত চৈতন্য আত্মা সদানন্দ ঈশ্বৰত
যোগীজনে সদায় ৰময়।
এহি হেতু ৰাম পদে পৰমব্ৰহ্ম স্বৰূপক
কহে ৰামনামৰ অষয়।। ১৫৪।।

দুলাড়ি

স্মৰণ মাত্ৰকে যিহেতু দুৰ্য্যোৰ
সংসাৰ দুখ হবন্ত।
এহি হেতুতেসে ঈশ্বৰক হৰি
বোলয় যত মহন্ত।। ১৫৫।।
আত্মাৰূপে জানা ইটো জগতত
আছন্ত হয় প্ৰৱেশ।
এহি হেতুতেসে ঈশ্বৰক বিষুঃ
বুলিয় নাম বিশেষ।। ১৫৬।।
ইন্দ্ৰিয় বৰ্গত যিহেতু ঈশ্বৰ
আছন্ত হয় প্ৰৱেশ।

নাম-ঘোষা ৪৩

এতেকে মহন্ত- সকলে বোলয়
ঈশ্বৰক হৃষীকেশ।। ১৫৭।।
অন্তৰ্য্যামী ৰূপে যিহেতু জীৱক
সুখ দুঃখ ভুঞ্জাবন্ত।
এতেকেসে পৰ- মায়া নাম ধৰি
আছন্ত প্ৰভু অনন্ত।। ১৫৮।।
পৰম ঈশ্বৰ- স্বৰূপে জীৱৰ
আছন্ত হয় আশ্ৰয়।
এতেকেসে তাক্ষ বুলি নাৰায়ণ
নামৰ দিব্য অষয়।। ১৫৯।।
অহঙ্কাৰ আদি একোৱে উপাধি
কৰিতে নপাৰে ছন।
এহিসে কাৰণে মহন্তসকলে
বোলে তাক্ষ নিৰঞ্জন।। ১৬০।।
সত্ত্ব ৰজ তম তিনি গুণ বৃত্তি
লুপ্ত তাক্ষ নকৰয়।

নাম-ঘোষা ৪৪

সেহিসে কাৰণে বেদশাস্ত্ৰগণে
বোলে তাক্ষ নিৰাময়।। ১৬১।।
যতেক প্ৰাকৃত আকাৰ বৰ্জিত
ভৈলন্ত যিহেতু হৰি।
সেহি হেতুতেসে নিৰাকাৰ নাম
আছন্ত ঈশ্বৰে ধৰি।। ১৬২।।
মা পদে লক্ষ্মী- দেৱীক বোলয়
তাহান স্বামী ঈশ্বৰ।
এতেকেসে তাক্ষ বোলয় মাধৱ
মহাজন নিৰন্তৰ।। ১৬৩।।
জনা পদে মায়- দেৱীক বোলয়
ভক্তৰ মায় মৰ্দন্ত।
এহি হেতুতেসে জনাৰ্দন নাম
ধৰি আছা ভগৱন্ত।। ১৬৪।।
মধুমতী মায় উন্মত কৰায়া
আছে যত জীৱগণ।

নাম-ঘোষা ৪৫

ভক্তৰ মায়াক পীড়ন নিমিত্তে
বোলয় মধুসূদন।। ১৬৫।।
গো পদে বেদ ইন্দ্ৰিয়ক বুলি
কৰন্ত তাক পালন।
এতেকেসে তাক্ষ বোলয় গোপাল
জানিবাহা মহাজন।। ১৬৬।।
ইন্দ্ৰ আদি দেৱে গোৰ ইন্দ্ৰ পাতি
কৰিলন্ত অভিষেক।
পৰম প্ৰসিদ্ধ গোবিন্দ নামক
ধৰিলা হৰি প্ৰত্যেক।। ১৬৭।।
দেশ কালে তাক্ষ একোৱে প্ৰকাৰে
কৰিতে নপাৰে অন্ত।
এহি হেতুতেসে ঈশ্বৰৰ নাম
প্ৰসিদ্ধ ভৈল অনন্ত।। ১৬৮।।
যত বেদবাদী বেদক বিচাৰি
কৰিতে নপাৰে আদি।

এতেকেসে তান পৰম প্ৰখ্যাত
ছাছে নাম অনাদি।। ১৬৯।।
অধম পুৰুষো হোৱয় উত্তম
ভজিয়া যাৰ চৰণে।
পুৰুষোত্তম নামক ধৰিয়া
আছন্ত এহি কাৰণে।। ১৭০।।
ক্ষৰ পদে ইটো দেহক বুলিয়
অক্ষৰ শব্দে ব্ৰহ্ম।
দুইতো কৰি হৰি উত্তম নিমিত্তে
প্ৰখ্যাত পুৰুষোত্তম।। ১৭১।।
প্ৰকৃতি পুৰুষ দুইতো কৰি পৰ
দুইহানো নিজ কাৰণ।
পৰম ঈশ্বৰ নাম ধৰিয়া
আছা তাতে নাৰায়ণ।। ১৭২।।
কৰ্ম অনুসাৰে ইটো জগতক
পালন্ত হৰি সাক্ষাত।

এতেকেসে তাক্স বুলি বাসুদেৱ
নামৰ ইটো অম্বয়।। ১৮১।।
হৰিপদ সেৱা নকৰে নিমিত্তে
মায়ায়ে বান্ধি ফুৰাৰে।
তাৱত মায়াক নতৰে হৰিত
শৰণ নলৱে যাৱে।। ১৮২।।
শৰণ
মঞি দুৰাচাৰ কেৱলে তোন্ধাৰ
অপৰাধী নাৰায়ণ।
ক্ষমিয়োক হৰি লৈয়ো দাস কৰি
পশিলো হেৰা শৰণ।। ১৮৩।।
হে কৃষ্ণ স্বামী তযু পাৱে আমি
কেৱলে শৰণ চাঞেঁ।
কৰা অনুগ্ৰহ মায়াৰ নিগ্ৰহ
তেৱেসে প্ৰভু এৰাঞেঁ।। ১৮৪।।

নমো হৰি পদ- পঙ্কজ যুগল
বিমল সুখ সাগৰ।
অনাদি অনন্ত সন্ত সদাশিৱ
ভগৱন্ত ভৱহৰ।। ১৯২।।
মোহ মায়া ৰাগ মদ মল কাম
দন্ত দেষ আদি ভাৰ।
যি গুৰুজনত ইসৰ নথাকে
প্ৰণামো তাহান পাৰ।। ১৯৩।।
জয় যদুপতি গোপাল গোৱিন্দ
যাদৱ মাথৰ ৰাম।
ভকতৰ ধন জীৱৰ জীৱন
কৰোঁহো পাৱে প্ৰণাম।। ১৯৪।।
নমো নিত্যানন্দ জগত কাৰণ
বাসুদেৱ ভগৱন্ত।
নিত্য শুদ্ধ বুদ্ধ কাম অনিৰুদ্ধ
পুৰুষ প্ৰভু অনন্ত।। ১৯৫।।

এহি হেতুতেসে জগন্নাথ নাম
আছন্ত ছায়া প্ৰখ্যাত।। ১৭৩।।
ঈশ্বৰৰ সেৱা কৰন্তে জীৱৰ
গুচয় মায়াৰ ভ্ৰম।
ব্ৰহ্ম পদে শুদ্ধ জীৱক বুলিয়
ঈশ্বৰক পৰমব্ৰহ্ম।। ১৭৪।।
অন্তৰ্য্যামী ৰূপে জীৱ আদি কৰি
নিয়মন্ত সমন্তক।
এহি হেতুতেসে পৰমাত্মা পদে
বুলি জানা ঈশ্বৰক।। ১৭৫।।
ব্ৰহ্ম পৰমাত্মা কৰিয়া যিহেতু
ঐশ্বৰ্য্যৰ নাহি অন্ত।
এহি হেতু মহা- মহন্তসকলে
বোলে তাক্স ভগৱন্ত।। ১৭৬।।
নিজ ভক্ত পদে গৰুড়ক ধ্বজ
কৰিয়া হৰি যিহেতু।

হে যদুপতি মঞি মূঢ়মতি
নজানো সেৱা তোন্ধাৰ।
কেৱলে তোন্ধাৰ চৰণপঙ্কজে
শৰণ কৰিলো সাৰ।। ১৮৫।।
পুৰুষ উত্তম পৰম পুৰুষ
পৰম আনন্দ স্বামী।
তযু পাদপদ্ম- মকৰন্দ আশে
শৰণ পশিলে আমি।। ১৮৬।।
প্ৰভু ভগৱন্ত অনন্ত ঈশ্বৰ
প্ৰপন্ন জন তাৰণ।
তুমি প্ৰিয়তম পৰম দেৱতা
জানিয়া লৈলো শৰণ।। ১৮৭।।
ভজন
জয় জয় জয় কৃষ্ণ কৃপাময়
ভজিলো তোন্ধাৰ পাৱে।

ৰাম নিৰঞ্জন দানৱগঞ্জ
ভকতৰঞ্জন দেৱ।
তুমিসি পৰম গুৰু নাৰায়ণ
তুৱা পাৱে কৰোঁ সেৱা।। ১৯৬।।
উপদেশ
ৰামকৃষ্ণ নাম ধৰ্ম অনুপাম
সদায় যিটো সুমৰে।
যত মহাপাপ নাম অপৰাধ
সৱে মৰিমূৰ কৰে।। ১৯৭।।
যোৰ সংসাৰৰ ঔষধ হৰিৰ
তেজিয়া নাম সম্প্ৰতি।
আৰৰ কমন উপায়ে পণ্ডিতে
লভিবে আপুন গতি।। ১৯৮।।
মোৰ ভক্তযুক্ত যোগীৰো জানিবা
মোতেসে চিত্ত যাহাৰ।

সেহিসে কাৰণে মহন্তে হৰিক
বোলয় গৰুড়কেতু।। ১৭৭।।
কাল মায়া আদি যাহাৰ মনক
কৰিতে নপাৰে কুষ্ঠ।
এহিসে কাৰণে ঈশ্বৰৰ নাম
প্ৰসিদ্ধ ভৈল বৈকুণ্ঠ।। ১৭৮।।
সদানন্দ আত্মা চৈতন্য অনন্তে
যিহেতু যোগী ৰময়।
এতেকেসে ৰাম পদে পৰব্ৰহ্ম
ৰূপক বুলি নিশ্চয়।। ১৭৯।।
চৈতন্য স্বৰূপে যিহেতু সদায়ে
ৰমাৱন্ত জগতক।
এতেকেসে ৰাম সুমধুৰ পদে
বুলি জানা ঈশ্বৰক।। ১৮০।।
জগততে কৰি আছন্তে নিৰাস
জগতো তান্তে বসয়।

তোন্ধাৰ চৰণ- পঙ্কজত মন
মজোক মোৰ স্বভাৱে।। ১৮৮।।
জয় জয় ৰাম জগত কাৰণ
জগত জীৱন স্বামী।
পৰম দেৱতা জানিয়া তোন্ধাৰ
চৰণে ভজিলো আমি।। ১৮৯।।
অনাদি অনন্ত হে ভগৱন্ত
ভজো কৰি প্ৰণিপাত।
মুকুতি ৰসকো তেজি মহাজনে
শৰণ লৱে তোন্ধাত।। ১৯০।।
নমস্কাৰ
নমো কৃষ্ণদেৱ পাণী বুলি কেৱ
মোক মোৰ নোবোলয়।
পতিত পাৱন জানিয়ো তোন্ধাত
আপুনি গৈলো বিক্ৰয়।। ১৯১।।

জ্ঞান কৰ্ম বিনে কেৱলে ভক্তিত
পাৰয় সংসাৰ পাৰ।। ১৯৯।।
কেৱলে ভকতি পুৰুষক তাৰে
সহায় কাকো নচাৰে।
জ্ঞানে কৰ্মে তাৰে তাৰিতে নপাৰে
ভকতি নপাৰে যাৱে।। ২০০।।
দুষ্ট কলিসৰ্পে সৱাকো দংশিলে
হৰাইল চৈতন জ্ঞান।
ইহাৰ ঔষধ সুখা ৰামনাম
বিনে নাহি নাহি আন।। ২০১।।
সকল পুণ্যৰ অৱিনাশী ফল
হৰি গুণনাম সাৰ।
হৰিক সন্তোষ কৰাইবাৰ হেতু
নাম বিনে নাহি আৰ।। ২০২।।
বেদে ৰামায়ণে পুৰাণে ভাৰতে
আদি মধ্য অৱসানে।

হৰিকেসে মাত্ৰ কহৰে নিশ্চয়
জানা তত্ত্ব এহিমানে।। ২০৩।।
সত্য অসত্যৰ জড় চৈতন্যৰ
মাজত যিটো প্ৰকাশে।
তাকে বুলি মন সেহি সিটো পাৰে
যিজনে যাক উপাসে।। ২০৪।।
মায়া আদি কৰি সমস্তে অসন্ত
জানিবা জড় নিশ্চয়।
হৰি মাত্ৰ সন্ত চৈতন্য ঈশ্বৰ
পৰম তত্ত্ব নিৰ্ণয়।। ২০৫।।
বাসুদেৱ বাসু- দেৱ বাসুদেৱ
বুলিয়া যিটো সুমৰে।
সিটো পুৰুষৰ জানা যম ৰাজা
লিখন মাৰ্জ্জন কৰে।। ২০৬।।
দিব্য সহস্ৰেক নাম তিনিবাৰ
পঢ়ি পাৰে যত ফল।

একবাৰ কৃষ্ণ- নাম উচ্চৰিলে
পায় তাক সকল।। ২০৭।।
যতেক অনর্থ আছে সংসাৰত
তাতে তিনি বিধ সাৰ।
কাম ক্ৰোধ লোভ আপুন নাশন
জানি কৰা পৰিহাৰ।। ২০৮।।
আত্মনাশ হেতু কাম ক্ৰোধ লোভ
নৰকৰ তিনি দ্বাৰ।
জানি আক তেজি কেৱলে কৃষ্ণৰ
ভকতিক কৰা সাৰ।। ২০৯।।
কাম ক্ৰোধ লোভ তেজি যিটো জনে
ভজয় কৃষ্ণৰ পাৰে।
কৃষ্ণৰ কৃপাত হোৱয় কৃতৰ্থ
সুখে মুকুতিক পাৰে।। ২১০।।
কৃষ্ণকেসে মাত্ৰ ভজে যিটোজনে
অব্যভিচাৰী ভকতি।

তিনি গুণ অতি- ত্ৰিমি ব্ৰহ্মৰূপ
পাৰে সিটো মহামতি।। ২১১।।
তিনিগুণময় যত জ্ঞান কৰ্ম
কেৱল বন্ধ কাৰণ।
জানি তাক তেজি একান্ত ভকতি
ভজিয়া কৃষ্ণ চৰণ।। ২১২।।
ৰজোগুণ তমো- গুণ যত বৃত্তি
কেৱলে আসুৰী ভাৱ।
শুধ সত্ত্ব বৃত্তি দেৱৰ সম্পত্তি
লৈয়া ভজা কৃষ্ণপাৰ।। ২১৩।।
মহন্তৰ সঙ্গে হৰি কথা ৰসে
মনক জিনিয়ো ভাই।
মায়াক তৰিয়া হৰিক পাইবাৰ
উপায় আৰৰ নাই।। ২১৪।।
হৰিগুণ নাম শ্ৰৱণ কীৰ্তনে
ভজিয়া হৰি চৰণ।

মনুষ্য হুইবাৰ এহিমানে মাত্ৰ
জানা নিজ প্ৰয়োজন।। ২১৫।।
যাহাৰ জিহ্বাত থাকয় সতত
হৰিৰ নাম মঙ্গল।
সেহিসে মহন্ত তাহাৰেসে মাত্ৰ
সিজয় ধৰ্ম্ম সকল।। ২১৬।।
সমস্তে শাস্ত্ৰৰ তত্ত্বক জানিয়া
নেৰয় নাম মুখত।
সিটো মহাজনে অপ্ৰয়াসে তৰে
সংসাৰ ঘোৰ দুঃখত।। ২১৭।।
ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ বোল ভাই
তেজিয়া লাজ আলাস।
শাস্ত্ৰ আচাৰ্য্যক উপাসা কৰিয়া
বাসনা কৰা বিনাশ।। ২১৮।।
হৰিৰ কীৰ্ত্তন যিজনে নকৰে
তাত পৰে নাই দুঃখী।

হৰিগুণ নাম সন্তোষ অমৃত
পিয়ে যিটো সদা সুখী।। ২১৯।।
হৰিসে চৈতন্য আত্মা জ্ঞানময়
আৱৰ সমস্তে জড়।
বেদ বেদান্তৰ সমস্তে শাস্ত্ৰৰ
এহিসে বিচাৰ বড়।। ২২০।।
দেৱৰো দুৰ্লভ ঈশ্বৰ কৃষ্ণক
ভকতিসে কৰে বশ্য।
আগম নিগম গীতা ভাগৱত
শাস্ত্ৰৰ এহি ৰহস্য।। ২২১।।
যম কাল মায়া মৃত্যুৰে বেড়িয়া
আছে বাঘজালি কৰি।
হেনয় জীৱক কোনে তাৰিবাক
বিনে কৃপাময় হৰি।। ২২২।।
পাপ সাগৰত তল নিয়াইলেক
বলে কলি দুৰাচাৰ।

ৰাম নাম বিনে পাপ এৰাইবাৰ
উপায় নাহিকে আৰ।। ২২৩।।
হৰিত শৰণ লৈয়ো যিটোজনে
সদা ৰামনাম গাৱে।
হোক বা সকাম নিষ্কাম তথাপি
কলিৰ দোষে নপাৰে।। ২২৪।।
হৰিগুণ নাম আনন্দ সাগৰে
মজায়ে মন নিপুণ।
সুখে সংসাৰৰ তাপ এৰাইবাহা
নছাৰিবা হৰিগুণ।। ২২৫।।
সদায়ে ভাৱিয়ো ৰাম নাৰায়ণ
আলাস কেনে কৰস।
মুখ মাৰো হৰি- নামৰ নিৱাস
ভুলিয়া কেনে মৰস।। ২২৬।।
গোপাল গোপাল গোপাল গোপাল
গোপাল গোৱিন্দ হৰি।

ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ
বুলিয়ো আনন্দ কৰি।। ২২৭।।
শীঘ্ৰ কৰিয়া বোলা ৰাম হৰি
বিলম্ব নকৰ ভাই।
কোননো নায়ক যমৰ দায়ক
হৰিক সুহৃদ পাই।। ২২৮।।
নমো নিৰঞ্জন দানৰ গঞ্জন
ভকতৰঞ্জন ৰাম।।
গোপাল গোৱিন্দ মুকুন্দ মুৰাৰি
বোলা ভাই অৱিশ্ৰাম।। ২২৯।।
হৰিপদে ধৰ অন্যায নকৰ
দুৰ্জ্জন মন পামৰ।
সাক্ষী ছয়া হৰি হিয়াৰ ভিতৰে
আছা দেৱ দণ্ডধৰ।। ২৩০।।
সদা ৰামকৃষ্ণ হৰি বোল ভাই
তেজিয়া মনে কপট।

হৰিৰ তলপ লৈয়া যমদূতে
চাপিয়া আছে নিকট।। ২৩১।।
ৰাম কৃষ্ণ ৰাম হৰি বোলা ভাই
নামে নকৰিয়ো হেলা।
হৰিৰ নামৰ মাৰাত সমস্তে
ভকতি সুখৰ মেলা।। ২৩২।।
ৰাম কৃষ্ণ হৰি ৰাম কৃষ্ণ হৰি
ভাৱিয়ো ভাৱক ভাই।
ৰাম কৃষ্ণ হৰি গোপাল বুলিয়া
বঞ্চিয়ো যমৰ দায়।। ২৩৩।।
ৰাম কৃষ্ণ হৰি ৰাম কৃষ্ণ হৰি
ৰামকৃষ্ণ হৰি ৰাম।
ৰাম কৃষ্ণ হৰি বুলিয়া তেজিয়ো
ধৰ্ম্ম অৰ্থ মোক্ষ কাম।। ২৩৪।।
অঞ্জন আন্ধাৰে পৰিয়া জীৱৰ
জ্ঞানপথ ভৈল নাশ।

নাম অঞ্জনীয়া বিনে আনমতে
নপাৰে হৰিৰ পাশ।। ২৩৫।।
ৰামকৃষ্ণ নাম অমৃত সাগৰে
যিটোজনে কৰে কেলি।
তৃণ সম কৰি সিটো মহাজনে
মুকুতিকো থৰে ঠেলি।। ২৩৬।।
হৰিপদ মহা- থালী ৰামনাম
অমৃতে আছে ভৰিয়া।
কপট ঢাকন ভাঙ্গি আৰে ভাই
সন্তোষ ছয়ো ক পিয়া।। ২৩৭।।
মহন্তসৰৰ সঙ্গে ৰামনাম
লৈয়ো অঞ্জনীয়া কৰি।
কপট দুৰাৰ চুৰিয়া হৃদয়
ভাঙাৰে দেখিয়ো হৰি। ২৩৮।।
ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ
ৰাম কৃষ্ণ ৰাম হৰি।

৬৪

নাম-ঘোষা

ভজিয়ো হৰিক
জানি মন এক কৰি।। ২৩৯।।
মহন্তৰ সঙ্গে
সদায় মুখত
নছাৰিবা বামবাণী।
তেৱেসে চঞ্চল
দূৰাচাৰ মন
হৈবে আসি একজানি।। ২৪০।।
বোল বাম হৰি
গোপাল গোৱিন্দ
মুকুন্দ যদু মুৰাৰি।
নিত্য নিৰঞ্জন
যাৰ এক নামে
ভৰ তৰিবাৰ পাৰি।। ২৪১।।
বাম কৃষ্ণ হৰি
বোল শুন ভাই
অন্যায় নকৰ মনে।
চৈধ্য সাক্ষী সমে
যমেৰ দেৱান
দেখিয়োক সৰ্বক্ষণে।। ২৪২।।
ভজিয়ো হৰিৰ
চৰণ পঙ্কজে
তেজিয়ো অন্যত্ৰ কাম।

৬৫

নাম-ঘোষা

সমন্তে ধৰ্মৰ
ফল ৰূপ জানি
নেৰিবাহা হৰিনাম।। ২৪৩।।
পিয়ু পিয়ু ভাই
ভাৰকসকল
হৰিনাম ৰস সাৰ।
যাক পায়ো মহা-
মহন্তে কৰয়
মুকুতিকো পৰিহাৰ।। ২৪৪।।
শুনিয়ে সজ্জন
ভজা নাৰায়ণ
এৰিয়া বিষয় ৰাগ।
হৰি নুসুমৰে
আনসে আচৰে
সেহিসে যমেৰ ভাগ।। ২৪৫।।
গোপাল গোৱিন্দ
মুকুন্দ শ্ৰীৰাম
জয় সনাতন হৰি।
নিগম নিগূঢ়
হৰিৰ নামক
লৈয়োক যতন কৰি।। ২৪৬।।
কৰ কোন কাম
বোল বাম বাম
তেজিয়ো মুখে আলাস।

৬৬

নাম-ঘোষা

ভকতৰ সঙ্গে
হৰি গুণ গাই
বৈকুণ্ঠে কৰিয়ো বাস।। ২৪৭।।
আন যত ধৰ্ম
হৰিৰ নামৰ
ৰেণুকো নোহে সমান।
হেন হৰিনাম
অমৃত সাগৰে
সন্তোষে কৰিয়ো পান।। ২৪৮।।
হৰিৰ আশ্ৰয়
জানিবা নিশ্চয়
সুখৰ মূল কাৰণ।
হৰিত বিমুখ
দুখৰ কাৰণ
জানিবা নিষ্ঠ বচন।। ২৪৯।।
বিধিৰ কিঙ্কৰ
যতেক সাধন
তাক পাশ কৰি থৈয়ো।
বিধিৰ ঈশ্বৰ
হৰিনাম গুণ
তাহাতে শৰণ লৈয়ো।। ২৫০।।
মুকুতসকলো
গাৱে ৰামনাম
ৰসত অধিক জানি।

৬৭

নাম-ঘোষা

মৃত্যুৰ মুখত
পৰি ৰামনাম
নলৈবেক কোন প্ৰাণী।। ২৫১।।
ৰামনাম বিনে
মৃত্যু এৰাইবাৰ
আৱৰ উপায় নাই।
মৃত্যু তৰিবাৰ
ইচ্ছা আছে যাৰ
ফুৰা ৰামনাম গাই।। ২৫২।।
শাস্ত্ৰ গুৰু উপ-
দেশে শিষ্যসৱে
ঈশ্বৰক নেদেখয়।।
বুদ্ধিক সত্ত্ব
কৰিয়া শিষ্যসৱে
আত্মাক দেখে নিশ্চয়।। ২৫৩।।
শাস্ত্ৰ গুৰু উপ-
দেশ-ক্ৰম ৰাম
ব্যৱস্থা মাত্ৰ পালন।
কেৱলে শিষ্যৰ
শুদ্ধ বুদ্ধি মাত্ৰ
জ্ঞানৰ হোৱে কাৰণ।। ২৫৪।।
গুৰু উপদেশ
লব্ধ শিষ্যসৱে
উপদেশ সাৰ ধৰা।

৬৮

নাম-ঘোষা

যেৱে ঈশ্বৰক
পাইবা যত্ন কৰি
বুদ্ধিক সত্ত্ব কৰা।। ২৫৫।।
শাস্ত্ৰ গুৰুসৱে
শিষ্যক কৃপায়ে
শুদ্ধ উপদেশ দিব।
শিষ্যসৱে শুদ্ধ-
ভাৱে নথৰিলে
তাৰাসৱে কি কৰিব।। ২৫৬।।
যেৱে শিষ্যসৱে
মহা শুদ্ধভাৱে
উপদেশ আচৰয়।
শাস্ত্ৰ গুৰু আপু-
নাকো সিটো শিষ্যে
তিনিকো ৰক্ষা কৰয়।। ২৫৭।।
হৃদয় স্তম্ভত
কৃষ্ণ চৰণক
প্ৰেমজৰী দিয়া ছান্দা।
পৰম সুদৃঢ়
ৰামকৃষ্ণ নাম
কৰচ গলত বান্ধা।। ২৫৮।।
ৰামকৃষ্ণ নাম
অভেদ্য কৰচ
সদায়ে যিটো পিঙ্কয়।

৬৯

নাম-ঘোষা

তিনি গুণবৃত্তি
অস্ত্ৰৰ প্ৰহাৰে
তাক আৰ নিবন্ধয়।। ২৫৯।।
হিৰণ্যকশিপু
প্ৰহ্লাদ পুত্ৰক
নানান দুৰ্গতি দিল।
হৰিনাম মহা-
কৰচ প্ৰভাৱে
তান লোম নলৰিল।। ২৬০।।
একান্ত শৰণে
যিটো নাম লৱে
ফুৰা হৰি তাক্ষ ৰাখি।
ইহাত যদ্যপি
সঞ্জাত নযাৰা
লৈয়ো প্ৰহ্লাদত সাক্ষী।। ২৬১।।
জ্ঞানে বা অজ্ঞানে
মাধৱৰ নাম
যিজনে ফুৰে সুমৰি।
তাক মোৰ বুলি
হাতে অস্ত্ৰ তুলি
ৰাখিয়া ফুৰন্ত হৰি।। ২৬২।।
গ্ৰাহগ্ৰস্ত ছয়া
গজেন্দ্ৰে শৰণ
লৈলা ত্ৰাহি হৰি বুলি।

৭০

নাম-ঘোষা

তাহাক তেখনে
ৰাখিলন্ত আসি
হাতে হৰি চক্ৰ তুলি।। ২৬৩।।
কালগ্ৰাহে ধৰি
সৱাকো গিলয়
চেতন নাহিকে মনে।
ত্ৰাহি হৰি বুলি
পশিয়ো শৰণে
অভয় হৰিচৰণে।। ২৬৪।।
ভৃত্য ভয়হাৰী
অপৰ দেৱতা
নাহি হৰি সমসৰ।
প্ৰপন্নজনৰ
জানিবাহা হৰি
বজ্ৰৰ যেন পঞ্জৰ।। ২৬৫।।
হৰিৰ সেৱাত
প্ৰয়াস নাহিকে
জানিবা নিশ্চয় কৰি।
নাম মাত্ৰ লৈলে
হোৱন্ত প্ৰসন্ন
কিনো কৃপাময় হৰি।। ২৬৬।।
শুনিয়ে চতুৰ
মহন্তসকল
ফুৰা হৰি গুণ গাই।

৭১

নাম-ঘোষা

দুৰ্যোৰ কলিত
হৰিনাম বিনে
গতি আনমতে নাই।। ২৬৭।।
ঘোৰ কলিযুগে
যত ধৰ্ম কৰ্ম
সৱে কৰিলেক দূৰ।
যিজনে কেৱলে
হৰিনাম লৱে
পুৰুষ সি সি চতুৰ।। ২৬৮।।
বিষয় সম্বন্ধ
ইন্দ্ৰিয়ৰ সুখ
সমস্ত যোনিতে পাই।
পৰম দুৰ্লভ
হৰিৰ ভকতি
মনুষ্যত পৰে নাই।। ২৬৯।।
মনুষ্য জনম
লভিবাৰ ফল
হৰিৰ কীৰ্ত্তন মাত্ৰ।
হৰিৰ কীৰ্ত্তন
কৰি মহাসুখে
হোৱে ভকতিৰ পাৱ।। ২৭০।।
হৰিগুণ নাম-
শ্ৰৱণ কীৰ্ত্তনে
কৰয় চিত্ত নিৰ্মল।

৭২

নাম-ঘোষা

হৰিৰ চৰণে
কেৱলে ভকতি
লভিবাহা সুমঙ্গল। ২৭১।।

খেদ
কালগ্ৰস্ত ছয়া
ভৈলো অচেতন
বয়স গোৱাইলো হেলে।
বান্ধৱ কৃষ্ণৰ
নামক নলৈলো
হৰিভকতৰ মেলে।। ২৭২।।
তুমি নিত্য নিৰ-
ঞ্জন নাৰায়ণ
আমিও অংশ তোন্ধাৰ।
তয়ু সেৱাচোৰ
পায়া মহামায়া
মুহিলে মন আন্ধাৰ।। ২৭৩।।
কিনো অপৰাধ
কৰি আছে আমি
মাধৱ বান্ধৱ প্ৰাণ।
নাম ধৰি ডাকো
হিয়াত থাকিয়া
কেনে নেদা সমিধান।। ২৭৪।।

নিন্দা

মহন্তসবৰ কেৰলে জীৱন
হৰিৰ নাম মঙ্গল।
হেন হৰিনাম নলৈয়া কলিত
কৰিল জন্ম বিফল।। ২৭৫।।
হৰিৰ পৰম প্ৰিয়তম নাই
নিজ ভকতত পৰে।
হেন ভকতক যি জনে নিন্দয়
হৰিকেসে নিন্দা কৰে।। ২৭৬।।
হৰিভকতৰ দায় নধৰয়
যম কাল আৰ কলি।
ইসৰ কথাক যিটো নমানয়
তিনিটো কৰিয়া বলী।। ২৭৭।।
হৰিভকতৰ ছিদ্ৰক নধৰে
দুষ্ট শিৰোমণি কলি।

হেন ভকতৰ কিঞ্চিৎতো ছিদ্ৰক
সজ্জনে থাকে আকলি।। ২৭৮।।
হৰিৰ চৰণ সদা আৰাধন্ত
ব্ৰহ্মা হৰ পুৰন্দৰ।
হেন হৰিপদে শৰণ নলৱে
কোন বুদ্ধিহীন নৰ।। ২৭৯।।
মৃত্যুৰ মুখত সদায়ে পৰিয়া
আছয় যিসৰ নৰে।
সিটো নিদাৰুণে হৰিগুণ নাম
কীৰ্ত্তন কেনে নকৰে।। ২৮০।।
ভাৰত ভূমিত জনম লভিয়া
নভজে হৰি চৰণে।
সিটো জ্ঞানশূন্য পশুতো অধম
জনম লভিল কেনে।। ২৮১।।
মুকুতি সুখকো তেজি মহাজনে
সদা ৰামনাম ধৰে।

হেন হৰিনাম মুখত তেজিয়া
কুমতি মনুষ্য মৰে।। ২৮২।।
মুকুতি সুখকো তেজি মহাজনে
ৰামনামে কৰে আশা।
হেন হৰিনাম নলৈয়া কেমনে
মৰে মলমতি নাশা।। ২৮৩।।
মুখ ভৰি ভৰি বোলা ৰাম হৰি
অক্ষয় পুণ্যক সাধণ।
ৰাম নাভাৱিয়া আন আচৰিয়া
কেনে আপুনাক বঞ্চণ।। ২৮৪।।
হৰি কীৰ্ত্তনৰ সময়ে যি জনে
থাকে আন কথা পাতি।
অন্তকালে নিয়া যমদূতে ধৰি
কৰে তাক উগ্ৰ শাস্তি।। ২৮৫।।
বেদৰ ৰহস্য হৰিৰ কীৰ্ত্তন
নুশুনিলে সাৱধানে।

যমৰ কিঙ্কৰে তপত শলাক
বাহৰে তাহাৰ কাণে।। ২৮৬।।
আনন্দ সমুদ্ৰ হৰিৰ কীৰ্ত্তনে
যিটো জনে নেদে চিত্ত।
সিটো মৃঢ়মতি হৰিৰ দুৰ্লভ
প্ৰসাদে ভৈল বঞ্চিত।। ২৮৭।।
মুকুতসকলো হৰিৰ কীৰ্ত্তনে
কৰন্তু সদায় ৰতি।
হেন কীৰ্ত্তনত যিটো নেদে চিত্ত
যাইবে সিটো অধোগতি।। ২৮৮।।
কলিত জনম লভিয়া হৰিৰ
নামত নকৰে ৰতি।
সিটো মৃঢ়মতি আন কেনমতে
সাধিবে আপুন গতি।। ২৮৯।।
শব্দ ব্ৰহ্মাৰ পাৰ ভৈল যিটো
কৃষ্ণত ভকতি নাই।

তাৰ শাস্ত্ৰশ্ৰম শ্ৰমে মাত্ৰ ফল
যেন ৰাখে বাজি গাই।। ২৯০।।
ৰাজা প্ৰজা জানি- লোক ভক্তিপছ
শঙ্কৰৰ মত শুদ্ধ।
সিটো মত লাড়ি আন আচৰয়
পৰম সিটো মুগ্ধ।। ২৯১।।
আপুনি পণ্ডিত নুহি মহন্তক
নুপাসিলে কদাচিত।
তথাপি তো গুৰু বোলাৱে কৃষ্ণ
মায়ায়ে ছয়া মোহিত।। ২৯২।।
নজানে শাস্ত্ৰক শিষ্যৰ সংশয়
নপাৰে দূৰ কৰিত।
তাৰ উপদেশে আন নতৰয়
আপুনো ভৈল বঞ্চিত।। ২৯৩।।
শাস্ত্ৰমত এৰি যি কথা কহয়
কেৱলে পাষণ্ড নয়।

আছোক কৃষ্ণক পাইবে কদাচিত
নুগুচে সংসাৰ ভয়।। ২৯৪।।
অন্ন যোনি কিছো নকৰে বিচাৰ
জাতি কুল ভৈল দ্ৰষ্ট।
বৈষ্ণৱৰ বেশ ধৰিয়া ফুৰয়
বেদপছ কৰি নষ্ট।। ২৯৫।।
হৰি হৰি হৰি কিনো ভৈলা আতি
কৃষ্ণৰ মায়াৰ বল।
হৰি ভকতিৰ পছত কপট
পাতিলেক অমঙ্গল।। ২৯৬।।
শাস্ত্ৰৰ বিচাৰে নজানে ভকতি
পৰমার্থ মতি মূঢ়।
হৰিকথা ছলে কৰ্ণত কুমন্ত্ৰ
কহৰে কৰিয়া গূঢ়।। ২৯৭।।
চাৰিও জাতিৰ নিজ পিতৃ কৃষ্ণ
জানিয়া যিটো নভজে।

এহি পাপে নিজ- ধৰ্ম্মভ্ৰষ্ট ছয়া
ঘোৰ নৰকত মজে।। ২৯৮।।
হৰিৰ চৰণ নভজি নকৰে
আপুন দুখ খণ্ডিত।
পৰমার্থ তত্ত্ব বিচাৰি কহিয়ো
কেমনে সিটো পণ্ডিত।। ২৯৯।।
আপুন জনম ভাৰত ভূমিত
লভিলেক যিটো নৰ।
হৰিক নভজি কৰিলে বিফল
সিটো শোচ্য সমস্তৰ।। ৩০০।।
হৰিৰ চৰণ নভজি কেৱলে
পোষে পুত্ৰ ভাৰ্যা মাত্ৰ।
যম ৰাজা বুলি- লন্তু সেহিজন
যম যাতনাৰ পাত্ৰ।। ৩০১।।
হৰিৰ চৰণ নিচিন্তি চিন্তয়
বিষয়ক দিনে ৰাতি।

শাস্ত্ৰৰ সন্মতে জনা সেহি জনে
ভৈল নিজ আত্মঘাতী।। ৩০২।।
প্ৰাৰ্থনা
তুমি সৰ্বসাক্ষী আত্মা হৃষীকেশ
জনাহা মোৰ চিন্তক।
শৰণাগতক মঞি আতুৰক
উপেক্ষা কৰা কিসক।। ৩০০।।
হে কৃষ্ণদেৱ মঞি আতুৰক
চৰণে কৰা উদ্ধাৰ।
তিনি তাপময় সংসাৰ নিকাৰ
সহিতে নপাৰো আৰ।। ৩০৪।।
বাহিৰে ভিতৰে তুমি হৰি গুৰু
আছহা চৈতন্য ৰূপে।
দিয়োক সুমতি তুমি বিনে গতি
নাহিকে কেলে স্বৰূপে।। ৩০৫।।

হৰি ও হৰি ক- ৰূপাসাগৰ
কৰিয়ো কৃপা আত্মাক।
প্ৰিয়তম আত্মা সখা ইষ্ট গুৰু
মানিয়া আছো তোমাক।। ৩০৬।।
হে হৰি মোক দুৰাচাৰ বুলি
নকৰিবা পৰিহাৰ।
তুমি বিনে মহা- পতিত পাৰন
কোন দেৱ আছে আৰ।। ৩০৭।।
নমো নমো ৰাম কৃষ্ণ প্ৰভু দেৱ
তুমি মোৰ নিজ গতি।
ছয়োক সদয় যিমতে ৰহয়
তোমাত নিম্নল ৰতি।। ৩০৮।।
নমো নমো কৃষ্ণ তোমাবাৰ ভকতি
মুকুতিতো কৰি বলে।
মোৰ তাকে মন দিয়োক শৰণ
অৰুণ চৰণ তলে।। ৩০৯।।

৮২	নাম-ঘোষা	নাম-ঘোষা	৮৩	৮৪	নাম-ঘোষা
চৰণত ধৰো	কাতৰ কৰোহো	পতিত পাৰন	নাম নাৰায়ণ	অনাদি অনন্ত	অচিন্ত্য ঈশ্বৰ
ইবাৰ নেৰিয়ো হৰি।		প্ৰসিদ্ধ সমস্ত জনে।		তুমিসে নিত্য নিৰ্মল।	
পতিত পাৰন	দেৱ নাৰায়ণ	আমি মহাপাপী	শৰণে পশিলো	গুচায়ো কুমতি	ভজোহো কেৱলে
নাহিকে তোন্মাত সৰি।। ৩১০।।		ৰাখিয়ো নিজ চৰণে।। ৩১৪।।		তোন্মাৰ পদকমল।। ৩১৮।।	
এ ভৱসাগৰে	মজি নাৰায়ণ	হে হৰি মঞি	অনাথক দায়া	হে ভগৱন্ত	ভজোহো তোন্মাৰ
আতুৰ ভৈলো অপাৰ।		কৰিয়োক একবাৰ।		অভয় পদকমলে।	
দীন অনাথক	তুমি কৃপাময়	কৃপাৰসে তিস্তি	অৰুণ বৰণ	মঞি অনাথক	ৰাখিয়ো ঈশ্বৰ
চৰণে কৰা উদ্ধাৰ।। ৩১১।।		চৰণ ভৈল তোমাৰ।। ৩১৫।।		অৰুণ চৰণ তলে।। ৩১৯।।	
হে হৰি তযু	মায়ায়ে আন্মাৰ	কৃপাৰ সাগৰ	দেৱকীনন্দন	হে কৃষ্ণ কৃপা-	ময় প্ৰভু মোক
ভাণ্ডিছে কৰি কপট।		পূৰিয়ো মনৰ কাম।		কৰা কৃপা এহিমান।	
দূৰ কৰা মায়া	চাপোহো তোন্মাৰ	ভকতৰ সঙ্গ	সদা নুগ্ৰচোক	তোন্মাৰ চৰণে	ৰহোক আন্মাৰ
চৰণ ছত্ৰ নিকট।। ৩১২।।		মুখে তুৰা গুণ নাম।। ৩১৬।।		সদায় নিৰ্মল জ্ঞান।। ৩২০।।	
পতিত পাৰন	দেৱ নাৰায়ণ	কোটি কোটি ঘোৰ	অপৰাধ নিতে	জয় জগবন্ধু	জগত কাৰণ
চৰণে মোক উদ্ধাৰ।		কৰো মঞি দুৰাশয়।		নাৰায়ণ নিৰাকাৰ।	
আমি পতিতক	পতিত পাৰন	হে হৰি মোক	দাস হেন মানি	কেৱলে তোন্মাৰ	চৰণ পঙ্কজে
নামৰ পৰীক্ষা কৰা।। ৩১৩।।		ক্ষমিয়োক কৃপাময়।। ৩১৭।।		ৰহোক ৰতি আন্মাৰ।। ৩২১।।	
নাম-ঘোষা	৮৫	নাম-ঘোষা	৮৬	নাম-ঘোষা	৮৭
দীন দায়াশীল	দেৱ দামোদৰ	গোপিনীৰ ধন	ব্ৰজৰ জীৱন	শ্ৰীৰাম নাম	মনৰ উৎসৱ
দীনক নেৰিয়ো মোক।		মোহন ৰাম গোৱিন্দ।		ভদ্ৰতো ভদ্ৰ উত্তম।। ৩২৯।।	
হেন কৃপা কৰা	তযু পাৱে মোৰ	পৰম সাদৰে	শিৰে তুলি ধৰো	নাৰায়ণ নাম	নৰ সমস্তৰ
সহজে ৰতি মিলোক।। ৩২২।।		তযু পদ অৰৱিন্দ।। ৩২৬।।		প্ৰসিদ্ধ চৌৰ বিশেষ।	
তোন্মাৰ চৰণ-	সেৱাৰ গোৱিন্দ	নাম-মহিমা		অনেক জন্মৰ	সঞ্চিত পাতক
নজানো একো উপায়।		কৃষ্ণৰ পৰম	নিৰ্মল চৰিত্ৰ	স্বৰ্গে হৰে নিঃশেষ।। ৩৩০।।	
যিমতে সেৱাত	বহিবো কৰুণা	কথাৰ যৈত প্ৰকাশ।		ৰাম শব্দৰ	ৰা-পদ ভৈল
কৰিতে হৰি যুৱাই।। ৩২৩।।		গঙ্গা আদি কৰি	যত তীৰ্থ আছে	প্ৰচণ্ড বহি নিশ্চয়।	
হে প্ৰাণহৰি	দাঙে তৃণ ধৰি	তৈতেসে কৰে নিৰাস।। ৩২৭।।		ম-বায়ু সমে	অধৰ্ম্ম অৰণ্য
মাগোহো তোন্মাৰ পাৱে।		শ্ৰীৰামনাম	ভকতজনৰ	দহিয়া ভস্ম কৰয়।। ৩৩১।।	
মোৰ মন মজি	তোন্মাৰ পাৱত	মহাধন হীৰা বিত্ত।		কুকথা পাষণ্ড	সংবাদ বিবাদ
ৰহোক ৰতি স্বভাৱে।। ৩২৪।।		সংসাৰ সাগৰ	তাৰ দুৰ্গ পাৰ	পৰ্বত আতি নিষ্ঠুৰ।	
জ্বৰ তাপ পীড়া	মৰণ সময়ে	শ্ৰীৰামনামে নিশ্চিত।। ৩২৮।।		ৰাম কৃষ্ণ নাম-	বজ্ৰক প্ৰহাৰি
কৰা হৰি কৃপা মোক।		শ্ৰীৰামনাম	মল অৰণ্যৰ	কৰা তাক ময়িমূৰ।। ৩৩২।।	
তযু গুণনাম	শ্ৰৱণ স্বৰণ	বাড়ৰ অগনি সম।		অপাৰ আনন্দ-	বস ৰাম নাম
বচন গোচৰ হোক।। ৩২৫।।				মুখত থাকয় যাৰ।	
৮৮	নাম-ঘোষা	নাম-ঘোষা	৮৯	৯০	নাম-ঘোষা
মুকুতি সুখকো	থৰে পাশ কৰি	এক প্ৰাণ ছয়া	মহন্তসকলে	পাপময় মন্ত-	মাতঙ্গ পলায়
আন সুখ কোন ছাৰ।। ৩৩৩।।		গাৱয় কহয় শুনে।। ৩৩৭।।		মিলিল হেৰা বিধিনি।। ৩৪১।।	
যিটো মহাজনে	ঈশ্বৰ কৃষ্ণৰ	হৰিৰ নামৰ	অনন্ত মহিমা	ৰামকৃষ্ণ নাম	কীৰ্ত্তন বাড়ৰ-
ভজয় পদকমল।		জানি মহাজনে গাঙ্গ।		অগনিৰ শিখা লাগি।	
কুল উদ্ধাৰিল	আপুন তৰিল	আপুন নামৰ	মহিমাক হৰি	অসুৰ ৰাক্ষস	পাষণ্ড পিশাচ
তাৰেসে জন্ম সাফল।। ৩৩৪।।		আপুনি অন্ত নাপান্ত।। ৩৩৮।।		পলায় দশোদিশ ভাগি।। ৩৪২।।	
সুদৃঢ় বিশ্বাস	কৰি যিটোজনে	হৰিৰ নামৰ	অনন্ত প্ৰভাৱ	জয় জগজীৱ	জগত কাৰণ
সদা ৰাম নাম গাৱে।		কোনে কহি পাৱে সীমা।		জয়তি জগনিৰাস।	
তাক বাপদায়	দিয়া দুষ্ট কলি	সংসাৰ বিনাশে	হৰিক প্ৰকাশে	তোন্মাৰ ভকতি-	ৰসে মুকুতিকো
দূৰতো দূৰ পলাৱে।। ৩৩৫।।		নামৰ মহামহিমা।। ৩৩৯।।		কৰে বহু পৰিহাস।। ৩৪৩।।	
অলপ অক্ষৰ	ৰাম কৃষ্ণ নাম	হৰিৰ নামত	একোৱে বিধিনি	কৃষ্ণনাম ইটো	পৰম মঙ্গল
কোমলতো সুকোমল।		নাহিকে জানা নিশ্চয়।		যাহাৰ থাকে বাক্যত।	
ৰাম কৃষ্ণ নাম	সৰাৰো সুহৃদ	আন যত ধৰ্ম্ম	তাহাৰো বিধিনি	সিটো পুৰুষৰ	ভস্ম ছয়া যায়
মঙ্গলৰো সুমঙ্গল।। ৩৩৬।।		নামেসে দূৰ কৰয়।। ৩৪০।।		মহাপাপ কোটি শত।। ৩৪৪।।	
মুকতসৰৰো	মনক টানিয়া	ৰামনাম মহা-	প্ৰমত্ত সিংহৰ	পৰম উজ্জ্বল	হৰিনাম ৰত্ন
আনয় হৰিৰ গুণে।		ধ্বনি শুনি ৰিণি ৰিণি।		কণ্ঠত যিটো পিঙ্কয়।	

তাহাৰ পুৰুষ যতেক আছয়
সৰাকো শোভা কৰয়।। ৩৪৫।।
পৰম প্ৰশান্ত নাৰায়ণপৰ
মুক্তৰো মাজে বিৰল।
এহিমনে মাত্ৰ পুৰুষাৰ্থ সাৰ
হৰিৰ সেৱাৰ বল।। ৩৪৬।।
ধৰ্ম্মে পৃথিৱীৰ আগত কহিলা
ভাগৱত তত্ত্ব ধৰ্ম্ম।
মুকুতি সুখৰ কেৱল আশ্ৰয়
জানা মাধৱৰ কৰ্ম্ম।। ৩৪৭।।
কৃষ্ণগুণ নাম ধৰ্ম্মেসে পৰম
মঙ্গলৰো সুমঙ্গল।
কৃষ্ণৰ কীৰ্ত্তন বসেসে কেৱলে
মুকুতি সুখৰ ফল।। ৩৪৮।।
যিহেতু কৃষ্ণৰ কীৰ্ত্তন ধৰ্ম্মত
নাহিকে পাত্ৰ নিয়ম।

কেৱলে কৃষ্ণৰ কীৰ্ত্তনে কৰয়
সমস্তকে নৰোত্তম।। ৩৪৯।।
অন্যএ সাধনে কোনো বিচক্ষণ
জনক মোক্ষ দিয়।
কৃষ্ণৰ জন্মৰ কৰ্ম্মৰ কীৰ্ত্তনে
মুকুতিকো বিড়ম্বয়।। ৩৫০।।
ৰাম হেন ইটো দুগুটি অক্ষৰ
বলৰ নাহিকে সীমা।
মুকুতি সুখকো কৰিলে অধীন
আছোক আন মহিমা।। ৩৫১।।
যিটো ৰুদ্ৰদেৱে পৰম লীলায়ে
জগতকে সংহৰন্ত।
ৰামৰ নামৰ তেহো ছয়া বশ্য
দিনে বাতি সুমৰন্ত।। ৩৫২।।
নাৰদ সনত- কুমাৰ অনন্ত
শুক মুনি আদি কৰি।

মুকুতি সুখকো ঠৈলি ৰাম নাম
সদায় ফুৰে সুমৰি।। ৩৫৩।।
ইটো ৰামনামে আপুনাৰ গুণে
ঈশ্বৰকো কৰে বশ্য।
এতেকে জানিবা ৰামনাম বিনে
শাস্ত্ৰৰো নাহি ৰহস্য।। ৩৫৪।।
চৈতন্য ঈশ্বৰ- আদিত্য যাহাৰ
হিয়াত ভৈলা প্ৰকাশ।
কালমেঘ প্ৰায় অবিদ্যা আন্ধাৰ
তাহাৰ হোৱে বিনাশ।। ৩৫৫।।
ভালুক বানৰ ৰাক্ষস তড়িল
ৰামত কৰিয়া সেৱ।
হেনয় পৰম কৃপালু দেৱতা
ৰাম বিনা নাহি কেৱ।। ৩৫৬।।
নিৰ্গুণ কৃষ্ণৰ গুণক প্ৰকাশ
কৰিলা শ্ৰীশঙ্কৰে।

শ্ৰৱণ কীৰ্ত্তন কৰি মহাসুখে
পাপীয়ো সংসাৰ তৰে।। ৩৫৭।।
পৰম ঈশ্বৰ কৃষ্ণ দেৱতাৰ
গুণৰ নাহিকে অন্ত।
ইহাৰ তত্ত্বক জানিবা কেৱলে
শঙ্কৰে মাত্ৰ জানন্ত।। ৩৫৮।।

নাম

ৰাম কৃষ্ণ হৰি গোপাল গোৱিন্দ
মুকুন্দ মধু মুৰাৰি।
ভকতৰ ধন হৃদয় ৰঞ্জন
ব্ৰজজন অধিকাৰী।। ৩৫৯।।
ৰাম অনন্ত প্ৰভু ভগৱন্ত
ভকত ভয় ভঞ্জন।
নিত্য নিৰঞ্জন দানৱ গঞ্জন
সজ্জনজন ৰঞ্জন।। ৩৬০।।

ভাগ্যহীন জনো জপি ৰামনাম
তৰয় দুষ্টৰ মায়া।। ৩৬৮।।
কলিৰ লোকৰ ভাগ্যৰ মহিমা
কোনে কহি পাৱে পাৰ।
হৰিগুণ নাম কলিৰ স্বধৰ্ম্ম
সমস্তে শাস্ত্ৰৰ সাৰ।। ৩৬৯।।
হৰিকথা বস নিৰ্ম্মল অমৃত
যিটোজনে পান কৰে।
সংসাৰ মধ্যত সি সি জনে মাত্ৰ
সাফল জীৱন ধৰে।। ৩৭০।।

বস্ত-প্ৰকাশ

হৰিনাম বসে বৈকুণ্ঠ প্ৰকাশে
প্ৰেমে অমৃতৰ নদী।
শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰে পাৰ ভাঙি দিলা
বহে ব্ৰহ্মাণ্ডক ভেদি।। ৩৭১।।

ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ ৰঘুপতি
ৰাঘৱ ৰঘুনন্দন।
অনাদি অনন্ত শিৱ সনাতন
অচ্যুত জগবন্দন।। ৩৬১।।
দেৱকী নন্দন ৰাম নাৰায়ণ
জগতকাৰণ ৰাম।
সৰ্বদেৱ শিৰো- মণি নাৰায়ণ
সমস্তে সুখৰ ধাম।। ৩৬২।।
নিৰাকাৰ নিৰা- ময় নৰোত্তম
নাৰায়ণ নিৰঞ্জন।
মুকুন্দ মুৰাৰি ভৱভয়হাৰী
ভকতজন ৰঞ্জন।। ৩৬৩।।
মাধৱৰ নাম বৎসপ্ৰায় ভৈল
ভক্তে তাক লৈয়া যান্ত।
বেদৰ ঈশ্বৰ হৰি ধেনু যেন
তাৰ পাছে পাছে ধান্ত।। ৩৬৪।।

গোৱিন্দৰ প্ৰেম অমৃতৰ নদী
বহে বৈকুণ্ঠৰ পৰা।
চাৰি পুৰুষাৰ্থ তাহাৰ নিবৰা
হৰিনাম মূল ধাৰা।। ৩৭২।।
হৰি ভক্তি দান দিয়া জগতক
তাড়িলা সংসাৰ সিদ্ধ।
হেনয় কৃপালু শঙ্কৰ বিনাই
নাহি নাহি আৰ বন্ধু।। ৩৭৩।।
হৰি ভকতিৰ পাতিলন্ত হাট
শঙ্কৰে জগত জুৰি।
ৰামনাম ৰত্ন বেহায়া জগতে
চলয় বৈকুণ্ঠপুৰী।। ৩৭৪।।
শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰ হৰি ভকতৰ
জনা যেন কল্পতৰু।
তাহান্ত বিনায় নাই নাই নাই
আমাৰ পৰম গুৰু।। ৩৭৫।।

প্ৰশংসা

তাৰাসৰে পূজ্য তাৰাসৰে ধন্য
তাৰাসে সুহৃদ জন।
কলিয়ুগে হৰি আনকো বোলাৱে
আপুনা কৰে কীৰ্ত্তন।। ৩৬৫।।
হৰিক বান্ধৱ বুলিয়া যি জনে
কৰয় হৰিকীৰ্ত্তন।
সমস্তে শাস্ত্ৰৰ তত্ত্বক জানিল
জনা সেহি মহাজন।। ৩৬৬।।
যেৰে হৰিপদে শৰণ পশিয়া
হৰিনাম লৱে মুখে।
হৰিৰ প্ৰসাদ পাৱয় সি জনে
মায়াকো তড়য় সুখে।। ৩৬৭।।
ধন্য কলিয়ুগ ধন্য ৰামনাম
ধন্য ধন্য নৰকায়।

নিবেদন

কতনো অমোঘ অপৰাধ হৰি
কৰিয়া আছে প্ৰচুৰ।
বুদ্ধিত থাকিয়া নেদাহা সুবুদ্ধি
কৃপাৰ ছয়া ঠাকুৰ।। ৩৭৬।।
যিহেতু তোন্ধাৰ চৰণ পঙ্কজে
নভজিলো নাৰায়ণ।
সিহেতু অনাদি অবিদ্যা আন্ধাৰ
কৰিল জ্ঞান উছন্ন।। ৩৭৭।।
তুমি নিজ পিতৃ গুৰু ইষ্টদেৱ
নভজো তোন্ধাৰ পাৱে।
এহি দোষে মোক যমদূতে ধৰি
যাতনা দুখ ভুঞ্জাৱে।। ৩৭৮।।
তুমি প্ৰিয় আত্মা পৰম দেৱতা
তোন্ধাত ভৈলো বিমুখ।

১০০	নাম-ঘোষা	নাম-ঘোষা	১০১	১০২	নাম-ঘোষা
এতেকে তোন্মাৰ দিলেক সংসাৰ দুঃখ।। ৩৭৯।।	মায়ায়ে আমাক কলিধৰ্ম্ম নিৰ্ণয়	সমস্ত শাস্ত্ৰৰ হৰিগুণ নাম মাত্ৰ।	পৰম নিৰ্ণীত কলিৰ পৰম সি ধৰ্ম্মৰো ভৈল পাত্ৰ।। ৩৮৩।।	মুকুত কোটিৰো জনা নাৰায়ণপৰ।	মাজত দুৰ্লভ নাৰায়ণপৰ
সত্যাদিৰ লোকে হৰিগুণ গায়া	কলিত জনম বাহু কৰে নিৰন্তৰ।	কলিৰ লোকক কৃষ্ণে কৰিলন্ত দায়া।	পৰম দয়ালু মোৰ নামগুণ তড়োক দুস্তৰ মায়া।। ৩৮৪।।	কলিযুগ হেন কলিত হৰিৰ	নাৰায়ণপৰ কীৰ্তনত সুখে
হৈব নাৰায়ণপৰ।। ৩৮০।।	পাইলে সৰ্ব ধৰ্ম্ম বজ্জিত ভৈল নিশ্চয়।	কলিৰ মনুষ্য পাপ সাগৰত মজি।	ভৈল ধৰ্ম্ম হীন হেন পাপীসৰো	হৰিৰ কীৰ্তন কলিৰ মলত	বিনায়ে কলিত মজিলো গোবিন্দ
হোৱয় নাহি সংশয়।। ৩৮১।।	ভৈলে কৃতকৃতা হোৱয় নাহি সংশয়।। ৩৮১।।	কলিৰ লোকৰ কহিয়া অন্ত নপায়।	কৃষ্ণগুণ গায়া তৰয় কৃষ্ণক ভজি।। ৩৮৫।।	গতি মোৰ নাহি আন।	আন মহালাভ নাই।। ৩৮৮।।
হৰিগুণ নাম অনায়াসে ঘোৰ	কীৰ্তনে কলিৰ কল্মষ কৰে বিনাশ।	নিৰন্তৰে লোক হোৱে হৰিগুণ গাই।। ৩৮৬।।	যি ভাগ্য মিলিল কৃষ্ণগুণ গায়া	তোন্মাৰ নামক জানিয়া ধৰ্ম্ম প্ৰধান।। ৩৮৯।।	কৰিলো আশ্ৰয় সৰ্বদায়ে প্ৰকাশয়।
পাৰয় কৃষ্ণৰ পাশ।। ৩৮২।।	সংসাৰ তৰিয়া কল্মষ কৰে বিনাশ।			হৰবাৰ চৈতন্য আদিত্য	হৃদয় আকাশে সৰ্বদায়ে প্ৰকাশয়।
নাম-ঘোষা	১০৩	নাম-ঘোষা	১০৪	নাম-ঘোষা	১০৫
উদয়াস্ত নাহি কৰিবো কোন সময়।। ৩৯০।।	সন্ধ্যা উপাসনা নিজ যশপ্ৰিয়	গমন গম্ভীৰ এহি ত্ৰিগম্ভীৰ	বচন গম্ভীৰ গম্ভীৰ নাভিকমল।	মিনতি বচন শুনিয়ে শাস্ত্ৰৰ মৰ্ম।	যুগধৰ্ম্ম নিৰ্ণয় বোলো সৰ্বজন
যিহেতু গোবিন্দ সিহেতু সদায়	ভকত বৎসল হৰি।	মিলয় মহামঙ্গল।। ৩৯৪।।	স্মৰণে কৃষ্ণৰ অৰ্ণৱ নয়ন	আপুন কুশল নেৰিবাহা যুগধৰ্ম্ম।। ৩৯৮।।	চাৰা য়েৰে তেৰে সত্যযুগে ধ্যান
থাকন্ত আনন্দ কৰি।। ৩৯১।।	নামগুণ শুনি পৰম নিৰ্মল	অৰ্ণৱ কৰ চৰণ।	অধৰ দৰ্শন নখ ৰেখাচয়	দ্বৈতযুগে যজ্ঞ দ্বাপৰ যুগত পূজা।	ত্ৰৈতযুগে যজ্ঞ দ্বাপৰ যুগত পূজা।
জগত পাৰনকাৰী।	ধৰ্ম্ম হৰি যশ তাতেসে আপুন	স্মৰণে দুখতৰণ।। ৩৯৫।।	অৰ্ণৱ কৃষ্ণৰ সুদীৰ্ঘ নয়ন	কলিত হৰিৰ কলিত হৰিৰ	কীৰ্তন বিনাই কীৰ্তন এড়িয়া
যশত সন্তোষ ঈশ্বৰ প্ৰভু মুৰাৰি।। ৩৯২।।	ধৰ্ম্ম হৰি যশ ঈশ্বৰ কৃষ্ণৰ	আৰৱ আঙ্গুলিচয়।	গ্ৰীৱা বাহু পদ এহি পঞ্চদীৰ্ঘ	আৰৱ নাহিকে দুজা।। ৩৯৯।।	কীৰ্তন এড়িয়া অন্যত্ৰ ধৰ্ম্ম আচৰে।
শুনিয়োক মহা- পুৰুষ লক্ষণ সাৰ।	ধৰ্ম্ম হৰি যশ ত্ৰিগম্ভীৰ সপ্ত-	মিলে মহামহোদয়।। ৩৯৬।।	স্মৰণে কৃষ্ণৰ কক্ষ উন্নত	মিছাতে কেৰলে একোৱে ফল নধৰে।। ৪০০।।	শ্ৰম মাত্ৰ পাৰে একোৱে ফল নধৰে।। ৪০০।।
বক্ত পঞ্চ দীৰ্ঘ উন্নত ছয় প্ৰকাৰ।। ৩৯৩।।	ধৰ্ম্ম হৰি যশ ত্ৰিগম্ভীৰ সপ্ত-	উন্নত নখ হৃদয়।	জৱ নাঙ্গা পদ এহি ছয় থান	কলিত হৰিৰ আনমতে চাহে গতি।	কীৰ্তন এড়িয়া আনমতে চাহে গতি।
উন্নত ছয় প্ৰকাৰ।। ৩৯৩।।		স্মৰণে মোক্ষ মিলয়।। ৩৯৭।।			
নাম-ঘোষা	১০৬	নাম-ঘোষা	১০৭	নাম-ঘোষা	১০৮
যেন কুলবধু ভজৈ গৈয়া উপপতি।। ৪০১।।	নিজ স্বামী তেজি সংসাৰ তৰিতে	পদ ।। ঘোষা ।।	পদ ।। ঘোষা ।।	বন্দোহো গোবিন্দ ৰাম মুকুন্দ মাধৱ।	বন্দোহো গোবিন্দ ৰাম মুকুন্দ মাধৱ।
ইচ্ছা আছে যাৰ কৰিয়ো হৰি কীৰ্তন।	ইচ্ছা আছে যাৰ পৰম নিৰ্মল	ঈশ্বৰ নিৰ্ণয়	ঈশ্বৰ নিৰ্ণয়	যাক সুমৰণে তৰি পাপ পৰাভৱ।। ৪০৯।।	যাক সুমৰণে তৰি পাপ পৰাভৱ।। ৪০৯।।
গতি পাইবা সুখে ছিণ্ডিয়া কৰ্ম্মবন্ধন।। ৪০২।।	গতি পাইবা সুখে সকলে নিগম	প্ৰকৃতি পুৰুষ দুইৰো নিয়ন্তা মাধৱ।	প্ৰকৃতি পুৰুষ দুইৰো নিয়ন্তা মাধৱ।	নমো কি নমো ৰাম নমো নাৰায়ণ।	নমো কি নমো ৰাম নমো নাৰায়ণ।
কল্পতৰু তাৰ ফল মহাভাগৱত।	কল্পতৰু তাৰ সেহি ফলৰস	সমস্তৰে আত্মা হৰি পৰম বান্ধৱ।। ৪০৫।।	সমস্তৰে আত্মা হৰি পৰম বান্ধৱ।। ৪০৫।।	অনাদি অনন্ত সন্ত শিৱ সনাতন।। ৪১০।।	অনাদি অনন্ত সন্ত শিৱ সনাতন।। ৪১০।।
হৰিগুণ যশ পিয়োক সাধুসঙ্গত।। ৪০৩।।	হৰিগুণ যশ পিয়োক সাধুসঙ্গত।। ৪০৩।।	শৰণ	শৰণ	জয় নমো নাৰায়ণ দেৱকীন্দন।	জয় নমো নাৰায়ণ দেৱকীন্দন।
শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰে লোকক কৰিয়া দায়া।	শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰে হৰিৰ নিৰ্মল	হে কৃষ্ণ তযু পাৰে পশিলো শৰণ।	হে কৃষ্ণ তযু পাৰে পশিলো শৰণ।	পৰম পুৰুষ সদাশিৱ সনাতন।। ৪১১।।	পৰম পুৰুষ সদাশিৱ সনাতন।। ৪১১।।
ভকতি প্ৰকাশ কৰিলা শাস্ত্ৰক চায়া।। ৪০৪।।	ভকতি প্ৰকাশ কৰিলা শাস্ত্ৰক চায়া।। ৪০৪।।	ভজন	ভজন	উপদেশ	উপদেশ
		নাৰায়ণ হৰি ৰাম গোপাল গোবিন্দ।	নাৰায়ণ হৰি ৰাম গোপাল গোবিন্দ।	হৰি বোল হৰি বোল কৰি মন থিৰ।	হৰি বোল হৰি বোল কৰি মন থিৰ।
		ভজোহো তোন্মাৰ দুই পদ অৱৰিন্দ।। ৪০৭।।	ভজোহো তোন্মাৰ দুই পদ অৱৰিন্দ।। ৪০৭।।	তেরেসে সাফল হোৱে মনুষ্য শৰীৰ।। ৪১২।।	তেরেসে সাফল হোৱে মনুষ্য শৰীৰ।। ৪১২।।
		নমস্কাৰ	নমস্কাৰ	হৰিগুণ গাৱ ভাই কৰিয়া উৎসৱ।	হৰিগুণ গাৱ ভাই কৰিয়া উৎসৱ।
		নমো হৰি নাৰায়ণ ৰাম ৰাম ৰাম।	নমো হৰি নাৰায়ণ ৰাম ৰাম ৰাম।	গুণতেনে তুষ্ট গুণ লুব্ধ মাধৱ।। ৪১৩।।	গুণতেনে তুষ্ট গুণ লুব্ধ মাধৱ।। ৪১৩।।
		সৰ্বধৰ্ম্ম শিৰোমণি তুৱা গুণনাম।। ৪০৮।।	সৰ্বধৰ্ম্ম শিৰোমণি তুৱা গুণনাম।। ৪০৮।।	আনন্দ কৰিয়া হৰিগুণ গাৱা য়েৰে।	আনন্দ কৰিয়া হৰিগুণ গাৱা য়েৰে।
				ভৱসিদ্ধি তৰিয়া হৰিক পাইবা তেৰে।। ৪১৪।।	ভৱসিদ্ধি তৰিয়া হৰিক পাইবা তেৰে।। ৪১৪।।
				হৰিগুণ নাম গাৱ আনন্দ কৰি মনে।	হৰিগুণ নাম গাৱ আনন্দ কৰি মনে।
				চিন্তামণি তনু ভাই বিফল কৰ কেনে।। ৪১৫।।	চিন্তামণি তনু ভাই বিফল কৰ কেনে।। ৪১৫।।

নাম-ঘোষা	১০৯	১১০	নাম-ঘোষা	নাম-ঘোষা	১১১
আন পৰিহৰিয়া হৰিক মনে ধৰা। হৰিগুণ গায়া ভাই জন্ম সফল কৰা॥ ৪১৬॥ লৈয়ো হৰিনাম সাতে পাঞ্চে ছয়া সাজু। আপুন ছৰে পলাইবেক কালমায়া বাবু॥ ৪১৭॥ চেতন লভিয়া ভাই ভজিয়ো হৰিক। আন পৰিহৰি হৈয়ো ভকতি বসিক॥ ৪১৮॥ লৈয়ো হৰিনামগুণ বিধিনি বিহীন। আনন্দে ভাৰিয়ো বাম কিবা বাত্ৰি দিন॥ ৪১৯॥ বাম কৃষ্ণ বাম কৃষ্ণ বোল ভাই মুখে। বাম কৃষ্ণ সুমৰি বসিয়া থাক সুখে॥ ৪২০॥ বাম কৃষ্ণ হৰি বোল তেজি ভয় লাজ। হৈবন্ত বেকত হৰি হৃদয়ৰ মাজ॥ ৪২১॥ যিটো বাম কৃষ্ণ হৰি বোলয় সৰ্বথা। তাৰ সঙ্গ তেজি হৰি যাইব আৰ কোথা॥ ৪২২॥ বাম কৃষ্ণ বোল ভাই বাম কৃষ্ণ বোল। কোটি কোটি ব্ৰহ্মাণ্ডে নামৰ নোহে মোল॥ ৪২৩॥	বাম কৃষ্ণ ভাৰিতে ছুটয় কালপাশ। সদা বাম কৃষ্ণ বোল তেজিয়া আলাস॥ ৪২৪॥ হৰিগুণ পদসেৱা খাণ্ডা ডাটি ধৰা। মনবৈৰী কাটি সুখে ভৱনদী তৰা॥ ৪২৫॥ বাম কৃষ্ণ নিৰঞ্জন নিৰঞ্জন হৰি। সদা বাম কৃষ্ণ বুলি যাযো ভৱ তৰি॥ ৪২৬॥ ভজিয়ো হৰিক যাত চেতন আছয়। তেৱেসে এড়াইবা সুখে সংসাৰৰ ভয়॥ ৪২৭॥ বাম কৃষ্ণ ভাৰিয়ো মিলোক মহাভাগ। বাম কৃষ্ণ ভাৰিতে কৃষ্ণক পাইবা লাগ॥ ৪২৮॥ হৰিৰ নামত ভাই নেৰিয়ো ভাৰসা। সকল ধৰ্মৰ হৰিনাম মাজে বাসা॥ ৪২৯॥ সন্ত উপদেশে হৰিচৰণে ভজিয়ো। হৰিনাম নিৰমল আনন্দে মজিয়ো॥ ৪৩০॥ বাম কৃষ্ণ বাম কৃষ্ণ বাম কৃষ্ণ বাম। জন্ম সাফল হৌক জপা অৱিশ্রাম॥ ৪৩১॥	মাধৱৰ বঙ্গা দুই চৰণে ধৰিয়া। বামনাম বস পিয়ো আঞ্জলি ভৰিয়া॥ ৪৩২॥ গুণময় সাধ্য সাধনাক পৰিহৰি। কৃষ্ণকথাৰস পিয়ো কৰ্ণাঞ্জলি ভৰি॥ ৪৩৩॥ যত জীৱৰাশি ফুৰে কুশলক চাই। হৰিনাম বিনে তাৰ মহালাভ নাই॥ ৪৩৪॥ হৰিগুণ গাৱন্তে কিঞ্চিতো নাই দুঃখ। গুচে ভয় মিলয় পৰমানন্দ সুখ॥ ৪৩৫॥ হৰিকীৰ্তনত যাৰ মিলিল সন্তোষ। সৰ্বসুখভাগী হোৱে হৰে কলিদোষ॥ ৪৩৬॥ লৈয়ো হৰিনাম ভাই তেজিয়া আলাস। মিলিবে মঙ্গল গুচিবেক ভৱপাশ॥ ৪৩৭॥ যিটোজনে ফুৰে সদা হৰিগুণ গায়া। হৰিৰ কপাত সিটো সুখে তৰে মায়া॥ ৪৩৮॥ বামনাম লৈয়ো ভাই আলাস নকৰ। নিকট চাপিয়া আছে যমেৰ কিঙ্কৰ॥ ৪৩৯॥			

১১২	নাম-ঘোষা	নাম-ঘোষা	১১৩	১১৪	নাম-ঘোষা
কৃষ্ণ কথা গাৱে শুনে যিটো শ্ৰদ্ধা কৰি। অল্প কালে হিয়াত প্ৰৱেশ হোন্ত হৰি॥ ৪৪০॥ অপাৰ আনন্দৰস বাম কৃষ্ণ বাণী। বাম কৃষ্ণ নাম মুখে নছাৰিবা জানি॥ ৪৪১॥ জপ বামনাম ভাই ভাৱকসকল। বামনাম বিনে নাই পৰমমঙ্গল॥ ৪৪২॥ ভাৰিয়ো ভাৱক ভাই বামনাম সাৰ। নিগমে নকহে বামনাম বিনে আৰ॥ ৪৪৩॥ কৃষ্ণপদ সেৱাসুখ পৰম দুৰ্লভ। হৰিসেৱা ভৈলে আন সকলে সুলভ॥ ৪৪৪॥ কৃষ্ণপাদপদ্ম ভৈল যাহাৰ আশ্ৰয়। তাহাৰেৰে গুচয় নিঃশেষ দুখভয়॥ ৪৪৫॥ হৰি কীৰ্তনত ভাই নকৰিয়ো হেলা। এহিসে ৰাখিবে ঘোৰ সঙ্কটৰ বেলা॥ ৪৪৬॥ হৰি পদপঙ্কজত পশিয়ো শৰণে। দিয়োক একান্ত চিত্ত কৃষ্ণৰ চৰণে॥ ৪৪৭॥	দুৰ্লভতো দুৰ্লভ হৰিৰ গুণনাম। জানিয়া কীৰ্তন কৰা তেজি আন কাম॥ ৪৪৮॥ হৰিগুণ কীৰ্তন কলিৰ নিজ ধৰ্ম। জানিবাহা সমস্তে শাস্ত্ৰৰ তত্ত্বমৰ্ম॥ ৪৪৯॥ বামনাম লৈয়া পাণীজন তৰে সুখে। হেন হৰিনামৰ ভণ্ডাৰ ভৈল মুখে॥ ৪৫০॥ যি মুখে বুলিবে বাম সি মুখে ভণ্ডাৰ। সদায়ে ভাৰিয়ো বাম ক্ষয় নাই আৰ॥ ৪৫১॥ ভাৰিতে ভাৰিতে বাম বস চড়ে আতি। আলাস তেজিয়া বাম বোলা দিনে ৰাতি॥ ৪৫২॥ অনন্ত ৰসেৰ নিধি বাম কৃষ্ণ নাম। মুখ ভৰি ডাকিয়া সদায়ে বোলা বাম॥ ৪৫৩॥ সদায়ে ভাৰিতে বাম যাৰ বস বাঢ়ে। বাম কৃষ্ণ নামে আৰ তাহাক নছাড়ে॥ ৪৫৪॥ হৰিসেৱা বিনে আন সকলে অসাৰ। এহিমনে মাত্ৰ সৰ্ব শাস্ত্ৰৰ বিচাৰ॥ ৪৫৫॥	নামৰ ভণ্ডাৰ মুখে ভৈল কত ভাগে। আনন্দে ভাৰিয়ো বাম যাক যত লাগে॥ ৪৫৬॥ মনে মুখে এক কৰি সদা বোলা বাম। লভিবা পৰমানন্দ দূৰ হৈবে কাম॥ ৪৫৭॥ বাম কৃষ্ণ নাম যাৰ মুখে ভৈল গীত। নামৰ প্ৰসাদে সিটো ভৈল কৃতকৃত্য॥ ৪৫৮॥ বাম কৃষ্ণ বাম কৃষ্ণ বোল ভাই ঝাণ্টে। নচলিবা তেৱেসে দুৰ্ঘোৰ যমবাটে॥ ৪৫৯॥ বাম কৃষ্ণ নামৰসে চিত্তক ভিজাৰ। বোল বাম কৃষ্ণ হৰি তেজি লাজ ভাৱ॥ ৪৬০॥ বাম কৃষ্ণ নামেৰে স্বধৰ্ম ভৈল যাৰ। যমকাল মায়াৰ গুচিল অধিকাৰ॥ ৪৬১॥ বাম কৃষ্ণ নাম যাৰ থাকয় মুখত। যম যমদূতক নেদেখে সপোনত॥ ৪৬২॥ বাম কৃষ্ণ নাম সদা লৱে যিটো নৰে। যম ৰাজা তাহাৰ লিখন দূৰ কৰে॥ ৪৬৩॥			

নাম-ঘোষা	১১৫	১১৬	নাম-ঘোষা	নাম-ঘোষা	১১৭
বাম কৃষ্ণ নাম সদা ফুৰে যিটো গাঁই। তাহাৰেৰে সমস্তে বিধিনি ভৈল ছাই।। ৪৬৪।।	মহিমাযুক্ত উপদেশ বাম কৃষ্ণ নাম যাৰ মুখত থাকয়। তাহাৰেৰে জানিবা মিলিল মহোদয়।। ৪৬৫।। বাম কৃষ্ণ কীৰ্তন স্বভাৱ ভৈল যাৰ। সিয়ো ভৈলা হৰিৰ হৰিয়ো ভৈলা তাৰ।। ৪৬৬।। বাম কৃষ্ণ নামক সততে যিটো গাৱে। তাক হৰি ৰাখিয়া ফুৰন্ত সৰ্বভাৱে।। ৪৬৭।। বাম কৃষ্ণ নাম যিটো সততে সুমৰে। হৰিৰ পৰম প্ৰিয় ভৈলা সিটো নৰে।। ৪৬৮।।	হৰিনাম ধৰ মন আলাস নকৰ। আশা নামে নদী মাজে মিছাত নমৰ।। ৪৭০।। বামনাম লৈয়ো মন বামনাম লৈয়ো। মিছা আশা লাজকাজ পাশ কৰি থৈয়ো।। ৪৭১।। বাম কৃষ্ণ বোল মন বাম কৃষ্ণ বোল। অসাৰ সংসাৰসুখে তাৰ আশা ভোল।। ৪৭২।। হৰিপদে ভজ মন হৰিপদে ভজ। ঘোৰ আশানদী মাজে মিছাতে নমজ।। ৪৭৩।। বামনাম লৈয়ো মন তেজা আশা আন। ভকতৰ সঙ্গে পাতা নামৰ দেৱান।। ৪৭৪।। ভজ মন কপট তেজিয়া হৰিপায়। সৰ্বসাক্ষী হৰিত কপট নুযুৱায়।। ৪৭৫।। গোপাল গোবিন্দ বাম বোল পাণী মন। অন্যায় নকৰ লগে সাক্ষী চৈধ্যজন।। ৪৭৬।। বাম কৃষ্ণ হৰি নাম বুলিয়ো যতনে। ব্ৰহ্মাৰো দুৰ্লভ নাম তাৰে হেলা কেনে।। ৪৭৭।।	বাম কৃষ্ণ বোল মন পৰম আনন্দে। মুকুতি তেজিয়া জপে সনক সনন্দে।। ৪৭৮।।	নিন্দা বাম বুলি তৰে মহা মহা অন্ত্যজাতি। যিটো নাম নলৱে হীনতো হীন আতি।। ৪৭৯।। বাম কৃষ্ণ বুলিয়া সংসাৰ সুখে তৰে। বাম কৃষ্ণ নুবুলি জনম বুট্টা কৰে।। ৪৮০।। বামকৃষ্ণ নুবুলি তৰিবা কিসে সমে। বামনাম নলৈলে ধৰিয়া নিবে যমে।। ৪৮১।। গাৰো ভোট যবনে হৰিৰ নাম লয়। হেনয় নামক কেনে সজ্জনে নিন্দয়।। ৪৮২।। হৰিনামে কৰে অন্ত্য জাতিকো মুকুত। সজ্জনে নামক নিন্দে কিনো অদভূত।। ৪৮৩।। মহাপাপী তৰে হৰিনামৰ কীৰ্তনে। হেন নাম নলৈয়া সজ্জন ভৈল কেনে।। ৪৮৪।।	
হৰিনাম এৰি মন কি কাম কৰস। মায়া মোহ জালে পৰি মিছাতে মৰস।। ৪৬৯।।	আত্ম-উপদেশ				

১১৮	নাম-ঘোষা	নাম-ঘোষা	১১৯	১২০	নাম-ঘোষা
দুখময় ক্ষুদ্ৰ বিষয়ক আশা কৰি। একান্তে নভজে পূৰ্ণানন্দ মহাহৰি।। ৪৮৫।। আপুনি নলৰে নাম আনকো নিন্দয়। কোটি জনমকো লাগি দুৰ্য্যোৰ সঞ্চয়।। ৪৮৬।। হৰিনামে কৰে সংসাৰৰ বন্ধ ছেদ। হেন নামে নাহি ইচ্ছা কিনো ভৈল খেদ।। ৪৮৭।। ৰামকৃষ্ণ হৰিনাম নিগম নিগূঢ়। সদা নুসুমৰে কেনে পাপমতি মুঢ়।। ৪৮৮।। হৰিপদ সেৱাসুখ ভকতে জানয়। আনজনে আৰ গন্ধমাত্ৰো নপায়।। ৪৮৯।। হৰিপাৰে শুদ্ধভাৱে যিজনে ভজয়। হৰিনাম লৈয়া সুখে দুৰ্গতি তৰয়।। ৪৯০।। মানৱী জনম পাই হৰি নভজিলা। অৱশ্যে হৈবাহা ভাই তুণ তৰু শিলা।। ৪৯১।। হৰিকীৰ্ত্তনক যিটোজনে হেলা কৰে। আপুনাকে আপুনি বঞ্চিলে সিটো নৰে।। ৪৯২।।		মনুষ্য শৰীৰ পাই কৃষ্ণক নভজে। এহিমানে দোষে ঘোৰ সংসাৰত মজে।। ৪৯৩।। মৃত্যুৰ মুখত পৰি নভজে হৰিক। সিটো অধমৰ জীৱনত ধিক ধিক।। ৪৯৪।। হৰিপদে নভজে শাস্ত্ৰৰ সাৰ বুজি। বেঙ্কমুৱা যমদূতে তাক ফুৰে খুজি।। ৪৯৫।। নৰতনু পায় হৰি নভজে যি নৰে। সংসাৰৰ অনন্ত যোনিত ভ্ৰমি মৰে।। ৪৯৬।। দুৰ্লভ শৰীৰ পাই হৰি নভজিল। দুৰ্য্যোৰ সংসাৰে সিটো চিত্ত নিমজিল।। ৪৯৭।। কলিযুগে হৰিনাম নকৰে কীৰ্ত্তন। আপুনাক আপুনি বঞ্চিলে সিটোজন।। ৪৯৮।। হৰি ভজি হৰিনাম নলৰে সাক্ষাত। আপুনাক আপুনি কৰিল আত্মঘাত।। ৪৯৯।। ব্ৰহ্মাৰ প্ৰাৰ্থনী ইটো নৰতনু পায়। নভজিলে হৰিক বঞ্চিলে বিষুগ্ৰামা।। ৫০০।।		একান্ত শৰণে যিটো নভজিলে হৰি। দুৰ্য্যোৰ যাতনা ভুঞ্জিবক মৰি মৰি।। ৫০১।। হৰিপদসেৱা সৰ্ব্ব শাস্ত্ৰৰ নিৰ্ণয়। মুচমতি মনুষ্যে ইহাক নজানয়।। ৫০২।। হৰিকো প্ৰকাশ কৰে ৰামকৃষ্ণ নামে। হেন নাম নলৈয়া মৰয় কোন কামে।। ৫০৩।।	

মহিমা

ৰাম কৃষ্ণ হৰি নাম মুখে থাকে যাৰ।
সেহিসে হৰিৰ প্ৰিয় হৰি ভৈলা তাৰ।। ৫০৪।।
ৰাম কৃষ্ণ হৰি যিটো সততে বোলয়।
সিটো মহাজনে মুকুতিকা নগণয়।। ৫০৫।।
ৰাম কৃষ্ণ নাম ভকতৰ মহাধন।
সদা নাম লৱয় আনন্দ কৰি মন।। ৫০৬।।
অনন্ত নাৰদ শুক সনতকুমাৰ।
তাৰা পাৰে হৰিযশ জানি যোগসাৰ।। ৫০৭।।

নাম-ঘোষা	১২১	১২২	নাম-ঘোষা	নাম-ঘোষা	১২৩
হৰিনাম কীৰ্ত্তনৰ শব্দ তুমুল। আনন্দৰ ভৰে হোৱে ভকত আকুল।। ৫০৮।। ৰামকৃষ্ণ নামৰ দেখিযো কেন বল। অধমকো কৰে নামে পৰম নিৰ্মল।। ৫০৯।। হৰিনামে নাহিকে নিয়ম অধিকাৰী। ৰাম বুলি তৰে মিৰি অসম কছাৰী।। ৫১০।। ৰাম কৃষ্ণ নাম সম নাহিকে বান্ধৱ। ৰাম কৃষ্ণ নামে মিলে পৰম উৎসৱ।। ৫১১।। ভকতজনৰ হৰিনামেসে সৰ্ব্বস। মুকুতিকা ঠেলি আগ হোৱে হৰিযশ।। ৫১২।। ৰামকৃষ্ণ নামেসে ছিণ্ডয় ভৱবন্ধ। মিলয় মনত সুখ পৰম আনন্দ।। ৫১৩।। ৰামকৃষ্ণ ভাৱিতে তেজয় কালসাপে। হৰিভকতক দুখ দিবে কাৰ বাপে।। ৫১৪।। হৰিৰ কীৰ্ত্তন শুনি ছয়া মহাভয়। কাল মৃত্যু দুয়ো তৰতৰিয়া কাম্পয়।। ৫১৫।।		কমনে জানিবা হৰিনামৰ মহিমা। ব্ৰহ্মা হৰ অনন্তে নপাৰে যাৰ সীমা।। ৫১৬।। হৰিগুণ নামযশ ভকতি উত্তম। যাৰ ধ্বনি শুনি কাম্পে কলিকাল যম।। ৫১৭।। হৰিনামে যত পাপ সংহৰিতে পাৰে। ততেক পাতকী পাপ কৰিতে নপাৰে।। ৫১৮।। ৰামকৃষ্ণ গোপাল গোৱিন্দ যদুমণি। ৰামকৃষ্ণ নাম মহাপাপৰ অগনি।। ৫১৯।। ৰামকৃষ্ণ নামৰ মহিমা অদভূত। নিকট চাপিয়া কি কৰিবে যমদূত।। ৫২০।। ৰামকৃষ্ণ ৰামকৃষ্ণ ৰামকৃষ্ণ সাৰ। ৰামকৃষ্ণ বিনে বুঢ়া আৱৰ বিচাৰ।। ৫২১।। ৰামকৃষ্ণ ৰামকৃষ্ণ ৰামকৃষ্ণ সাৰ। ভাৱিতে পৰম সুখ ভয় নাহি আৰ।। ৫২২।। ৰামকৃষ্ণ নাম সৰ্ব্ব ৰসেৰ নিৱাস। ৰামকৃষ্ণ ভাৱিতে কৃষ্ণৰ পাৱে পাশ।। ৫২৩।।		আপুন নামৰ সঙ্গ নছাৰন্ত হৰি। যেই নাম সেই হৰি জানা নিষ্ট কৰি।। ৫২৪।। ৰামনাম সম ধৰ্ম্ম নাহিকে নিগমে। যিটো সদা বোলে ৰাম কি কৰিবে যমে।। ৫২৫।। হৰি চৰণত প্ৰেম মিলিল যাহাৰ। আন কোন সম্পত্তি হৰিও ভৈল তাৰ।। ৫২৬।। কৰ্ণাঞ্জলি ভৰি পিয়া হৰি চৰিত্ৰ অমৃত। হৰিৰ নিকট পাৱে হোৱে কৃতকৃত্য।। ৫২৭।। মাধৱৰ নামগুণ কীৰ্ত্তন কৰিয়া। হৰিক পাৱয় সুখে মায়াক তৰিয়া।। ৫২৮।। হৰিগুণ কীৰ্ত্তনত নাই একো হানি। শুনন্তে অমৃত সৱে ৰাম কৃষ্ণ বাণী।। ৫২৯।। যাৰ মুখে ৰামবাণী আসে সৰসৰি। জানিবা নিশ্চয় তাত বশ্য ভৈল হৰি।। ৫৩০।। হৰি যাৰ কৃপাৰ পাত্ৰ সি সি জন ভৈল।। ৫৩১।।	

১২৪	নাম-ঘোষা	নাম-ঘোষা	১২৫	১২৬	নাম-ঘোষা
ৰাম কৃষ্ণ নামৰ কল্লোল ৰোল শুনি। বেঙ্কমুৱা যমদূত পলাৱে আপুনি।। ৫৩২।।		হে কৃষ্ণ কৃষ্ণ নাথ কৰা পৰিত্ৰাণ। তনু নাৰ বুৰি আসে নাহিকে গিয়ান।। ৫৩৯।। নামধন দিয়া মোকে কিনা বনমালী। দাস পায় নলৱা কমন ঠাকুৰালি।। ৫৪০।। নিজ দাস কৰি হৰি মোকে কিনা কিনা। আন ধন নলগায় নামধন বিনা।। ৫৪১।। জয় জয় ৰাম কৃষ্ণ শৰণ তোন্দাৰ। কৃপাৰ সাগৰ কৃপা কৰা একবাৰ।। ৫৪২।। দিয়ো দৰিৱশ পাৱে পশিলো শৰণ। ভকতজনৰ ধন তুমি নাৰায়ণ।। ৫৪৩।।		ৰাম বুলি তৰিবে দঢ়াই আছে মন। তুমি হৰি দীনবন্ধু পতিত পাৱন।। ৫৪৬।। পতিত পাৱন ৰাম কৃষ্ণ কৃপা সিদ্ধ। আমি পতিতক নছাড়িবা দীনবন্ধু।। ৫৪৭।। হে হৰি মোৰে প্ৰাণ জীৱন মুৰাৰি। অনাথৰ নাথ ভকতৰ ভয়হাৰী।। ৫৪৮।।	
প্ৰাৰ্থনা		নিবেদন		প্ৰশংসা	
হে প্ৰাণবন্ধু কৃষ্ণ কৃপাৰ ঠাকুৰ। অণু এক কৰা দায়া মায়া হৌক দূৰ।। ৫৩৩।। জয় জয় কৃপাময় দেৱ যদুপতি। তোন্দাৰ চৰণে মাগো অমূল্য ভকতি।। ৫৩৪।। হে হে পৰমানন্দ প্ৰভু কৃপাসিদ্ধ। ভকতি আনন্দ ৰস মাগো এক বিন্দু।। ৫৩৫।। পতিত পড়িয়া ৰৈলো এ ভৱ সাগৰে। পতিত পাৱন নাম ভৈল কিবা তৰে।। ৫৩৬।। অৰুণ চৰণে মই পাপীক তাৰিয়ো। পতিত পাৱন নাম সাফল কৰিয়ো।। ৫৩৭।। আতুৰ ভৈলোহো হৰি বিষয় বিকলে। কৰিয়ো উদ্ধাৰ মোক চৰণকমলে।। ৫৩৮।।		যাদৱ যাদৱ যাদৱানন্দ দেৱ। তুমি বিনে সুহৃদ বান্ধৱ নাহি কেৱ।। ৫৪৪।। কমনে ভজিবো হৰি চৰণ তোন্দাৰ। দুৰ্য্যোৰ মায়ায়ে মন মুহিলে আন্দাৰ।। ৫৪৫।।		শ্ৰীৰামনামত ৰতি মিলিল যাহাৰ। সি সি ভাগ্যৱন্তে পাৱে সংসাৰৰ পাৰ।। ৫৪৯।। হৰিগুণ ভকতৰ কৰ্ণৰ ভূষণ। যিটো সদা বোলে ৰাম সি সি মহাজন।। ৫৫০।। নিত্যানন্দময় ৰাম ভকতৰ ধন। হৰি বিনে আন ধন সৱে অকাৰণ।। ৫৫১।। সংসাৰত নাহি ধৰ্ম্ম হৰিনাম সম। যিটো সদা বোলে ৰাম সি সি নৰোত্তম।। ৫৫২।।	

নাম-ঘোষা	১২৭	১২৮	নাম-ঘোষা	নাম	১২৯
আন ধৰ্ম্ম নাহি হৰিনামক উপাম। হৰিৰ বল্লভ যিটো সদা বোলে ৰাম॥ ৫৫৩॥ ৰাম কৃষ্ণ নামক আনন্দে যিটো ধৰে। বংশে সমে তৰয় হৰিকো বশ্য কৰে॥৫৫৪॥ হৰিগুণ গাৱে যিটো কৰিয়া নিশ্চয়। হৰিক সুহৃদ পাৱে মৃত্যু কোন হয়॥ ৫৫৫॥ যাৰা সৱে ৰামনাম গাৱয় হৰিষে। তাপ দূৰ হোৱে মনে অমৃত বৰিষে॥ ৫৫৬॥ ৰাম কৃষ্ণ হৰিনাম পৰম অমৃত। যিটো মহাজনে লৱে হোৱে কৃতকৃত্য॥৫৫৭॥ হৰিগুণ কীৰ্ত্তন স্বভাৱ ভৈল যাৰ। সংসাৰত দুৰ্লভ থাকিল কিবা তাৰ॥ ৫৫৮॥ কিনো ভাগ্য কিনো ভাগ্য কলিৰ প্ৰজাৰ। হৰিনাম কীৰ্ত্তনেসে ধৰ্ম্ম ভৈল যাৰ॥ ৫৫৯॥ হৰিগুণ নামক কীৰ্ত্তন যিটো কৰে। কালৰ দোষক বঞ্চিলেক সিটো নৰে॥ ৫৬০॥	ৰামনাম লৈয়া পাপীজনো তৰে সুখে। হেন ৰামনামৰ ভণ্ডাৰ ভৈলা মুখে॥ ৫৬১॥ যিসৰ চতুৰ নৰে বিষুক ভজয়। পৰম কৃতার্থ ভৈলা সিটো মহাশয়॥ ৫৬২॥	কলি ধৰ্ম্ম ৰাম কৃষ্ণ নাম ভকতৰ নৱনিধি। কলিয়ুগে বেকত কৰিলে কোন বিধি॥ ৫৬৩॥ ধন্য ধন্য কলিৰ লোকৰ মহাভাগ। সৰ্ব ধৰ্ম্ম ঠেলি ৰাম নাম ভৈলা আগ॥৫৬৪॥ কলিত কীৰ্ত্তন যিটো কৰে হৰিনাম। তাৰ আৰ আচৰিবে নথাকিল কাম॥ ৫৬৫॥ নাহিকে কলিত ধৰ্ম্ম কীৰ্ত্তনত সম। যিটো গাৱে হৰিগুণ সি সি নৰোত্তম॥ ৫৬৬॥ কলিত কীৰ্ত্তনে মিলিবেক মহাভাগ। সংসাৰক তৰি মাধৱক পাইবা লাগ॥ ৫৬৭॥	কেশৱ কমলাকান্ত অনন্ত অনাদি। নিত্য নিৰঞ্জন শুদ্ধ বুদ্ধি বেদবাদী॥ ৫৬৮॥ জয় জয় জগতজনক জগজীৱ। অনন্ত অচ্যুত সনাতন সদাশিৱ॥ ৫৬৯॥ ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ ৰাম। ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ ৰাম॥ ৫৭০॥ গোপাল গোৱিন্দ ৰাম কৃষ্ণ নাৰায়ণ। কমললোচন হৰি পতিত পাৱন॥ ৫৭১॥ ৰাম নাৰায়ণ হৰি ৰাম নাৰায়ণ। ৰাম কৃষ্ণ নিৰঞ্জন শিৱ সনাতন॥ ৫৭২॥ গোপাল গোপীনাথ গোৱিন্দ মাধৱ। জীৱৰ জীৱন যদুনন্দন যাদৱ॥ ৫৭৩॥		

১৩০	নাম-ঘোষা	নাম-ঘোষা	১৩১	১৩২	নাম-ঘোষা
তাৎপৰ্য্য		বিৰকতি		লেখাৰি	
বৈকুণ্ঠৰ কল্পতৰু ভাগৱত শাস্ত্ৰ। ইহাৰ উত্তম ফল হৰিনাম মাত্ৰ॥ ৫৭৪॥ হৰিনামে হৰিনামে হৰিনামে গতি। হৰিনামে ভকতৰ কেৱলে ভকতি॥ ৫৭৫॥ কৃষ্ণপাদপদ্ম দুই মোৰ নিজ গতি। হৰিনাম বিনে আন নজানো ভকতি॥ ৫৭৬॥ ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ সাৰ। ৰাম কৃষ্ণ বিনে বুঢ়ী আৰৰ বিচাৰ॥ ৫৭৭॥ শ্ৰীৰামনাম ভকতৰ বিস্ত সাৰ। সংসাৰ সাগৰে ৰামনামে দুৰ্গ পাৰ॥ ৫৭৮॥ হৰিনাম কীৰ্তনেসে পৰম মঙ্গল। পাৱয় পৰমানন্দ গুচি কৰ্মমল॥ ৫৭৯॥ ব্ৰহ্মা হৰো ভজন্ত হৰিৰ দুই পাৰে। মুকুতসকলো সদা হৰিগুণ গাৱে॥ ৫৮০॥		বিষয়ৰ আশাভঙ্গে ভক্তৰ হৰিষ। দেখয় বিষয়সুখ বিষ্ঠাৰ সদৃশ॥ ৫৮১॥ বিষয়ৰ সুখ যত সকলো অসাৰ। জানিয়া ভকতে তাক কৰে পৰিহাৰ॥ ৫৮২॥ ভূতি মুৰাৰি মাধৱ মধুৰিপু ৰাম। তুমি ভকতৰ ধৰ্ম অৰ্থ মোক্ষ কাম॥ ৫৮৩॥ মুৰাৰি মনোহৰ ভগৱন্ত দেৱ। তুমি বিনে পতিতৰ গতি নাহি কেৱ॥ ৫৮৪॥ কিনো কৃপাময় দেৱ প্ৰভু যদুৰায়। মুখমাজে থৈলা নাম সৰ্বক্ষণে পায়॥ ৫৮৫॥		ঈশ্বৰ নিৰ্ণয় কৃষ্ণ এক দেৱ দুঃখহাৰী কাল মায়াদিৰো অধিকাৰী কৃষ্ণ বিনে শ্ৰেষ্ঠ দেৱ নাহি নাহি আৰ। সৃষ্টি স্থিতি অস্তকাৰী দেৱতান্ত বিনে আন নাহি কেৱ জানিবা বিষুসে সমস্ত জগতে সাৰ॥ ৫৮৬॥ নমো নমো নিত্য নিৰঞ্জন নাৰায়ণ শিৱ সনাতন অনাদি অনন্ত নিৰ্গুণ গুণনিয়ন্তা। পৰম পুৰুষ ভগৱন্ত নাহি পূৰ্ব্বাপৰ আদি অন্ত তুমিসে চৈতন্য সমস্তে ভৱভাৱন্তা॥ ৫৮৭॥ ব্ৰহ্মা মহাদেৱ লক্ষ্মী দেৱী কাৰ্যবাক্যমানে থিৰ কৰি পৰম আনন্দে চৰণ সেৱন্ত যাৰ। সদা জন্ম জড়া মৃত্যুহীন শ্ৰীমন্ত সুন্দৰ গুণনিধি বিষুত বিনাই কোন দেৱ আছে আৰ॥ ৫৮৮॥	

নাম-ঘোষা	১৩৩	১৩৪	নাম-ঘোষা	নাম-ঘোষা	১৩৫
যাৰ পাদোদকে দেৱী গঙ্গা যাৰ বাক্যে ছয়া আছে বেদ পৰম পতিতো তৰয় যাহাৰ নামে। সৃষ্টি স্থিতি প্ৰলয়ৰ যিটো পৰম কাৰণ নাৰায়ণ হেন ঈশ্বৰক নভয় কোন কামে।। ৫৮৯।। অপাৰ সংসাৰ সিদ্ধ আৰ বিষুসে পৰম পাৰ যত পাৰ আছে তাতে পৰম্পৰমায়্যা ৰূপে। তেস্তে তুমি জানা ব্ৰহ্মপাৰ পৰপাৰভূত যত পাৰ তাসহাৰ পাৰ বিষুৎসে পাৰ স্বৰূপে।। ৫৯০।। শৰণ শোক মোহ মহাপঞ্চ মাজে অজ্ঞান মগন ভৈলা দেখি পৰম ঈশ্বৰ দেৱতা নন্দ নন্দন। কৃপায়ে ঈশ্বৰে তত্ত্ব কহি উদ্ধাৰিলা নিজ ভকতক হেন ঈশ্বৰৰ চৰণে লৈলো শৰণ।। ৫৯১।।	নমস্কাৰ হে কৃষ্ণ ধনঞ্জয় সখা বৃষিকুল শ্ৰেষ্ঠ দুষ্ট ৰাজা বংশৰ দহন অনন্তবীৰ্য্য গোৱিন্দ। গো বিপ্ৰ দেৱ দুঃখহাৰী যোগেশ্বৰ সমস্তৰ গুৰু নমো ভগৱন্ত তবু পদ অৱৰিন্দ।। ৫৯২।। উপদেশ সুৱাসনা দুৰ্ব্বাসনা দুই বন্ধৰ মোক্ষৰ মূল হেতু গুনা যেনমতে উপজয় পুৰুষত। সন্তৰ কৃপাত সুৱাসনা সুখে পুৰুষক পাৱে জানা হোৱে দুৰ্ব্বাসনা সন্তৰ মনকোপত।। ৫৯৩।। মহন্তৰ বাক্য যিটো ধৰে তাক সুৱাসনা অনুসাৰে সন্তৰ কৃপাত ভজে গোৱিন্দৰ পাৱে। যিটো মহন্তক নিন্দা কৰে তাক দুৰ্ব্বাসনা বেঢ়ি ধৰে কৃষ্ণক ভজিবে নপাৰয় মূঢ়তাৱে।। ৫৯৪।।	কৃষ্ণপদ মাত্ৰ সেৱা কৰে সমস্তে কামনা পৰিহৰে বেদব্যৱহাৰ কদাচিতো নলপ্ৰয়। কৃষ্ণপদসেৱা সুখমানে কৰে অনুভৱ সৰ্বক্ষণে ইহাক মহন্ত বুলিয় জানা নিশ্চয়।। ৫৯৫।। গুনিয়ো সজ্জন শাস্ত্ৰসাৰ সকলে সম্পত্তি জানা তাৰ হৰিভক্তিৰসে সন্তোষ মন যাহাৰ। চৰ্ম্মৰ নিৰ্ম্মিত পানৈমুড়ি চৰণ ঢাকিল যিটোজনে যেন সৰে ভূমি চৰ্ম্মাবৃত ভৈল তাৰ।। ৫৯৬।। অন্তৰত এক ঈশ্বৰক দেখিয়োক নানা বাহিৰত অন্তৰত বোধ বাহিৰত জড়প্ৰায়। বুদ্ধিত সমস্তে তেজিয়োক বাহিৰত সঙ্গ দেখায়োক এহিভাৱে ৰাম লোকত ফুৰা বেড়ায়।। ৫৯৭।। ছবি অবিৰন্ত ভকতৰ বেদ লক্ষ্যবাৰ দোষ জানিবা ইহাক নিশ্চয়।			

১৩৬	নাম-ঘোষা	নাম-ঘোষা	১৩৭	১৩৮	নাম-ঘোষা
পৰম বিৰক্ত যিটো	কৃষ্ণৰ ভকত ভৈল	মহিমাযুক্ত উপদেশ		ৰাম ৰাম ৰাম ৰাম বুলি	ৰামতে ৰমোহো সৰ্বক্ষণে
তাৰ একো নাহিকে নিৰ্ণয়।। ৫৯৮।।		ব্যাস নিগদতি লুৰ্ণমতি	শুনিয়ে আনন্দে কৰ্পপাতি	জনা ৰামনাম সহস্ৰ নামৰ তুল্য।। ৬০৫।।	
লেখাৰি		দেঞা উপদেশ উৰ্দ্ধ বাহু উচ্চ কৰি।		বেদাগম আদি কৰি যত	বিস্তৰ শাস্ত্ৰত নাহি কাজ
তাৰত কৃষ্ণৰ ভক্ত নৰে	ভক্তি অবিৰোধী কৰ্ম কৰে	এহিমানে মাত্ৰ মহামন্ত্ৰ	সংসাৰ দুৰ্য্যোৰ বিষহাৰী	বিস্তৰ তীৰ্থত নাহি কিছু প্ৰয়োজন।	
কৃষ্ণৰ কথাত ৰতি যাৰে নুপজয়।		নমো নাৰায়ণ বুলিয়োক মুখ ভৰি।। ৬০২।।		সংসাৰ তৰিতে খোজা য়েৰে আপুন মোক্ষৰ হেতু তেৰে	গোৱিন্দ গোৱিন্দ বেকতে বোলা বচন।। ৬০৬।।
যেৰে ভৈল কৃষ্ণকথা ৰত	নিতা নৈমিত্তিক আদি যত	সকলে নিগম কল্পতৰু	তাৰ ফল মহাভাগৱত	মাধৱে বোলন্ত ধনঞ্জয়	মহা দুৰাচাৰো আতিশয়
কথাৰ বিৰোধী জানিয়া সৰে তেজয়।। ৫৯৯।।		শুকমুখে আসি ভূমিত ভৈলা বিদিত।		আন দেৱ তেজি মোকেসে মাত্ৰ ভজয়।	
সমস্ত তপকে আচৰোক	পৰোক পৰ্বতে উঠি যত	ৰসত চতুৰ যিটোজন	কৃষ্ণৰ চৰণে দিয়া মন	তাকেসে পৰম সাধু বুলি	মানিবা মনত সৰ্বক্ষণে
তীৰ্থত ভ্ৰমোক পঢ়োক বেদনিচয়।		পৰম সন্তোষে পিয়োক ৰস অমৃত।। ৬০৩।।		যিহেতু সম্যকে কৰিল মোক নিশ্চয়।। ৬০৭।।	
যজোক সমস্তে যজ্ঞচয়	যোগক জানোক সমস্তয়	হৰিক সততে স্মৰা প্ৰজা	সমস্তে পুণ্যৰ হৈসে ৰাজা	ভক্তিৰ মহিমা বিপৰীত	অধৰ্ম তেজিয়া ধৰ্ম্মচিন্ত
হৰি বিনে কদাচিতো মৃত্যু নতৰয়।। ৬০০।।		হৰিক স্মৰণে সিজয় পুণ্য কিঙ্কৰ।		হোৱে শীঘ্ৰে মোক ভজি জনা কুন্তীসূত।	
মহন্তসবৰ সদ লৈয়া	হৰিত একান্তে চিন্ত দিয়া	নপাসবিবাহা কদাচিত	শুনা কথা ইটো বিপৰীত	আক যি কৃতকী নমানয়	তথা গৈয়া বায়া বাদ্যচয়
পৰম আনন্দে গাৱে হৰিগুণনাম।		হৰি পাসবিলে সিজো পাপ নিৰন্তৰ।। ৬০৪।।		বাছ মেলি কৰা অঙ্গীকাৰ অদভুত।। ৬০৮।।	
সহজে দয়ালু দেৱ হৰি	লৈৱে আপুনাৰ দাস কৰি	শুনিয়ে পাৰ্বতী তুমি এৱেৰাম ৰাম ৰাম বোলা যেৰে		মোহোৰ পৰম ঈশ্বৰৰ	দুৰাচাৰ ভঙো নোহে নষ্ট
হৰিদাস ভৈলে হৈবা ভাই পূৰ্ণকাম।। ৬০১।।		তোমাৰ বদন হৈবেক শ্ৰেষ্ঠ অমূল্য।		কিন্তু সিটো ভক্ত কৃতার্থ আতি হোৱয়।	

নাম-ঘোষা	১৩৯	১৪০	নাম-ঘোষা	নাম-ঘোষা	১৪১
তোন্দাৰ প্ৰগল্ভ প্ৰৌঢ়ি শুনি গুৰুত্বে তোন্দাত কৰিবে সৰে আশ্ৰয়।। ৬০৯।। আন্দাৰ নিৰ্মল ভকতিত দুৰাচাৰো তৰে কোন চিত্ৰ আন্দাক ভজিয়া চাণ্ডালো তৰে সংসাৰ। স্ত্ৰী শূদ্ৰ বৈশ্য আদি যত বিষয়ত মাত্ৰ সদা ৰত মোক ভজি সুখে ইসৰো হোৱে উদ্ধাৰ।। ৬১০।। ব্ৰাহ্মণ ক্ষত্ৰিয় পুণ্যতনু মোক ভজি তৰিবেক পুনু আত অদভুত নাহিকে কোনো সংশয়। ৰাজস্ববিতনু আছা পায় অনিত্য অসুখ লোক জানি আতি শীঘ্ৰে মোক ভজা সখি ধনঞ্জয়।। ৬১১।। মোতে মাত্ৰ সদা দিয়া মন মোৰ ভক্ত হোৱা সৰ্বক্ষণ মোক পূজা মোকে মাত্ৰ কৰা নমস্কাৰ। কহিলো তোন্দাত সত্য বাণী পাইবা সুখে মোক মহামানী তুমি প্ৰিয়তম সুহৃদ সখি আন্দাৰ।। ৬১২।। ভগৱন্ত দেৱ নিগদতি শুনিলো অৰ্জুন মহামতি তোন্দাত কহেগৈ পৰম ইটো বহস্য।	সমস্তে কুতৰ্ক পৰিহৰি সংসাৰ দুৰ্য্যোৰ বিষহাৰী নমো নাৰায়ণ বুলিয়োক মুখ ভৰি।। ৬০২।। সকলে নিগম কল্পতৰু তাৰ ফল মহাভাগৱত শুক্লমুখে আসি ভূমিত ভৈলা বিদিত। বসত চতুৰ যিটোজন কৃষ্ণৰ চৰণে দিয়া মন পৰম সন্তোষে পিয়োক বস অমৃত।। ৬০৩।। হৰিক সততে স্মৰা প্ৰজা সমস্তে পুণ্যৰ ইসে ৰাজা হৰিক স্মৰণে সিজয় পুণ্য কিঙ্কৰ। নপাসৰিবাছ কদাচিত শুনা কথা ইটো বিপৰীত হৰি পাসৰিলে সিজো পাপ নিৰন্তৰ।। ৬০৪।। শুনিলো পাৰ্বতী তুমি এৰেৰাম ৰাম ৰাম বোলা য়েৰে তোমাৰ বদন হৈবেক শ্ৰেষ্ঠ অমূল্য।	ঐশ্বৰ্য্য বিভূতি বলে সমে জানে যিটো মোক নৰোত্তমে সিও ভৈল মোৰ তাৰ ভৈলো মঞি বশ্য।। ৬১৩।। অসম্মতভাৱে যিটোজনে উত্তম পুৰুষ মোক মানে তাকে সৰ্ববৈত্তা বুলিয় সখি অৰ্জুন। সিটো সমস্তকে পৰিহৰি কায় বাক্য মনে যত্ন কৰি ভজয় আন্দাক পুৰুষ সিটো নিপুণ।। ৬১৪।। মোত হস্তে হোৱে চৰাচৰ মোতেসে প্ৰৱৰ্ত্তে নিৰন্তৰ ইহাক অৰ্জুন জানে যিটো মহাজন। পৰম বিৰেকী সিটোজন মোৰ ভাৱ যুক্ত ছয়া মন মোক মাত্ৰ ভজে শ্ৰৱণ কৰি কীৰ্ত্তন।। ৬১৫।। মোতেসে কেবলে দিয়া চিন্তমোতে মাত্ৰ প্ৰাণ অৰ্পি নিত অন্যোঅন্যে মিলি মোকেসে বোধ কৰাৱে। মোক মাত্ৰ কহে সৰ্বক্ষণে পৰম সন্তোষ লভি মনে আনন্দসাগৰে মজি ৰহে প্ৰেমভাৱে।। ৬১৬।। বহস্যক জানে যিটো লোক সততে কীৰ্ত্তন কৰে মোক ধৰি দৃঢ় ব্ৰত কৰি যত্ন বিপৰীত।	ৰামতে ৰমোহো সৰ্বক্ষণে জানা ৰামনাম সহস্ৰ নামৰ তুল্য।। ৬০৫।। বেদাগম আদি কৰি যত বিস্তৰ শাস্ত্ৰত নাহি কাজ বিস্তৰ তীৰ্থত নাহি কিছু প্ৰয়োজন। সংসাৰ তৰিতে খোজা য়েৰে আপুন মোক্ষৰ হেতু তেৰে গোবিন্দ গোবিন্দ বেকতে বোলা বচন।। ৬০৬।। মাধৱে বোলন্ত ধনঞ্জয় আন দেৱ তেজি মোকসে মাত্ৰ ভজয়। তাকেসে পৰম সাধু বুলি মানিবা মনত সৰ্বক্ষণে যিহেতু সম্যকে কৰিল মোক নিশ্চয়।। ৬০৭।। ভক্তিৰ মহিমা বিপৰীত অধৰ্ম তেজিয়া ধৰ্মচিন্ত হোৱে শীঘ্ৰে মোক ভজি জনা কুন্তীসূত। আক যি কৃতকী নমানয় তথা গৈয়া বায়া বাদ্যচয় বাছ মেলি কৰা অঙ্গীকাৰ অদভুত।। ৬০৮।। মোহোৰ পৰম ঈশ্বৰৰ দুৰাচাৰ ভঙো নোহে নষ্ট কিন্তু সিটো ভক্ত কৃতার্থ আতি হোৱয়।	মোৰ সৰ্বোত্তমে দুই পাৱে কৰে নমস্কাৰ ভক্তিভাৱে তাৰ মোৰ এড়াএড়ি নাহি কদাচিত।। ৬১৭।। মাধৱে কহন্ত অৰ্জুনত শুনা ইটো পৰমার্থতত্ত্ব ভকতেসে মোৰ মহিমা জানে নিঃশেষ। তত্ত্বৰূপে সখি জানি মোক তৰিয়া দুৰ্য্যোৰ দুঃখশোক অন্তকালে গৈয়া আমাত হোৱে প্ৰৱেশ।। ৬১৮।। কৃষ্ণ নিগদতি সব্যাসচি পৰমার্থ তত্ত্ব লৱা বাছি সদৃঢ় বিশ্বাসে শৰণ লৈয়ো আন্দাত। মোতে মাত্ৰ সদা দিয়া চিন্ত গায়ো মোৰ গুণনাম গীত সকলে শাস্ত্ৰৰ কহিলো সাৰ সাক্ষাত।। ৬১৯।।	
ছবি					
ভগৱন্ত ভক্তিয়ুক্ত পুৰুষৰ আত্মবোধ মাধৱৰ প্ৰসাদে মিলয়। কৃষ্ণৰ কৃপাত জনা শুচয় সংসাৰ ভয় এহিমানে গীতাৰ নিৰ্ণয়।। ৬২০।।					

১৪২	নাম-ঘোষা	নাম-ঘোষা	১৪৩	১৪৪	নাম-ঘোষা
জানা শ্ৰীৰাম নাম নিজ সঞ্জীৱনীপ্ৰায় যাৰ মনে প্ৰৱেশয়। যদি হলাহল পান কৰে প্ৰলয় বহ্নিত যদি পৰে মৃত্যুৰ মুখত প্ৰৱেশিলে নাহি ভয়।। ৬২১।। পূৰ্ণ শশী পূৰ্ণ দুগ্ধসিদ্ধ সিমত প্ৰকাশ নকৰয় কমনীয় লক্ষ্মী বদনো সিমত নয়। ঈশ্বৰ কৃষ্ণৰ পাদপদ্ম ভজি স্পৃহাহীন ভৈলা সিটো সিটো মনগোটে যিমতে শোভা কৰয়।। ৬২২।। শ্ৰীমুকুন্দৰ নামগুণ কীৰ্ত্তন প্ৰকাশ যিদিশত সি দিশক প্ৰতি নমস্কাৰ যিটো কৰে। চিদানন্দ ঘন স্বৰূপত ঈশ্বৰ কৃষ্ণত নিত্যগত পৰম আনন্দ কৰে সিটো সাধু নৰে।। ৬২৩।। হৰিভক্তি ৰাজমাৰ্গে গুৰু- পদ নখ চন্দ্ৰ প্ৰকাশিত শ্ৰুতি জননীৰ পদপঙ্খ অনুসৰি।					মোৰ সৰ্বোত্তমে দুই পাৱে কৰে নমস্কাৰ ভক্তিভাৱে তাৰ মোৰ এড়াএড়ি নাহি কদাচিত।। ৬১৭।। মাধৱে কহন্ত অৰ্জুনত শুনা ইটো পৰমার্থতত্ত্ব ভকতেসে মোৰ মহিমা জানে নিঃশেষ। তত্ত্বৰূপে সখি জানি মোক তৰিয়া দুৰ্য্যোৰ দুঃখশোক অন্তকালে গৈয়া আমাত হোৱে প্ৰৱেশ।। ৬১৮।। কৃষ্ণ নিগদতি সব্যাসচি পৰমার্থ তত্ত্ব লৱা বাছি সদৃঢ় বিশ্বাসে শৰণ লৈয়ো আন্দাত। মোতে মাত্ৰ সদা দিয়া চিন্ত গায়ো মোৰ গুণনাম গীত সকলে শাস্ত্ৰৰ কহিলো সাৰ সাক্ষাত।। ৬১৯।।
লেখাৰি					
ফুৰো ছয়া আমি আনন্দিত স্থলন নাহিকে কদাচিত মহাজনসৰ জানিবা নিশ্চয় কৰি।। ৬২৪।।					
নিন্দা					
শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰে প্ৰকাশিলা গোবিন্দৰ গুণনাম যশ জগতৰ লোকে পৰম আনন্দে গাৱে। হেনয় শঙ্কৰ গুৰু বিনে কমন কাৰণে আন জনে লোকৰ মাজত আপুনি গুৰু বোলাৱে।। ৬২৫।। বিষ্ণুৰ সহস্ৰনাম সদা আছন্তো জিহায়ে তাক এড়ি সদায় বিৰোধ বচন মাত্ৰ ৰটয়। বুদ্ধি বিকৃততত্ত্ব পৰিহৰি অসন্ত বস্ত্ত ৰতি কৰি যেন বশ্যা জাৰপতিত মাত্ৰ ৰময়।। ৬২৬।। সমস্তৰে আদি নৰতনু উদাম কোটিয়ো নপায় পুনু কোনো ভাগ্যোদয়ে পায় নাৰ দৃঢ় আৰ্তি। গুৰু ভৈলা আৰ কৰ্ণধাৰ কৃষ্ণে ভৈলা অনুকূল বায়ু তথাপি সংসাৰ নতৰয় আত্মঘাতী।। ৬২৭।।					
মাধৱে বোলন্ত শ্ৰুতি স্মৃতি মোৰ আজ্ঞা বাণী জনা নিষ্ঠি যিটোজনে আকে উলিষিয়া প্ৰৱৰ্ত্তয়। ভৈল সিটো মোৰ আজ্ঞাছেদী মোক দেখ কৰিলেক আতি মোৰ ভক্ত হস্তো নৈষধৰ সিটো নোহয়।। ৬২৮।। যত উগ্ৰ তপ জ্ঞান গুণ যাগ যোগ যজ্ঞ দান পুণ্য কিবা প্ৰয়োজন সাধিবেক তাসম্বাৰ। কৃষ্ণ জগতৰ গুৰু নিষ্ঠ মোক্ষসুখপ্ৰদ দেৱ ঈষ্ট তাহান চৰণে ভকতি নাহিকে যাৰ।। ৬২৯।। শিশুৰ বিষয় আশা আগ যুৱা সেৱা কৰে পায় লাগ বৃদ্ধে ভোগ কৰি পিঠি দিলে বিষয়ক। হৰি ভকতিক পৰিহৰি বৃদ্ধে বিষয়ক টেৰ কৰি পুনু পালটিয়া নিৰেখি আছে কিসক।। ৬৩০।। বালকে কৰোক বহুমান যুৱায়ে সেৱোক পাৰেমান বৃদ্ধে বিষয়ৰ বহিৰ্ভূত হৈয়া বৈল। ভোগ কৰিবাৰ নপায় তথাপিতো আশা নছাড়য় হৰি হৰি হৰি কিনো বিপৰীত ভৈল।। ৬৩১।।					

নাম-ঘোষা ১৪৫

বৃদ্ধসৰে জানা বিষয়ক ভোগ কৰিবাক নপাৰয়
ভক্তিহীন বৃদ্ধে তেজিতে সমর্থ নয়।
দশন বিহীন কৃত্তা যেন হাড় চোৰাইবাক নপাৰয়
জিহ্বা লড়বড় কৰি মাত্ৰ চেলেকয়।। ৬৩২।।
বৈষ্ণৱ নিন্দুক সূচকক বিষ্ঠা লুঠা গ্ৰাম্য শূকৰক
বিধাতায়ে দুইকো সজিলন্ত দায়াতৰে।
সূচকে জানিবা নিৰন্তৰে সাধুসকলক শুদ্ধি কৰে
যিমতে শূকৰে গ্ৰামক শোধান কৰে।। ৬৩৩।।
মৃগ মীন মহাসাধু নৰে মনৰ সন্তোষে তৃণ জলে
হিংসাশূন্য ছয়া থাকয় জীৱন ধৰি।
তথাপিহে ইটো ত্ৰিতয়ৰ কৈৰ্ত্ত পিশুন ব্যাধসৰ
ইটো জগতত তিনি অকাৰণ বৈৰী।। ৬৩৪।।
সমস্তৰে আত্মা নাৰায়ণ আত্মসুখে ৰতি সৰ্বক্ষণ
এহি হেতু হৰি সমস্ত প্ৰাণীতে সম।
তাক্ষ যিটো ভজে সুখে তৰে নভজি সংসাৰ মজি মৰে
কৃষ্ণক বিষম বোলায় কোন অধম।। ৬৩৫।।

১৪৮ নাম-ঘোষা

তাহান চৰিত্ৰ সুধাসিদ্ধ তাত ক্ৰীড়া কৰি দীনবন্ধু
চাৰি পুৰুষাৰ্থ তৃণৰ সম কৰয়।। ৬৪৩।।
উৰুফ্ৰম পদৰেণু সেৰি ছয় উৰ্মি জিনিলেক যিটো
সিটো পুৰুষৰ জানিবা আশ্চৰ্য্য নাই।
আকসে আশ্চৰ্য্য বুলি ধৰি যাৰ নাম একবাৰ স্মৰি
চাণ্ডালো সম্প্ৰতি সংসাৰবন্ধ এড়াই।। ৬৪৪।।
কৃষ্ণক বোলন্ত ধনঞ্জয় তোন্দাৰ কীৰ্ত্তনে কৃপাময়
আতি অনুৰাগে জগতে কৰে হৰিষ।
তোন্দাৰ কীৰ্ত্তন অগনিৰ শিখায়ে দগধ ছয়া আতি
ৰাক্ষস পিশাচ পলাই যায় দশোদিশ।। ৬৪৫।।
ভক্তিসৰোবৰে কৃষ্ণপদ পঙ্কজত পৰি নিৰন্তৰে
পৰম আনন্দে ভকত ভ্ৰমৰ জাকে।
কৃষ্ণ যশবসমধুপানে মন্ত ছয়া আতি সাৱধানে
ৰামনাম ৰাজহংস ৰাৱ শুনি থাকে।। ৬৪৬।।
ঐকান্তিক মহামুনি যত নিৰন্ত্ৰিয়া বিধি নিষেধত
নিগুণ ভাৱত থিত হয় নিৰন্তৰে।

নাম-ঘোষা ১৫১

শুদ্ধ বা অপুৰুষ একনাম বোলে বা শুনে বা মনে স্মৰে
অপৰাধহীন পুৰুষক সদ্যে তাৰে।
দেহ ধন জন অৰ্থ লোভে পায়ণ বুদ্ধিয়ে যিটো লৱে
সেহি হৰিনামে তাৰিতে শীঘ্ৰে নপাৰে।। ৬৫৫।।

তুতি

বসুদেৱ নিগদতি হাসি সাক্ষাতে বিদিত ভৈলা আসি
তুমিসি পুৰুষ প্ৰকৃতিতো কৰি পৰ।
সমস্তে জীৱৰ বুদ্ধি সাক্ষী কেৱলে আনন্দ অনুভৱ
স্বৰূপ সুখৰ সাগৰ দেৱ দৈশ্বৰ।। ৬৫৬।।
হে কৃষ্ণ যত জীৱ নিত্য তিনি তাপে ছয়া সন্তপিত
দুৰ্য্যোৰ সংসাৰ তাপত পৰি আছয়।
তযু পদ শ্বেতছত্ৰ প্ৰায় অমৃত বৰিষে সৰ্বদায়
তাৰ ছয়া বিনে নেদেখো আৰ আশ্ৰয়।। ৬৫৭।।
বলি নিগদতি যদুপতি ৰাম ৰাম ৰাম ৰাম ৰাম
কিনো কৃপা মোক কৰিলাহা নাৰায়ণ।

১৪৬ নাম-ঘোষা

আত্ম নিন্দা

হৰিসে কেৱল সঞ্চ মাত্ৰ ৰাম ৰাম ৰাম ৰাম ৰাম
তান্ত বিনে মিছা যত দেখি শুনি মানে।
তাক যিটো মিছা কৰি আশা ৰাম ৰাম ৰাম ৰাম ৰাম
দুৰাচাৰ মন মৰস কেনে অজ্ঞানে।। ৬৩৬।।

মহিমা

ৰা-শবদক উচ্চৰন্তে ৰাম ৰাম ৰাম ৰাম ৰাম
মুখ হস্তে বাজ ছয়া পলায় পাপমানে।
পূণ্যমানে হোয়ে অভ্যন্তৰে ৰাম ৰাম ৰাম ৰাম ৰাম
ম-বুলি আতি কপাট মাৰয় টানে।। ৬৩৭।।
কৃষ্ণ প্ৰিয়তম আত্মা নিজ ৰাম ৰাম ৰাম ৰাম ৰাম
যাত হস্তে অণুমাট্ৰকো ভয় নুশুনি।
আক যিটো জানে সেহিজনে ৰাম ৰাম ৰাম ৰাম ৰাম
বিদ্যারন্ত গুৰু সেহিসে হৰি আপুনি।। ৬৩৮।।
অনন্ত শক্তি তুমি ৰাম লক্ষ্মণ সূত্ৰীৰ বিভীষণ
হনুমন্ত আদি মহা মহা বীৰগণে।

নাম-ঘোষা ১৪৯

জানি পুৰুষাৰ্থ সাৰতত্ত্ব কৃষ্ণ কথামৃত সাগৰত
কথনে মথনে সদায়ে ৰমণ কৰে।। ৬৪৭।।
হৰিৰ গুণৰ দেখা বল লভিলেক যিটো মোক্ষফল
তাহাৰাসৰৰো চিত্তক আনয় টানি।
এতেকে নিপুণ যিটোজন কৃষ্ণৰ চৰণে দিয়া মন
হৰিৰ গুণক নছাড়িবা সাৰ জানি।। ৬৪৮।।
শুক নিগদতি পৰীক্ষিত যদি আমি নিগুণত থিত
তথাপি উত্তম শ্লোকৰ মহিমা গুণে।
কবিলেক মোক বশ্য চিত্ত ভাগৱত গ্ৰন্থ বিপৰীত
পৰম আনন্দে পঢ়িলো আমি আপুনে।। ৬৪৯।।
তোন্দাত কহিবো সেহি শাস্ত্ৰ তুমি আক শুনিবাৰ পাত্ৰ
মহাপুৰুষৰ সেৱক তুমি সম্প্ৰতি।
ই শাস্ত্ৰত শ্ৰদ্ধা মাত্ৰকত মুকুন্দৰ পাদ পঙ্কজত
আতি শীঘ্ৰে তাৰ হুইবে জানা সতী মতি।। ৬৫০।।
সৃষ্টি স্থিতি প্ৰলয়ৰ হেতু অনন্ত বিচিত্ৰ কৰ্ম হৰি
কৰা যিটো তাক গাৱে শুনে প্ৰশংসয়।

১৫২ নাম-ঘোষা

দেৱৰো দুৰ্লভ আতিশয় ৰাম ৰাম ৰাম ৰাম ৰাম
গৃহতে থাকিয়া দেখিলো তযু চৰণ।। ৬৫৮।।

প্ৰাৰ্থনা

ব্ৰহ্মা আদি কৰি জীৱ যত ৰাম ৰাম ৰাম ৰাম ৰাম
মায়াময়া মাজে আছয় ঘুমটি যাই।
তুমিসে চৈতন্য সনাতন ৰাম ৰাম ৰাম ৰাম ৰাম
আমি অচেতন নিয়োৰ নাথ জগাই।। ৬৫৯।।
ক্ষুদ্ৰ সুখে বহু আশা কৰি ভৱকূপে জীৱ আছে পৰি
কালসৰ্পে দংশি হৰিল চৈতন্য তাৰ।
মোক্ষ ৰূপ তযু বাক্যামৃত কৃপায়ে সিধিষ্যা প্ৰতিনিতি
দয়াময় কৃষ্ণ কৰিয়ো তাক উদ্ধাৰ।। ৬৬০।।
সৰোবৰে গ্ৰাহে ধৰি আছে গেজেদে পীড়াক পায় পাছে
আকাশে গৰুড়কো চক্ৰ ধৰি হৰি।
দেখি সুবৰ্ণৰ পদ্ম ধৰি বোলে দুঃখে আৰ্ত্তনাদ কৰি
নমো ভগৱন্ত গুৰু লৈয়ো দাস কৰি।। ৬৬১।।

নাম-ঘোষা ১৪৭

আন তৰু লতা পৰ্ব্বতক কতেক যোজন সমুদ্ৰক
সেতু বান্ধি পাৰ ভৈলাহা মহা যতনে।। ৬৩৯।।
হে প্ৰাণপ্ৰভু ৰঘুপতি ৰাম ৰাম ৰাম ৰাম ৰাম
তোন্দাত কৰিয়া তযু গুণনাম চাৰ।
বিনা সেতুবন্ধ কৰি নৰে ৰাম ৰাম ৰাম ৰাম ৰাম
অপাৰ সংসাৰ সমুদ্ৰৰ হোৱে পাৰ।। ৬৪০।।
কৃষ্ণ কৃষ্ণ কৃষ্ণ বুলি যিটো অন্তকালে নিজপ্ৰাণ তেজে
আদ্যৰ শব্দে মুকুতি তাক দিৱয়।
আৰ আক কিবা দিবো বুলি আউৰ দুইপদে লজ্জা ছয়া
খণী ভৈলো বুলি নমাইয়া মাথ থাকয়।। ৬৪১।।
হে কৃষ্ণ তযু পদমূলে একান্ত শৰণ লৱে যিটো
কোন লাভ ইটো এড়াইবে কালৰ ভয়।
তযু ভকতৰ সঙ্গগোটে সৰ্ব পুৰুষাৰ্থৰাশি শিৰে
চড়িয়া কৌতুকে অতান্ত নৃত্য কৰয়।। ৬৪২।।
পৰম দুৰ্বোধ্য আত্মতত্ত্ব তাৰ জ্ঞান অৰ্থে হৰি যত
লীলা অৱতাৰ ধৰা তুমি কৃপাময়।

১৫০ নাম-ঘোষা

অপৰণ দাতা ভগৱন্ত তাহান চৰণপঙ্কজত
তিনিবো নিছয় উত্তম ভক্তি হোৱয়।। ৬৫১।।

নাম-মহিমা

হৰিকীৰ্ত্তনৰ তাপ লাগি পলায় পাপ দশো দিশে ভাগি
হেৰ পাইলে বুলি ভয়ত ভিড়ি লৱড়ে।
ব্ৰহ্মাণ্ড ভিতৰে নপাই ঠাই আউৰ ব্ৰহ্মাণ্ডক পলাই যায়
নামে খেদি নেস্তে ব্ৰহ্মাণ্ডপৰি বাগৰে।। ৬৫২।।
পাছে পাছে হৰিনামে খেদ একো ব্ৰহ্মাণ্ডত থান নেদে
মহা মহা পাতকৰ গৰ্ব ভৈল দূৰ।
এৱে কৈক যাইবো বুলি ডৰিকাম্পে সৰে পাপ তৰতৰি
হৰিনামে পাই দহি কবিলেক চুৰ।। ৬৫৩।।
নামে পুৰুষক শুদ্ধ কৰি ৰৈল নাম তাতে ভবিপুৰি
ধৰ্মময় তনু ভৈ গৈল হৰিভকত।
হৰিৰ কৰুণা ভৈলা তাক উচ্চ কৰি দিয়া হৰি ডাক
পৰম সন্তোষে নাচে আতি আনন্দত।। ৬৫৪।।

নাম-ঘোষা ১৫৩

মধুৰিপু ৰাম ৰঘুপতি তুমি ভকতৰ নিজ গতি
তোন্দাৰ চৰণে শৰণ কৰিলো সাৰ।
নমো দেৱ দীনদুঃখহাৰী দয়াশীল দামোদৰ প্ৰভু
আমি দুখিতক চৰণে কৰা উদ্ধাৰ।। ৬৬২।।
হে কৃষ্ণ তযু পাদপদ্ম পঞ্জৰ ভিতৰে মোৰ মন
ৰাজহংস পশি থাকোক প্ৰভু সৰ্বথা।
প্ৰাণ প্ৰয়াণৰ সময়ত কফ বাত পিত্ত আদি যত
কণ্ঠ নিৰোধনে তোন্দাৰ স্মৰণ কথা।। ৬৬৩।।
হে কৃষ্ণ পুত্ৰ পত্নী সঙ্গ তেজি তযু পদ চিহ্ন নিত
গৰ্বশূন্য সন্তসৰৰ আশ্ৰমে যাইবো।
তাসম্বাৰ মুখপদ্মে বাজ হুইবে তযু কথামৃত নদী
তাতে মগ্ন ছয়া দেহাৰ হাত এড়াইবো।। ৬৬৪।।

তাৎপৰ্য্য

চাৰিও বেদৰ চাৰি অক্ষৰ সাৰ কাটি আনি ব্ৰহ্মাদেৱে
বেকত কৰিয়া থৈলা নাৰায়ণবাণী।

১৫৪	নাম-ঘোষা	নাম-ঘোষা	১৫৫	১৫৬	নাম-ঘোষা
সেহি নাৰায়ণ নাম গায়া শুদ্ধ কৰো আমি চিত্ত কায়া হৰি সন্তোষৰ কাৰণ আন নজানি।। ৬৬৫।। একেখানি মাত্ৰ শাস্ত্ৰ নিষ্ঠ দেৱকী নন্দনে কৈলা যাক দেৱো একে মাত্ৰ দেৱকীদেৱীৰ সূত। দেৱকী পুত্ৰৰ পদসেৱা কৰ্ম্মো এক এহিমানে মাত্ৰ মন্ত্ৰো একে তান নাম মাত্ৰ অদভূত।। ৬৬৬।। কৃষ্ণাশে চিত্ত যৌত ছয়া সমস্তে ক্লেশক তৰি পুনু কৃষ্ণদাসে কৃষ্ণচৰণমূল নেড়য়। সকলে সম্পূৰ্ণ নিজ গৃহ পথিকসকলে পায়৷ পুনু দুখ এড়াই যেন সিটো গৃহ নছাড়য়।। ৬৬৭।। সকলে উপনিষদ ধেনু দোন্ধা ভৈলা তানে নন্দসূত তাৰ বংস ভৈলা কুন্তীসূত ধনঞ্জয়। দুন্ধ ভৈল মহা গীতামৃত কৃষ্ণৰ চৰণে দিয়া চিত্ত সুবুদ্ধিসকলে সন্তোষে পান কৰয়।। ৬৬৮।।					
বস্তু প্ৰকাশ আদি সত্যযুগে শুদ্ধ ধৰ্ম্ম আছিলেক মাত্ৰ হৰিনাম দেৱসৰে গুপ্ত কৰিলে কৰি কপট। হেন হৰিনাম ব্যক্ত কৰি সমস্তে লোকক উজাৰিলা শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰে ভাঙ্গিলা সৰাৰো পট।। ৬৬৯।। আশ্ৰয় নোহো জনা আমি চৰি জাতি চৰিয়ে আশ্ৰমী নোহো আতি নোহো ধৰ্ম্মশীল দান ব্ৰত তীৰ্থগামী। কিন্তু পূৰ্ণানন্দ সমুদ্ৰৰ গোপীভৰ্ত্ত পদকমলৰ দাসৰো দাসৰ তান দাস ভৈলো আমি।। ৬৭০।। প্ৰশংসা সেহি ধন্য লোক শুচিমন্ত সৰ্বৰ গুণে শ্ৰেষ্ঠ বিদ্যাৱন্ত যজ্ঞে তপে সি সি জন আতি শুদ্ধমতি।					
মহিমাযুক্ত কীৰ্ত্তন-প্ৰশংসা যিদিশত মহাভক্তসৰে শ্ৰীমন্ত কমললোচনৰ পৰম সন্তোষে কীৰ্ত্তন যিটো কৰয়। সিদিশক নমস্কাৰ কৰি দুৰ্য্যোৰ সংসাৰ সুখে তৰি আপুনি অচ্যুতস্বৰূপ সিটো হোৱয়।। ৬৭২।। ৰমানন্দ পদযুগলৰ মকৰন্দ মধুৱতপ্ৰায় ভকতসকলে যিদিশত প্ৰকাশয়। সিদিশ জানিবা গঙ্গাদেৱী অনেক প্ৰৱাহৰূপে সেৰি পৰম নিৰ্ম্মল স্বৰূপে শোভা কৰয়।। ৬৭৩।। শ্ৰীমধুদ্বিষ ঈশ্বৰৰ কীৰ্ত্তন মঙ্গল নিৰন্তৰ যিটো ভূমিভাগে শুদ্ধৰূপে হোৱে জাত। তাৰ ধূলি যিটো শিৰে ধৰে নিছয়ে জানিবা সিটো নৰে কৃষ্ণৰ পৰম বল্লভ হোৱে সাক্ষাত।। ৬৭৪।।					

নাম-ঘোষা	১৫৭	১৫৮	নাম-ঘোষা	নাম-ঘোষা	১৫৯
হে দেৱ মহেশ্বৰ হৰি তযু কথামৃত পান কৰি বঢ়ায়া ভকতি মনক শুদ্ধ কৰয়। বৈৰাগ্যে সাৰ ভৈলা যাৰ হেনয় বোধক লভি সুখে পৰম নিৰ্ম্মল বৈকুণ্ঠ গৈয়া পাৱয়।। ৬৭৫।। নামৰ অন্বেষ কৃষ্ণ নিগদতি অৰ্জ্জুনাত দেহাদিক আমি অতিক্ৰমি হৈয়া আছে শুদ্ধ ব্ৰহ্মতো কৰি উত্তম। এতেকেসে জনা ইটো লোকেবেদতো প্ৰখ্যাত ছয়া আছে মোৰ নাম ইটো প্ৰসিদ্ধ পুৰুষোত্তম।। ৬৭৬।। খেদ আপুন নামক বহুতৰ কৰি নিজ গৰ্ব্ব শক্তি দিয়া কালৰ নিয়ম নিবিহিলা স্মৰণত। এতাদৃশী তৰ কৃপা হৰি মোহোৰ দুৰ্দ্দেৱ দেখা কিনো অনুৰাগ প্ৰভু নভৈল তযু নামত।। ৬৭৭।।					
ভাগৱত প্ৰশংসা ভাৰত পুৰাণ আদি যত প্ৰকাশ কৰয় নানামত যত মহাজনসৰৰ সভা মধ্যত। পৰম আনন্দ ৰসময় কোটি সূৰ্য্য সম প্ৰকাশয় মহাভাগৱত নোহন্ত যাৱে বেকত।। ৬৭৮।। উপদেশ যিটো মহামতি গুৰুজনে হৰিভক্তি পছ উপদেশ দিয়া দুখময় সংসাৰৰ পাৰ কৰে। হেনয় পৰম গুৰুঞ্চয় শুজিবাক প্ৰতি জনা নিষ্ঠ অন্যত্ৰ উপায় নাহি অঞ্জলিত পৰে।। ৬৭৯।। হৰিভক্তি দাতা গুৰুঞ্চয় শুজিবাক যিটো অহঙ্কাৰী অনেক যতনে মনত আলোচে মাত্ৰ। ঋণ শুজিবাক নপাৰয় জানিবাহা সিটো দুৰাশয় উপলা সদৃশ বিনোদৰ ভৈল পাত্ৰ।। ৬৮০।।					
খেদ কত মহাদুখে পুণ্য কৰি অপৰ্গযোগ্য নৰতনু পায়া পৃথিৱীত বিষয়ত মজি বৈল। সিটো খেদ হৰিসেৱা তেজি আপুনাক আঘাত কৰি সিটো মহাপাপী আপুনি বঞ্চিত ভৈল।। ৬৮২।। পৰম পুৰুষাৰ্থ একান্ত ভকত যাৰা হয় কিছু অৰ্থ তাৰা নবাঞ্ছয় মহা অদভূত হৰিগুণ নামময়। পৰম মঙ্গল কৃষ্ণাৰ যাত পৰে আন নাহি ৰস পৰম আনন্দ সমুদ্ৰে মজি ৰহয়।। ৬৮৩।।					

১৬০	নাম-ঘোষা	নাম-ঘোষা	১৬১	১৬২	নাম-ঘোষা
ঘোষা-ছন্দ শৰণ যাদৱ যদুনন্দন মাধৱ মধুসূদন। তুমি নিত নিৰঞ্জন নাৰায়ণ তোন্মাত লৈলো শৰণ।। ৬৮৪।। ইবাৰ কৰুণাময় হৰি কমলাপতি মোৰে নছাড়িবা নাৰায়ণ। অৰুণ চৰণতলে হৰি কমলাপতি সত্যে সত্যে পশিলো শৰণ।। ৬৮৫।। হৰিচৰণত শৰণ লৈলো এ হৰি নাৰায়ণ। মানৱী জনম সাফল কৈলো এ হৰি নাৰায়ণ।। ৬৮৬।। গোপাল গোৱিন্দ যদুনন্দন। কৃষ্ণৰ চৰণে লৈলো শৰণ।। ৬৮৭।। ৰাঘৱৰ অভয় চৰণে। সত্যে সত্যে পশিলো শৰণে।। ৬৮৮।।					
ৰামৰ চৰণে শৰণ লৈলো। মানৱী জনম সাফল কৈলো।। ৬৮৯।। হৰি ও হৰি চৰণে লাগো। অভয় চৰণে শৰণ মাগো।। ৬৯০।। ৰাম ৰঘুপতি ৰঘুনন্দন। তোন্মাৰ চৰণে লৈলো শৰণ।। ৬৯১।। ভজন গোপীনাথ গোৱিন্দ ৰাম কৃষ্ণ হৰি। ভজোহো তোন্মাৰ পদকমলত ধৰি।। ৬৯২।। ভজোহো গোৱিন্দ তোন্মাৰ পায়। মোক নছাড়িবা সেৱক দায়।। ৬৯৩।। ৰাম কৃষ্ণ গোপীনাথ গোৱিন্দ। সেৱোহো তযু পদ অৰিবিদ।। ৬৯৪।। প্ৰণত পালক দেৱ গোৱিন্দ। ভজোহো তযু পদ অৰিবিদ।। ৬৯৫।।					
মোৰ প্ৰভু নাৰায়ণ এ হৰি হৰি তোন্মাৰ চৰণে মনে ভজো। তোন্মাক নজানি ভৱসিদ্ধি মাজে মজো।। ৬৯৬।। ভূৱনমোহন ৰাম ভজিলো তোমাৰ পায়। মহা মহা পাপী যাৰ নাম জপি উত্তম পদক পায়।। ৬৯৭।। ৰাম কৃষ্ণ নাৰায়ণ নিৰঞ্জন নিৰাকৰ নিৰ্বিকাৰ নিৰাময় হৰি। চিদানন্দ সদানন্দ পুৰুষ পৰমানন্দ ভজো তুৱা চৰণত ধৰি। হৰি ৰাম বিভু প্ৰভু অনন্ত দৈত্যবি।। ৬৯৮।। নমস্কাৰ দীনবন্ধু ৰাম দায়াশীল দেৱ। তুৱা পদকমল সদায় কৰো সেৱ।। ৬৯৯।। মোৰ প্ৰভু ৰাম কৰুণাসাগৰ। আমি দুঃখিতক নছাড়িবা দামোদৰ।। ৭০০।।					

নাম-ঘোষা	১৬৩	নাম-ঘোষা	১৬৪	নাম-ঘোষা	১৬৫
মধুৰিপু ৰাম কমললোচন। তুৰা গুণনাম ভৰ ভয় বিমোচন।। ৭০১। বন্দো মাধৱ মধুৰিপু ৰাম। তুৰা পদকমল যুগল হৰি এ।। ৭০২।।		ৰাম কৃষ্ণ হৰি বুলিয়ো মুখে। হৰিপদে মন মজায়ো সুখে।। ৭০৬।। ৰাম বুলি ফুৰা বাহু আছাড়ি। কপটৰ মোট পেহ্নায়ো ফাড়ি।। ৭০৭।। ভজ ভগৱন্ত ভক্তি ভাৱে। নাম লৈয়া গতি পতিতে পাৱে।। ৭০৮।। ৰামনামখানি ফুৰিয়ো গায়। কি কৰিবে পাৰে হৰিৰ মায়া।। ৭০৯।। ৰাম নামখানি লৈলোক ডাঙি। হেলায়ে মাৰিয়ো যমেৰ ঘাঙি।। ৭১০।। মুখে ৰাম নাম গাৱ। মায়াৰ বাবু মাৰিয়া যাৱ।। ৭১১।। ৰাম কৃষ্ণ নাম জপ সঘনে। হৰিৰ চৰণ নেড়িবা মনে।। ৭১২।। ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ বোলা। আশা সমুদ্ৰৰ মন তোলা।। ৭১৩।।		ৰাম কৃষ্ণ হৰি বুলিয়ো বাণ্টে। মিলিবে মৰণ হাটে কি বাটে।। ৭১৪।।	
উপদেশ				মহিমা	
পিয়ো পিয়ো পিয়ো অমিয়া মাধুৰী হৰি ৰাম ৰাম ৰাম। দূৰতে তেজিয়া খৈয়ো আন যত মনকাম ৰাম ৰাম।। ৭০৩।। ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ বোলা ভাই এ সকল নিগমে ওহি সাৰ। সুমৰিতে হৰি বশ্য হোৱে ভাই এ সুখে পাই ভৱনদী পাৰ।। ৭০৪।। ভাল উপায় পাইলো ভাই ভাই এ ৰামনাম নিগম বহস্য। একচিন্তমনে ভাৱ ভাই ভাই এ যাৰ নাম তাৰে কৰা বশ্য।। ৭০৫।।				হৰিত শৰণ লৈয়া যিটোজন এ হৰিৰ চৰিত্ৰ শ্ৰৱণ কীৰ্ত্তন কৰে। দুৰ্য্যোৰ অপাৰ সংসাৰ সাগৰ এ সিটো মহাজনে অতি মহাসুখে তৰে।। ৭১৫।। ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ বোল ভাই এ পৰম যতনে তেজিয়া যত অন্যায়। তোমাক মই ভাণ্ডো তুমি মোক ভাণ্ডা এ চৈধ্যয় সাক্ষীক ভাঙিব কোন উপায়।। ৭১৬।। ভাৰত বৰিষ ধন্য কলিযুগ হৰি হৰি হৰি হৰি এ হৰি হৰি হৰি ব্ৰহ্মাৰ প্ৰাথনী নৰতনু অনুপাম। হৰিত একান্তে শৰণ পশিয়া হৰি হৰি হৰি হৰি এ হৰি হৰি হৰি ধৰ্ম্ম শিৰোমণি ঘূৰিয়ো হৰিৰ নাম।। ৭১৭।।	
১৬৬	নাম-ঘোষা	নাম-ঘোষা	১৬৭	১৬৮	নাম-ঘোষা
আত্ম-উপদেশ					
বিচাৰি দেখিয়ো পামৰ মনাই এ ইহ পৰলোকে হৰিসে সুহৃদ বন্ধু ৰাম ৰাম। মজিয়া বহস সুহৃদ মনাই এ হৰি গুণনাম অপাৰ আনন্দ সিদ্ধুৰাম ৰাম।। ৭১৮।। নিচিঙি আছস কেমনে মনাই এ সুখেৰ সাগৰ হৰিত নকৰি ৰতি ৰাম। আলাস তেজিয়া ভজিয়ো মনাই এ ভূতভয়হাৰী হৰিসে পৰম গতিৰাম ৰাম।। ৭১৯।। ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ বোল ৰে পামৰু মন ভুলিয়া কমনে পাপী মৰ। যাৰ মায়াপাশে বন্দী ছয়াছ পামৰু মন তান দুই চৰণত ধৰ ৰে পামৰু মন ভুলিয়া কমনে পাপী মৰ।। ৭২০।। গোৱিন্দ বোল মনাই মুকুন্দ বোল মনাই		ব্ৰহ্মা হৰো যাত শৰণ পশয়। আনৰ কোন বড়াই।। ৭২১।। বিষয় বিকলে নমৰ মন। সদায় চিন্তিয়ো হৰিচৰণ।। ৭২২।। নিগম নিগুঢ় হৰিৰ নাম। নলৈয়া মন কৰ কোন কাম।। ৭২৩।। ভৱসিদ্ধ সেতু হৰিচৰণ। যম কাল মায়া দুঃখ তাৰণ।। ৭২৪।। কপট আচাৰ তেজিয়া মন। কেৱলে ভজিয়ো হৰিচৰণ।। ৭২৫।। কৈতৰ তেজিয়া ভজিয়ো হৰি। তেৱেসে হৰি লৈব দাস কৰি।। ৭২৬।। হৰিৰ আশ্ৰয় নেড়িয়ো ভাই। ঐকান্তিক সুখ তেৱেসে পায়।। ৭২৭।। একান্তে হৰিত কৰিয়ো ৰতি। হৰিসে নিজ ভকতৰ গতি।। ৭২৮।।		সৰ্ব্ব পুৰুষাৰ্থ কৈতৰ জান। হৰি মাত্ৰ সত্য বেদ প্ৰমাণ।। ৭২৯।। পৰম শ্ৰেয়স হৰিভক্তি। জানি হৰিপাৰে কৰিয়ো ৰতি।। ৭৩০।। হৰিগুণনাম কৰিয়ো সাৰ। নিজ যশপ্ৰিয় জগআধাৰ।। ৭৩১।। বিধিৰ কিঙ্কৰ তেজি ভকতি। গায়ো হৰিযশ নিৰ্মল মতি।। ৭৩২।। লৈয়ো এক মাত্ৰ সাধু সঙ্গতি। তেৱেসে নিৰ্মল হৈব ভকতি।। ৭৩৩।। যাৱত কৈতৰ নেড়ুস মন। তাৱত নপাইবি হৰিচৰণ।। ৭৩৪।। কৈতৰ অসত্য জান ভাল কৰি। ভজিয়ো হৰিক কৈতৰ এড়ি।। ৭৩৫।। হৰিত বিনাই সৰে কৈতৰ। ভজে হৰিপাৰে কৰি উৎসৱ।। ৭৩৬।।	
নাম-ঘোষা	১৬৯	নাম-ঘোষা	১৭০	নাম-ঘোষা	১৭১
ক্ষণিক জীৱন জানি মনাই। তৰিয়ো সুখে হৰিগুণ গাই।। ৭৩৭।। দুৰ্য্যোৰ সংসাৰ নিকাৰ জানি। নেড়িবা সদা মুখে ৰামবাণী।। ৭৩৮।। তেৱেসে হৰিৰ পাইবা আশ্ৰয়। ভজিয়ো হৰি তেজি লাজ ভয়।। ৭৩৯।। নিৰ্গুণ হৰিৰ গুণক গয়া। পৰমানন্দ পাইবা তেজি মায়া।। ৭৪০।। হৰিগুণনাম নিগম তত্ত্ব। মুকুতসৰৰো মুখ্য সম্মত।। ৭৪১।। জানি হৰিপাৰে নেড়িয়ো আশ। কহে মুঢ়মতি মাধৱ দাস।। ৭৪২।। ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ বোল মন ভাই। হৰিৰো সন্তোষ হয় গুচয় সংসাৰ ভয় হৰিপদ সেৱাসুখ পায় হৰি ৰাম।। ৭৪৩।।		নিন্দা		আত্ম-নিন্দা	
		হৰিৰ নামৰ কীৰ্ত্তন সুখ। নজানে যিজন হৰি বিমুখ।। ৭৪৪।। নকৰে কীৰ্ত্তন যিটো পামৰ। সিজন অধীন ভৈল যমৰ।। ৭৪৫।। হৰিগুণ নাম নলৱে মুখে। যমৰ যাতনা ভুঞ্জিৱে দুঃখে।। ৭৪৬।। নকৰে কীৰ্ত্তন হৰিনামৰ। কি কাৰ্য্যো মনুষ্য ভৈল পামৰ।। ৭৪৭।। হৰি কীৰ্ত্তনত নকৰে ৰতি। পশুতো অধম সিটো কুমতি।। ৭৪৮।। নুফুৰে সদা হৰি গুণ গয়া। জানিবা মুহিলে হৰিৰ মায়া।। ৭৪৯।। হৰি কীৰ্ত্তনত নেদিলে চিত্ত। সিটো ভাগ্যানু্য ভৈল বঞ্চিত।। ৭৫০।।		তুমি প্ৰাণ প্ৰিয়তম সুহৃদ পৰম দেৱ, প্ৰাণ প্ৰভু পীতাম্বৰ এ তুমিসে কেৱলে আত্মা মোৰ। হৰি হৰি তুমিসে পৰম আত্মা মোৰ। তোমাক নজানি জড় মিছা শৰীৰক মই প্ৰাণ প্ৰভু পীতাম্বৰ এ আত্মা বুলি ভৈলো সেৱাচোৰ। প্ৰাণবন্ধু কিনো মই অজ্ঞানী দুৰ্য্যোৰ হৰি এ।। ৭৫১।।	
		খেদ			
		দুৰ্ব্বাৰ দুঃসঙ্গ দুৰ্ব্বাসনা দুষ্ট হৰি হৰি হৰি হৰি এ অনাদি অবিদ্যা আপুনি ভৈলো মোহিত। অনায়া দেহক আত্মাবুদ্ধি কৰি হৰি হৰি হৰি হৰি এ তুমি পৰমাৰ্হা ঈশ্বৰে ভৈলো বঞ্চিত।। ৭৫২।।			

১৭২	নাম-ঘোষা	নাম-ঘোষা	১৭৩	১৭৪	নাম-ঘোষা
আতান্তিক সুখ তয়ু পদ সেবা হৰি হৰি হৰি হৰি এ সেবা পৰিহৰি সি সুখে ভৈলো বঞ্চিত। মায়াময় ঘোৰ সংসাৰ নিকাৰ হৰি হৰি হৰি হৰি এ তাকে সুখ মানি মগ্ন ভৈল মোৰ চিত্ত।। ৭৫৩।। তুমি শুদ্ধ বুদ্ধ নিত্য নিৰ্মাল নিৰ্গুণ দেৱ মোৰ প্ৰভু নাৰায়ণ এ স্বৰূপ আনন্দে সদা সুখী। হৰি হৰি তুমি নিজানন্দে সদা সুখী। আমি মূঢ়মতি ঘোৰ অবিদ্যা সাগৰে মজি মোৰ প্ৰভু নাৰায়ণ এ তোন্মাক নজানি ভৈলো দুখী। হৰি হৰি স্বৰূপ নজানি ভৈলো দুখী হৰি এ।। ৭৫৪।। অখণ্ডিত সদা শুদ্ধ চৈতন্য শক্তিৰ বলে মোৰ প্ৰভু নাৰায়ণ এ তুমি দূৰ কৰি আছা মায়া। হৰি হৰি তোন্মাৰ নিকটে নাহি মায়া।		তোমাক নভজো পদে মায়ায়ে মুহিলে মোক মোৰ প্ৰভু নাৰায়ণ এ আৰে কৃপাময় কৰা দায়া। হৰি হৰি মায়াক নিবাৰি কৰা দায়া হৰি এ।। ৭৫৫।। দেৱকী নন্দন দেৱ দেৱকীনন্দন দেৱ দীনবন্ধু দামোদৰ এ হৰি হৰি চৰণে উদ্ধাৰ কৰা মোক প্ৰাণবন্ধু ইবাৰ নেড়িবা হৰি মোক। ভকতি মিনতি তুতি নজনো মিনতি মৰিও দীনবন্ধু দামোদৰ এ হৰি হৰি আৰে মোৰ কেন গতি হোক প্ৰাণবন্ধু মোৰ মন তোন্মাত ৰহোক হৰি এ।। ৭৫৬।। হে কৃষ্ণ তুমি নিজ আত্মা প্ৰিয়তম গুৰু মোৰ প্ৰভু নাৰায়ণ এ পৰম ঈশ্বৰ ভয়হাৰী হৰি হৰি তুমি ইষ্ট দেৱ ভয়হাৰী।		এতেকে জানিয়া তয়ু চৰণে শৰণ লৈলো মোৰ প্ৰভু নাৰায়ণ এ নছাড়িবা ইবাৰ মুৰাৰি। হৰি হৰি লৈয়ো মোক মায়াক নিবাৰি হৰি এ।। ৭৫৭।। মনুষ্য যোনিৰ কৰ্মে নিঃশেষ যোনিত ফুৰি দীনবন্ধু দামোদৰ এ হৰি হৰি বাৰে বাৰে ভুঞ্জিলো অপাৰ দীনবন্ধু কতবা ভুঞ্জিলো নাহি পাৰ। ইবেলি তোন্মাৰ দুই চৰণে শৰণ লৈলো দীনবন্ধু দামোদৰ এ হৰি হৰি নকৰিবা মোক পৰিহাৰ। প্ৰাণবন্ধু চৰণত ৰাখিয়ো ইবাৰ হৰি এ।। ৭৫৮।। পুন পুন নৰতনু লভিয়া তোমাক তেজি দীনবন্ধু দামোদৰ এ হৰি হৰি সংসাৰে ভ্ৰমিলো অসংখ্যাত দীনবন্ধু কতবা কৰিলো আয়াযাত।	

নাম-ঘোষা	১৭৫	১৭৬	নাম-ঘোষা	নাম-ঘোষা	১৭৭
ইবেলি কৰুণাময় তোন্মাৰ কিঙ্কৰ ভৈলো দীনবন্ধু দামোদৰ এ হৰি হৰি ৰতি মোৰ ৰহোক তোন্মাত। প্ৰাণবন্ধু চৰণত কৰো প্ৰণিপাত হৰি এ।। ৭৫৯।। মাধৱ মুকুন্দ মুৰাৰি কি গতি হৈল হামাৰ মায়াৰ ৰচনা আশানদী মাজে মজিয়া নপাইলো পাৰ।। ৭৬০।।		ভকতসৰে ৰামনাম গাৱে। কালমায়া ডৰে তৰতৰাৱে।। ৭৬৩।।		জয় জয় নিত্য নিৰঞ্জন নিত্য নিৰঞ্জন দেৱ শিৱ সনাতন। পৰম অভয় তোমাৰ চৰণ তাপ তিনি বিনাশন।। ৭৬৭।। দায়াশীল দেৱ দামোদৰ তুমি দীনজন বন্ধু পতিত পাৱন তুমি কৃপাময় কেৱলে কৰুণা সিদ্ধ।। ৭৬৮।। হৰি হৰি হৰি হৰি এ হৰি হৰি হৰি হৰি তুমি কৃপাময় দীন দুঃখ বিনাশন। ভূতা ভয়হাৰী জানিয়া তোন্মাৰ চৰণে লৈলো শৰণ।। ৭৬৯।। হে কৃষ্ণ দীন দায়াশীল দীন দায়াশীল দায়া নছাড়িবা মোক। অজ্ঞান তিমিৰ নাশিয়া বিজ্ঞান প্ৰদীপ প্ৰভু দিয়োক।। ৭৭০।।	
মহিমা ৰামৰ নামেৰে অমিয়া বুৰে ভকতজনৰ মনোৰথ পূৰে। ৭৬১।। ভাল ভাৰসা পায় আছি হৰি কৰুণাময় ৰাম কৃষ্ণ কৃপাৰ ঠাকুৰ। ৰাম বুলিতে পাপী তৰে হৰি কৰুণাময় সকল আপদ হোৱে দূৰ।। ৭৬২।।		কাৰুণ্য জয় জগজীৱ মোৰে প্ৰাণ মোৰে প্ৰাণধন বান্ধৱ মুৰাৰি। শ্ৰৱণে আনন্দে শুনিছো গোৱিন্দ তুমি দীন দুঃখহাৰী।। ৭৬৪।। মোৰ জীৱন গোপীনাথ প্ৰাণ গোপীনাথ পশিলো শৰণে। মোৰ প্ৰাণ মন মজিয়া ৰহোক তোন্মাৰ চৰণে।। ৭৬৫।। দুগুটি অক্ষৰ ৰামনাম শ্ৰীৰামনাম অমিয়া মাধুৰি বুৰে। আতি সুকোমল পৰম মঙ্গল সৰে মনোৰথ পূৰে।। ৭৬৬।।			

১৭৮	নাম-ঘোষা	নাম-ঘোষা	১৭৯	১৮০	নাম-ঘোষা
ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ ৰাম ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ অগতিৰ গতি। অচিন্ত্য অনন্ত সুখেৰ সাগৰ কৃষ্ণৰ পদভকতি।। ৭৭১।। হে প্ৰাণ প্ৰভু কৃষ্ণদেৱ প্ৰাণ কৃষ্ণদেৱ দীনক কৰিয়ো দায়া। পৰম তাপিতে মাগোহো তোন্মাৰ শীতল চৰণ ছায়া।। ৭৭২।। প্ৰাণ প্ৰিয়তম যদুদেৱ দিয়ো মোক এহি দান। কৰায়ে তোন্মাৰ চৰণ সেৱাৰ সন্তোষ অমিয়া পান।। ৭৭৩।। নমো ৰাম কৃষ্ণ সদাশিৱ সদাশিৱ কৃষ্ণ তুমি জগতৰ পতি। অপায় ৰহিত মাগোহো ভকতি চৰণে কৰি প্ৰণতি।। ৭৭৪।।		জগত গুৰু নাৰায়ণ জগত গুৰু নাৰায়ণ মোৰ প্ৰভু ৰাম কৃষ্ণ ৰাম। হৰি তো হৰি ৰাম কৃষ্ণ হৰি ৰাম।। ৭৭৫।। ৰাম কৃষ্ণ নিৰঞ্জন ৰাম কৃষ্ণ নিৰঞ্জন দীনবন্ধু নাৰায়ণ এ তুমিতো প্ৰভু অগতিৰ গতি।। ৭৭৬।। গোপীনাথ গোপীনাথ মোৰে কমলাকান্ত মোৰ প্ৰভু ৰাম ৰামায়ণ। অভয় চৰণ পাই পশিলো শৰণ।। ৭৭৭।। অনাদি অনন্ত হৰি এ জীৱন বন্ধু ৰাম কৃষ্ণ কৰুণাসাগৰ। অনাথৰ নাথ দায়াশীল দামোদৰ।। ৭৭৮।। পৰমপুৰুষ হৰি এ পৰমানন্দ পৰম কাৰণ নাৰায়ণ ভকত ৰঞ্জন তয়ু অৰুণ চৰণ। অনন্ত অচ্যুত সদাশিৱ সনাতন।। ৭৭৯।।		জয়তি জগত গুৰু এ গুণেৰ নিধি নিত্য নিৰঞ্জন নিৰাকাৰ। তোন্মাৰ চৰণে সদা শৰণ আত্মাৰ।। ৭৮০।। দৈৱকী নন্দন প্ৰভু এ পৰমগুৰু দায়াশীল দেৱ নিৰঞ্জন। তয়ু পদকমলে মজোক মেৰি মন।। ৭৮১।। জগত জীৱন যদু এ যাদৱানন্দ জগত কাৰণ যদুপতি। তুমিসে কেৱলে নিজ ভকতৰ গতি।। ৭৮২।। ভকত বৎসল প্ৰভু এ ভকত বন্ধু ভকত ৰঞ্জন ভয়হাৰী। ভকতৰ নিজ গতি তুমিসে মুৰাৰি।। ৭৮৩।। পতিত জনৰ গতি এ জগতপতি পতিত পাৱন ভগৱন্ত। পৰম ঈশ্বৰ দেৱ অনাদি অনন্ত।। ৭৮৪।।	

নাম-ঘোষা	১৮১	১৮২	নাম-ঘোষা	নাম-ঘোষা	১৮৩
তাৎপৰ্য্য		মহাবলবন্ত দুৰ্বাসনা ঘোৰ	হৰি এ	পৰম কৰুণা গুণে হৰি হৰি এ ৰাম	
কৰুণাময় ৰাম কৰুণাময়।		আত্মাৰ মনক তেজিয়া দূৰ নয়ায় ৰাম ৰাম।।৭৯০।।		নাম ধৰিছা পতিত পাৱন।। ৭৯৪।।	
কৰিয়ো কৃপা যেন উচিত হয়।। ৭৮৫।।		তোম্বাৰ মায়ায়ে মন মুহি আছে	হৰি এ	দায়াৰ ঠাকুৰ ছয়া দায়া কেনে নকৰয়।	
তুমিসে ৰাম কৃপাৰসেৰ নিধি।		অজ্ঞান আত্মাৰে পৰিয়া পাৰ নপাঞে	ৰাম ৰাম।	ৰাম কৃষ্ণ নাৰায়ণ দীন দায়াময়।। ৭৯৫।।	
তোম্বাৰ কৃপা বিনে নাহিকে সিদ্ধি।। ৭৮৬।।		অভয় চৰণে শৰণ পশিলো	হৰি এ	মোকে কৃপা কৰা হৰি এ	
তোম্বাৰ কৃপাকেসে কৰিছো আশ।		তুৱা গুণনাম ভকতি প্ৰদীপ চাঞেৰাম ৰাম।। ৭৯১।।		দাস্তে ধৰো তৃণ মাথে ধৰো তৃণ।	
অৰুণ পদতলে দিয়োক বাস।। ৭৮৭।।		ভকতি মিনতি প্ৰণতি নজানো	হৰি এ	তুমি কৃপাময়ক নজানো এত দিন	
সহজে তুমি ৰাম কৰুণাসিদ্ধ।		মোত পৰে জ্ঞানশূন্য হীনমতি নাই	ৰাম ৰাম।	মোকে কৃপা কৰা হৰি এ।। ৭৯৬।।	
তোম্বাত বিনে আন নাহিকে বন্ধু।। ৭৮৮।।		তুমি প্ৰভু কৃপাৰসেৰ সাগৰ হৰি এ		মোকে কৃপা কৰা এ	
তোম্বাৰ কৃপালেশে আত্মাৰ গতি।		দিয়ো মোক তুৱা পদছায়া তলে ঠাই ৰাম ৰাম।।৭৯২।।		এ বন্ধু ৰাম প্ৰাণ বন্ধু ৰাম	
কহয় মাধৱ মুৰুখমতি।। ৭৮৯।।		হৰি এ কৰুণাসিদ্ধ জীৱন বন্ধু		নেৰোক মুখে ৰাম কৃষ্ণ নাম।। ৭৯৭।।	
		গতি মতি তুমি নাৰায়ণ।		পতিত পাৱন বুলি নাৰায়ণ এ	
		তুৱা গুণনাম ভকতৰ মহাধন।। ৭৯৩।।		পৰম পতিতে ডাকয় আতুৰ ছয়া।	
		পতিত বুলিয়া মোকে হৰি হৰি এ ৰাম		তয় বেদবাণী আমি আছো গুনি এ	
		তেজিতে নপাৰা নাৰায়ণ।		মহা মহাপাপী তৰে তয় নাম লৈয়া।। ৭৯৮।।	

কাকুতি

কিমেতে ভকতি কৰিবো তোম্বাত হৰি এ
মঞি মূঢ়মতি নজানো তাৰ উপায় ৰাম ৰাম।

১৮৪	নাম-ঘোষা	নাম-ঘোষা	১৮৫	১৮৬	নাম-ঘোষা
তুৱা গুণনাম অমৃত আশায়ে এ		জ্ঞানশূন্য আতি পশুপক্ষী জাতি এ		তোম্বাৰ গুণৰ মহিমা দেখিয়া এ	
তোম্বাৰ চৰণে বিকা গৈলো মূঢ়মতি।		তাকো অনুগ্ৰহ কৰি আছা কৃপাময়।		আন যত কাম দূৰতে তেজিয়া থৈলো।	
চৰণত ধৰো কাতৰ কৰো এ		আকে জানি হৰি শৰণে পশিলো এ		তয় পদসেৱা বসক আশায় এ	
মঞি অনাথক নছাড়িবা যদুপতি।। ৭৯৯।।		আত্মাক তোম্বাৰ তেজিতে উচিত নয়।। ৮০৩।।		তোম্বাৰ একান্ত ভৃত্যৰ কিঙ্কৰ ভৈলো।। ৮০৭।।	
তোম্বাৰ সেৱক ভৈলো নাৰায়ণ এ		তোম্বাৰেসে নিজ ভৃত্য ভৈলো হৰি এ		সহজ কৃপালু গুণক প্ৰকাশি এ	
নিশ্চয় তোম্বাৰ দিবাক লাগে প্ৰসাদ।		কৃপাৰ সাগৰ তুমি মোৰ নিজ স্বামী।		ধৰি আছা হৰি ভকতবৎসল নাম।	
নিজ ভৃত্য কৰি লৈলে গোপীনাথ এ		মঞি অনাথক নবঞ্চিবা হৰি এ		ধেনু যেনমতে বৎসক পালয় এ	
তয় কৃপাময় মিলয় কোন প্ৰমাদ।। ৮০০।।		তয় সেৱাস আশা কৰিয়াছো আমি।। ৮০৪।।		তুমি সেহিমতে ভকতক পালা ৰাম।। ৮০৮।।	
হে দয়াশীল দেৱ দামোদৰ এ		বেদৰ গুপ্ত বিন্ত নাৰায়ণ এ		আমি যতজীৱ তোম্বাৰ পালন হৰি হৰি হৰি হৰি এ	
তোম্বাৰ চৰণে বোলোহো কাকুতি বাণী।		দেৱকীত হস্তে সাক্ষাতে ভৈলা বিদিত।		তুমিসে পালিয়া ফুৰা ছয়া অন্তৰ্যামী।	
মোক নিজ দাস কৰি লৈলে হৰি এ		জীৱৰ তৰণ হেতু নাৰায়ণ এ		আৰে য়েৰে নিজভৃত্য বুলি পালাহৰি হৰি হৰি হৰি এ	
কহিয়ো কৃপালু ছয়া যদুপতি এ		প্ৰচাৰিলা নিজ যশ ধৰ্ম বিপৰীত।। ৮০৫।।		তেৱেসে কৃপাল কৃতকৃত্য হঞো আমি।। ৮০৯।।	
কিনো অপৰাধে মোক ভৃত্য পৰিহৰা।		ভকতৰ বশ্য হুইবাব শঙ্কায় এ		তুমি যাক পালা সিওজন আমিহৰি হৰি হৰি হৰি এ	
শাস্ত্ৰতো প্ৰসিদ্ধ অজ্ঞানতো হৰি এ		জোনো মোক তুমি দাস পৰিহৰা হৰি।		সংসাৰ নিকাৰ ভুঞ্জিয়া ফুৰো বহুত।	
যিটো নাম লৱে তাকে মোৰ বুলি ধৰা।। ৮০২।।		ইটো শঙ্কা হৰি দূৰতে তেজিয়া এ		তোম্বাৰ অধীন ছয়া কেনে আমিহৰি হৰি হৰি হৰি এ	
		লৈলোক তোম্বাৰ ভৃত্যৰ অধীন কৰি।। ৮০৬।।		ভৈলোহো স্বতন্ত্ৰ ইটো কিনো অদভূত।। ৮১০।।	

নাম-ঘোষা	১৮৭	১৮৮	নাম-ঘোষা	নাম-ঘোষা	১৮৯
তোম্বাক পৰম ঈশ্বৰ নমানিহৰি হৰি হৰি হৰি এ		প্ৰাৰ্থনা		জীৱন যাদৱৰায় সেৱোহো তোম্বাৰ পায়	
মহা অহঙ্কাৰে দ্ৰোহ আচৰিলো আমি।		অচিন্ত্য অনন্ত শকতিৰ পতিহৰি হৰি হৰি হৰি এ		ৰাম নেৰিবা নফৰদায়।	
আৰে তয় পদে শৰণ পশিলোহৰি হৰি হৰি হৰি এ		তুমি কৃপাময় দেৱ অগতিৰ গতি।		তুৱা পাৱে ৰতি যিমতে কৰিবো	
মই দ্ৰোহিয়াৰ দোষ ক্ষমা কৰা স্বামী।। ৮১১।।		তুমি সত্য সনাতন সদাশিৱহৰি হৰি হৰি হৰি এ		দিয়োক নাথ উপায়।। ৮১৯।।	
দাস ছয়া তয় সেৱা নকৰিলোহৰি হৰি হৰি হৰি এ		তোম্বাৰ চৰণে মাগোহো নিৰ্মল ৰতি।। ৮১৫।।		যাদৱ জয় যদুপতি তোম্বাৰ চৰণে লাগো।	
ইটো ঘোৰ অপৰাধৰ চিকিৎসা নাই।		হে হৰি মোৰ মুখে নছাড়োকহৰি হৰি হৰি হৰি এ		শ্ৰৱণ কীৰ্ত্তন নিৰ্মল ভকতি	
তুমি পুনু প্ৰভু সহজ কৃপালুহৰি হৰি হৰি হৰি এ		পৰম নিৰ্মল তয় গুণ নাম যশ।		কাকুতি কৰিয়া মাগো।। ৮২০।।	
শৰণ পশিলো ক্ষমিবে প্ৰভু যুৱাই।। ৮১২।।		কৰা কৃষ্ণ কৃপা মনত মিলোক হৰি হৰি হৰি হৰি এ		দীন দয়াশীল যাদৱ সেৱক লৈয়ো উদ্ধাৰি।	
মঞি অজ্ঞানীৰ যতকৈ অজ্ঞানহৰি হৰি হৰি হৰি এ		তয় পদ সেৱা পৰম অমিয়া বস।। ৮১৬।।		দাস্তে তৃণ কৰো চৰণত ধৰো	
কথা কহি কোনো সীমা কৰিবেক তাক।		জয় জয় ৰাম কৰুণাসাগৰ এ		নেৰিবা মোক মুৰাৰি।। ৮২১।।	
ইটো মোৰ ঘোৰ দোষ পৰিহৰিহৰি হৰি হৰি হৰি এ		মোকে নাৰায়ণ ইবাৰ কৰিয়ো দায়া।		কৰুণাময় কৰুণাসাগৰ কৃপাৰ কৰুণাসিদ্ধ।	
কৃপাময় কৃষ্ণ চৰণে ৰাখা আত্মাক।। ৮১৩।।		অভয় চৰণে শৰণ পশিলো এ		তোম্বাৰ কৃপাৰ আমি নোহো পাত্ৰ	
প্ৰিয়তম আত্মা ঈশ্বৰ দেৱতাহৰি হৰি হৰি হৰি এ		প্ৰভু দামোদৰ দূৰ কৰা মোৰ মায়া।। ৮১৭।।		তুমি পুনু দীনবন্ধু।। ৮২২।।	
কৃষ্ণেসে সুহৃদ বান্ধৱ গুৰু আত্মাৰ।		যাদৱ যদুনন্দন গোৱিন্দ মুকুন্দ মুৰবিনাশী।		ৰাম কৃষ্ণ হৰি গোৱিন্দ	
কৃষ্ণৰ চৰণ পঙ্কজ বিনাইহৰি হৰি হৰি হৰি এ		অবিদ্যা সাগৰে মজিলো মাধৱ		দীন দয়াশীল স্বামী।	
মঞি অনাথৰ গতি নাই নাই আৰ।। ৮১৪।।		উদ্ধাৰ কৰিয়ো আসি।। ৮১৮।।			

১৯০	নাম-ঘোষা	নাম-ঘোষা	১৯১	১৯২	নাম-ঘোষা
তোন্দাৰ চৰণে সহজ বাসনা শৰণ মাগোহো আমি।। ৮২৩।। জয় যদুপতি যাদৱ তুমি অগতিৰ গতি। দাস্তে তৃণ ধৰি তোন্দাৰ চৰণে মাগোহো সাধু সঙ্গতি।। ৮২৪।। ৰাম কৃষ্ণ হৰি গোৱিন্দ সেৱক ভৈলো তোন্দাৰে। অভয় চৰণে শৰণ পশিলো চুৰিয়ো মায়া হমাৰে।। ৮২৫।। গোৱিন্দ গোপাল গোপীনাথ দায়া নছাড়িবা মোৰে। অপাৰ সংসাৰ আৰ নাহি পাৰ মজিলো এ দুঃখ ঘোৰে।। ৮২৬।। হৰি হৰি হৰি হৰি এ ৰাম কৃষ্ণ ৰাম নাৰায়ণ নাৰায়ণ। কৰা হৰি মোৰ মায়া উপশম নাৰায়ণ নাৰায়ণ।। ৮২৭।। গোপীনাথ ইবাৰ মোকে নেড়িয়ো। তযু মায়াজল জঞ্জল গুচায় চৰণে শৰণ দিয়ে।। ৮২৮।।		গোপাল গোপাল পালক কৃপাময়। তুৱা পাৰে মোৰ মতি ৰতি যেন নছাড়য়।। ৮২৯।। ৰাম ৰাঘৱ ৰঘুপতি এ তুমি দেৱ অগতিৰ গতি না এ। তুৱা পদ কমলৰ মকৰন্দ ৰসে ৰতি কৰিয়া থাকোক মোৰ মতি না এ।। ৮৩০।। জয় জয় যদুপতি এ তুৱা পাৰে পশিলো শৰণ না এ। ভাল কথা শুনি আছি মনে লৈলো সাৰ বাছি তুৱা নাম পতিত পাৱন না এ।। ৮৩১।। প্ৰাণ বান্ধৱ মাধৱ এ দায়াশীল দেৱকী নন্দন না এ তুমি দেৱ দীনবন্ধু কেৱলে কৰুণাসিদ্ধ কৰো তযু চৰণে বন্দনা না এ।। ৮৩২।। মোৰ প্ৰাণবন্ধু গোৱিন্দ সেৱক কৰিয়া লৈয়ো। আন একো কাম নমাগো তোন্দাৰ ভূতাৰ সঙ্গত থৈয়ো।। ৮৩৩।।		চিদানন্দ ৰাম সদানন্দ হৰি। নিত্যানন্দ কৃষ্ণ মোক লৈয়ো দাস কৰি।। ৮৩৪।। হৰি ও তুমি আনন্দসিদ্ধ। হামু ভিক্ষাৰী মাগো এক বিন্দু।। ৮৩৫।। মধুৰিপু ৰাম ৰঘুপতি। তোন্দাৰ চৰণে মোৰ গতি।। ৮৩৬।। অৰুণ চৰণে দিয়ে ছায়া ৰাম। তেৱেসে তৰিবো মায়া ৰাম ৰাম।। ৮৩৭।। দাস্তে তৃণ ধৰি হৰি চৰণত লাগো। তযু কৃপাৰসৰ কণিকা এক মাগো।। ৮৩৮।। দায়া কৰা দায়া কৰা মোৰে হে ৰাম। তোন্দাৰ চৰণ হৰি হৃদয়পঙ্কজে ধৰি মুখে লৈবো তুৱা গুণনাম যদুমণি এ।। ৮৩৯।। ৰাম কৃষ্ণ বুলি অনাথে ডাকয় এ হৰি নাৰায়ণ। অনাথক দায়া কৰা কৃপাময় এ হৰি নাৰায়ণ।। ৮৪০।। নাৰায়ণ নাৰায়ণ নাৰায়ণ নাৰায়ণ জয় নাৰায়ণ।	

নাম-ঘোষা	১৯৩	১৯৪	নাম-ঘোষা	নাম-ঘোষা	১৯৫
তোন্দাৰ অৰুণ চৰণ পঙ্কজে নিমজোক মোৰ মন।। ৮৪১।। নাৰায়ণ নাৰায়ণ হৰি ৰাম। তুৱা চৰণে আন্দাৰ মজোক মন জয় ৰাম।। ৮৪২।।		তুমি মোৰ হৈবা নিজ গতি হৰি ৰাম ৰঘুকুল নন্দন মুৰাৰি।। ৮৪৩।। গোপাল গোৱিন্দ ৰাম গোপাল গোৱিন্দ ৰাম গোপাল গোৱিন্দ জয় ৰাম। তোন্দাৰ চৰণে হৰি কেৱলে ভকতি বিনে মোৰ আৰ নাহি আন কাম হৰি ৰাম।। ৮৪৪।। গোপীনাথ গোপীনাথ গোপীনাথ গোপীনাথ গোপীনাথ গোপীনাথ হৰি। তোন্দাৰ অভয় দুই চৰণে শৰণ লৈলো লৈয়ো মোক নিজ দাস কৰি হৰি ৰাম।। ৮৪৯।।			কৃষ্ণ কৃষ্ণ ৰাম জয় জয় ৰাম। কৃষ্ণ কৃষ্ণ ৰাম জয় জয় ৰাম।। ৮৫১।। কৃষ্ণ হৰি ৰাম হৰি ৰাম ৰাম ৰাম। অনন্ত অচ্যুত সনাতন নাৰায়ণ প্ৰাণ।। ৮৫২।। গোৱিন্দ গোৱিন্দ গোৱিন্দ গোৱিন্দ গোৱিন্দ ৰাম মুৰাৰি। অনন্ত কোটি ব্ৰহ্মাণ্ডৰ হৰি অধিকাৰী।। ৮৫৩।। গোৱিন্দ ৰাম মুৰাৰি মুকুন্দ ৰাম মুৰাৰি। ভকতি ৰোচন দুখ বিমোচন ভকতৰ ভয়হৰী।। ৮৫৪।। পৰম পুৰুষ পৰম আনন্দ পৰম গুৰু মুৰাৰি। অনাদি অনন্ত অচ্যুত গোৱিন্দ ভকতৰ ভয়হৰী।। ৮৫৫।। জয় যাদৱ এ মোৰে প্ৰাণ জীৱেৰ জীৱন নাৰায়ণ। ভকতৰ ধন তযু অৰুণ চৰণ।। ৮৫৬।। ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ হৰি ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ হৰি। ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ হৰি জয় নাৰায়ণ।। ৮৫৭।। ৰাম ৰাম ৰাম ৰাম ৰাম। ৰাম কৃষ্ণ হৰি নাৰায়ণ।। ৮৫৮।।
প্ৰাৰ্থনা-নিবেদন			।। নাম-ছন্দ ।।		
এ ৰাম জয় পৰমানন্দ। পিঞে তযু চৰণ কমল মকৰন্দ।। ৮৪৩।। এ ৰাম-ৰাম কৃষ্ণ ৰাম নাৰায়ণ। তযু পদকমলে মজোক মেৰি মন।। ৮৪৪।। এ ৰাম ৰাম কৃষ্ণ ৰাম নিৰঞ্জন। তুমিসে ঈশ্বৰ দেৱ ভকতৰঞ্জন।। ৮৪৫।। এ ৰাম ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ ৰাম। তুমি গুণনিয়ন্তা নিৰ্গুণ গুণধাম।। ৮৪৬।। ৰাম কৃষ্ণ ৰাম হৰি ৰামচন্দ্ৰ ৰাম ৰাম শ্ৰীৰাম দেৱ ৰঘুপতি। হে প্ৰভু ৰঘুনাথ প্ৰণামো দমায়া মাথ			।। ঘোষা।।		
		কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ ৰাম।। ৮৫০।।			

১৯৬	নাম-ঘোষা	নাম-ঘোষা	১৯৭	১৯৮	নাম-ঘোষা
ৰাম ৰাম ৰাম ৰাম ৰাম। ৰাম কৃষ্ণ হৰি হৰি হৰি হৰি।। ৮৫৯।। হৰি হৰি ৰাম ৰাম কৃষ্ণ ৰাম ৰাম ৰাম। শ্ৰীৰাম জয় জয় ৰাম।। ৮৬০।। ৰাম ৰাম ৰাম ৰাম গোপাল জীৱেৰ জীৱন যদুৰায়।। ৮৬১।। দীন দায়াশীল দেৱ দামোদৰ হৰি দামোদৰ। দামোদৰ দামোদৰ দেৱ দামোদৰ।। ৮৬২।। অনাদি অনন্ত সদাশিৱ সনাতন হৰি এ। নিত্য নিৰঞ্জন হৰি নিত্য নিৰঞ্জন।। ৮৬৩।। নিত্য নিৰঞ্জন নিত্য নিৰঞ্জন হৰি। নিত্য নিৰঞ্জন নিত্য নিৰঞ্জন হৰি নিত্য নিৰঞ্জন।। ৮৬৪।। মুৰাৰি মধুৰিপু ৰাঘৱ এ ৰাম ৰঘুপতি ৰাম ৰাম ৰাম হৰি ৰাম ৰাম ৰাম। ৰাম ৰাম ৰাম নাৰায়ণ জয় নাৰায়ণ।। ৮৬৫।।	যাদৱ যদুপতি মাধৱ এ ৰাম ৰাম কৃষ্ণ নাৰায়ণ হৰি নাৰায়ণ। নাৰায়ণ নাৰায়ণ হৰি নাৰায়ণ।। ৮৬৬।। ৰাম কৃষ্ণ গোৱিন্দ গোপীনাথ হৰি গোপীনাথ। গোপীনাথ গোপীনাথ হৰি গোপীনাথ।। ৮৬৭।। কৰুণাসাগৰ মোৰ বান্ধৱ এ। ৰাম ৰাম ৰাম ৰাম ৰাম ৰাম ৰাম।। ৮৬৮।। ৰাম ৰাম ৰাম ৰাম গোৱিন্দ। ৰাম ৰাম ৰাম ৰাম হৰি ৰাম ৰাম ৰাম ৰাম।। ৮৬৯।। ৰাম কৃষ্ণ হৰি গোপাল গোৱিন্দ মুকুন্দ হৰি মুৰাৰি।। ৮৭০।। ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ ৰাম। ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ ৰাম। ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ ৰাম। ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ ৰাম গোৱিন্দ জয় ৰাম।। ৮৭১।। ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ ৰাম হৰি। ৰাম কৃষ্ণ ৰাম ৰাম কৃষ্ণ ৰাম ৰাম কৃষ্ণ ৰাম।। ৮৭২।।	হৰি ৰাম ৰাম ৰাম ৰাম ৰাম ৰাম ৰাম। পতিত পাৱন হৰি গুণে অনুপাম।। ৮৭৩।। মোৰ প্ৰভু নাৰায়ণ ৰাম কৃষ্ণ ৰাম। ভকতবৎসল প্ৰভু গুণে অনুপাম।। ৮৭৪।। ৰাম কৃষ্ণ নাৰায়ণ হৰি হে। প্ৰভু ৰে হে ৰাম ৰাম ৰাম।। ৮৭৫।। মুকুন্দ মাধৱ মুৰাৰি মধুৰিপু। জগত জীৱন ৰাম হৰি হৰি।। ৮৭৬।। জয়তি যদুপতি জগতজীৱন যাদৱ মাধৱ ৰাম হৰি হৰি। পৰম পুৰুষ ৰাম জয় জয়।। ৮৭৭।। ৰাম ৰাম কৃষ্ণ ৰাম ৰাম কৃষ্ণ ৰাম ৰাম কৃষ্ণ ৰাম হৰি হৰি।। ৮৭৮।। ৰাম ৰাম ৰাম ৰাঘৱ ৰঘুপতি। প্ৰণতপালক দেৱ হৰি হৰি। প্ৰপন্ন তাৰকদেৱ জয় জয়।। ৮৭৯।।			

নাম-ঘোষা	১৯৯	২০০	নাম-ঘোষা	নাম-ঘোষা	২০১
হৰিতো হৰি হৰি হৰিতো হৰি হৰি কৃষ্ণদেৱ তুমিতো প্ৰভু দীনদুঃখহাৰী। ভকতৰঞ্জন ভয়ভঞ্জন মুৰাৰি।। ৮৮১।। গোপাল গোপীনাথ গোৱিন্দ ৰাম। গোৱিন্দ ৰাম কৃষ্ণ গোৱিন্দ ৰাম।। ৮৮২।। গোৱিন্দ ৰাম গোৱিন্দ ৰাম। গোপাল গোৱিন্দ ৰাম ৰাম।। ৮৮৩।। হৰি হৰি হৰি ৰাম গোৱিন্দ। মুৰাৰি মুকুন্দ জয় ৰাম।। ৮৮৪।। ৰাম কৃষ্ণ হৰি ৰাম ৰাম। গোপাল গোৱিন্দ জয় ৰাম।। ৮৮৫।। ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ ৰাম। অমিয়া মাধুৰি তয়ু নাম।। ৮৮৬।। ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ জয়। ৰাম কৃষ্ণ দীনদায়াময়।। ৮৮৭।।	হৰিতো হৰি হৰি ৰাম জয় জয়।। ৮৮০।। কৃষ্ণদেৱ তুমিতো প্ৰভু দীনদুঃখহাৰী। ভকতৰঞ্জন ভয়ভঞ্জন মুৰাৰি।। ৮৮১।। গোপাল গোপীনাথ গোৱিন্দ ৰাম। গোৱিন্দ ৰাম কৃষ্ণ গোৱিন্দ ৰাম।। ৮৮২।। গোৱিন্দ ৰাম গোৱিন্দ ৰাম। গোপাল গোৱিন্দ ৰাম ৰাম।। ৮৮৩।। হৰি হৰি হৰি ৰাম গোৱিন্দ। মুৰাৰি মুকুন্দ জয় ৰাম।। ৮৮৪।। ৰাম কৃষ্ণ হৰি ৰাম ৰাম। গোপাল গোৱিন্দ জয় ৰাম।। ৮৮৫।। ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ ৰাম। অমিয়া মাধুৰি তয়ু নাম।। ৮৮৬।। ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ জয়। ৰাম কৃষ্ণ দীনদায়াময়।। ৮৮৭।।	যাদৱ মাধৱ দীন দায়াল। দেৱকী নন্দন ৰাম গোপাল।। ৮৮৮।। ৰাম ৰঘুপতি পৰমানন্দ। পৰম পুৰুষ দীনবন্ধু গোৱিন্দ।। ৮৮৯।। মোৰে ইষ্ট দেৱ যাদৱৰায়। সেৱা কৰিবাব নামে উপায়।। ৮৯০।। গোৱিন্দ এ জয় কৃষ্ণ। জগত জীৱন ৰাম।। ৮৯১।। সহজানন্দ হৰি স্বৰূপানন্দ। হৃদয়ানন্দ হৰি পৰমানন্দ।। ৮৯২।। গোপাল গোৱিন্দ ৰাম মাধৱ। ভকতজনৰ তুমি বান্ধৱ।। ৮৯৩।। গোপাল গোৱিন্দ গৰুড়কৈতু। ভকতৰ ধন জীৱনহেতু।। ৮৯৪।। ৰাম নিৰঞ্জন নিৰাময়। জয় জগন্নাথ দায়াময়।। ৮৯৫।।	গোৱিন্দ গোৱিন্দ গোৱিন্দ ৰাম। পতিত পাৱন তোদ্ভাৰ নাম।। ৮৯৬।। হৰিৰাম ছিৰীৰাম। বামন পৰশুৰাম।। ৮৯৭।। মুকুন্দ মুৰাৰি দীনদায়াশীল হৰি ৰাম।। ৮৯৮।। কমললোচন দুঃখমোচন মুৰাৰি ৰাম।। ৮৯৯।। ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ ৰাম। ৰাম নাৰায়ণ ৰাম কৃষ্ণ ৰাম।। ৯০০।। বনমালী গোৱিন্দ ৰাম কৃষ্ণ হৰি।। ৯০১।। জীৱেৰ জীৱনধন মুকুন্দ মুৰাৰি নাৰায়ণ।। ৯০২।। ৰাম কৃষ্ণ হৰি অনন্ত মুৰাৰি এ হৰি নাৰায়ণ। ভকতজনৰ দুঃখভয়হাৰী এ হৰি নাৰায়ণ।। ৯০৩।। নমো নাৰায়ণ নমো নাৰায়ণ। নিৰঞ্জন নিৰাকাৰ নিৰ্বিকাৰ নিৰাময় নৰোত্তম সম সনাতন।। ৯০৪।। ৰাম হাৰীকেশ গোৱিন্দ হাৰীকেশ।। ৯০৫।।		
২০২	নাম-ঘোষা	নাম-ঘোষা	২০৩	২০৪	নাম-ঘোষা
গোৱিন্দ ৰাম গোৱিন্দ ৰাম। ৰাম কৃষ্ণ গোৱিন্দ ৰাম।। ৯০৬।। এ ৰাম ৰাম কৃষ্ণ ৰাম নাৰায়ণ।। ৯০৭।। হৰি ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ ৰাম।। ৯০৮।। ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ এ ৰাম নাৰায়ণ।। ৯০৯।। জয় ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ হৰি।। ৯১০।। ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ শিৱ সনাতন। তুমিসে গোৱিন্দ ভকতৰ নিজধন।। ৯১১।। জয় হৰি ৰাম জয় ছিৰীৰাম। পৰম মঙ্গল মাধৱৰ গুণনাম এ জয় হৰি ৰাম।। ৯১২।। কৃষ্ণ কৃষ্ণ ৰাম জয় জয় জয় ৰাম। মধু-মুৰমথন মুৰাৰি হৰি ৰাম এ কৃষ্ণ কৃষ্ণ ৰাম।। ৯১৩।। ৰাম কমলাপতি তুমি অগতিৰ গতি। ভকতি মিনতি তুতি নজনো পামৰ মতি।। ৯১৪।। গোপাল জয় ৰাম গোৱিন্দ জয় ৰাম।। ৯১৫।। গোপাল গোৱিন্দ ৰাম কৃষ্ণ মুকুন্দ।। ৯১৬।।	গোৱিন্দ ৰাম গোৱিন্দ ৰাম। গোপাল গোৱিন্দ মুকুন্দ ৰাম ৰাম।। ৯১৮।। হৰি ৰাম ছিৰীৰামজয় জয় ৰাম ৰাম।। ৯১৯।। এ ৰাম জয় ৰাম জয় ৰাম জয় ৰাম। ও হৰি ৰাম ৰাম জয় ৰাম জয় ৰাম।। ৯২০।। শিৱ শিৱ শিৱ শিৱ শিৱ। শিৱ সনাতন জগজীৱ।। ৯২১।। মাধৱ মাধৱ মাধৱ মধুৰিপু। গোৱিন্দ কৃষ্ণ হৰি হৰি ৰাম।। ৯২২।। নাৰায়ণ নিৰঞ্জন নিৰাকাৰ নিৰাময়। মুৰাৰি এ হৰি হৰি ৰাম।। ৯২৩।। ও প্ৰাণ গোপাল দীনবন্ধু নাৰায়ণ।। ৯২৪।। হে হে পৰমগুৰু পুৰুষোত্তম হৰি পুৰুষোত্তম। পুৰুষোত্তম পুৰুষোত্তম জয় পুৰুষোত্তম।। ৯২৫।। ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ জয় নাৰায়ণ।। ৯২৬।।	মোৰ প্ৰভু নাৰায়ণ পৰমানন্দ হৰি পৰমানন্দ। পৰমানন্দ পৰমানন্দ হৰি পৰমানন্দ।। ৯২৭।। ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ প্ৰভুদেৱ নাৰায়ণ নাৰায়ণ। নাৰায়ণ ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ প্ৰভুদেৱ।। ৯২৮।। গোপাল গোৱিন্দ হৰি ৰাম ৰাম। ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ ৰাম ৰাম।। ৯২৯।। পৰমপুৰুষ শিৱ সনাতন। অনন্ত অচ্যুত নিত্য নিৰঞ্জন।। ৯৩০।। ৰাম নিৰঞ্জন ও ৰাম নিৰঞ্জন। নিৰাকাৰ হৰি হে ৰাম ৰাম।। ৯৩১।। ৰাম সদাশিৱ ও প্ৰাণ সদাশিৱ। সনাতন প্ৰভু ৰে ৰাম ৰাম।। ৯৩২।। ৰাম দায়াশীল মোৰে প্ৰভু দায়াশীল। দেৱ দীনবন্ধু ৰে ৰাম ৰাম।। ৯৩৩।। হৰি হৰি পৰমানন্দ প্ৰভু পীতাম্বৰ পীতাম্বৰ। পীতাম্বৰ পীতাম্বৰ প্ৰভু পীতাম্বৰ।। ৯৩৪।।			
নাম-ঘোষা	২০৫	২০৬	নাম-ঘোষা	নাম-ঘোষা	২০৭
হৰি হৰি ৰাম বান্ধৱ হৰি ৰাম। হৰি হৰি এ নাৰায়ণ জয় গোৱিন্দ ৰাম।। ৯৩৫।। পৰমানন্দ জয় পৰমানন্দ। হৰি হৰি হৰি হৰি হৰি এ হৰি হৰি এ পৰমানন্দ জয় পৰমানন্দ।। ৯৩৬।। কমলাকান্ত জয় কমলাকান্ত। কমললোচন বনমালী হৰি এ বনমালী এ। কমলাকান্ত জয় কমলাকান্ত। কমললোচন বনমালী হৰি এ বনমালী এ। কমলাকান্ত জয় কমলাকান্ত।। ৯৩৭।। দামোদৰ প্ৰভু দামোদৰ। দেৱকীনন্দন দীনবন্ধু হৰি এ দীনবন্ধু এ দামোদৰ দেৱ দামোদৰ।। ৯৩৮।। জগতজীৱন ৰাম যদুপতি জগতজীৱন ৰাম। হৰি হৰি জগতজীৱন ৰাম।। ৯৪০।।	জগজীৱন ৰাম জগজীৱন ৰাম। জগতৰ সুমঙ্গল তুৰা গুণনাম।। ৯৪১।। মধুসূদন দেৱ মধুসূদন দেৱ। তুমি বিনে অগতিৰ গতি নাহি কেৱ।। ৯৪২।। ৰাম কৃষ্ণ ৰাম কৃষ্ণ ৰাম হৰি হৰি। ৰামতে ৰামোহো অৱিৰাম ৰাম ৰাম।। ৯৪৩।। ৰামনাম ধৰ্ম অনুপাম হৰি হৰি। পূৰে ভকতৰ মনকাম ৰাম ৰাম।। ৯৪৪।। কলিয়ুগে ৰামনাম সাৰ হৰি হৰি। ৰামনাম বিনে নাহি আৰ ৰাম ৰাম।। ৯৪৫।। ৰাম বুলি পাৰে ভৱপাৰ হৰি হৰি। ৰামনাম জগত উদ্ধাৰ ৰাম ৰাম।। ৯৪৬।। ৰামনাম অমূল্য ৰতন হৰি হৰি। ৰামনাম বিনে নাহি ধন ৰাম ৰাম।। ৯৪৭।। ৰামনাম মুক্তিবিডম্বন হৰি হৰি। জপ ৰামনাম অনুৰূপ ৰাম ৰাম।। ৯৪৮।।	ৰামনামে ভকতি সুগম হৰি হৰি। নাহি ভক্তি ৰামনাম সম ৰাম ৰাম।। ৯৪৯।। ৰামনাম ধৰ্মতে উত্তম হৰি হৰি। ৰামনাম পাতকৰ যম ৰাম ৰাম।। ৯৫০।। ৰামনাম ধৰ্ম শিৰোমণি হৰি হৰি। ৰামনাম পাপৰ অগনি ৰাম ৰাম।। ৯৫১।। ৰামনাম মৃতসঞ্জীৱনী হৰি হৰি। ৰামনাম ঘৃষিয়োক ছানি ৰাম ৰাম।। ৯৫২।। জগন্নাথ জগন্নাথ জগন্নাথ জগন্নাথ জগন্নাথ হৰি জগন্নাথ জগন্নাথ জগন্নাথ জগন্নাথ জগন্নাথ হৰি হৰি ৰাম। জগন্নাথ জগন্নাথ হৰি।। ৯৫৩।। নিৰঞ্জন নিৰঞ্জন নিৰঞ্জন নিৰঞ্জন নিৰঞ্জন হৰি নিৰঞ্জন নিৰঞ্জন নিৰঞ্জন নিৰঞ্জন নিৰঞ্জন হৰি হৰি ৰাম নিৰঞ্জন নিৰঞ্জন হৰি।। ৯৫৪।। গোপাল গোপাল গোপাল গোপাল গোপাল গোপাল ৰাম।			

২০৮	নাম-ঘোষা	নাম-ঘোষা	২০৯	২১০	নাম-ঘোষা
গোপাল গোপাল গোপাল গোপাল গোপাল গোপাল বাম।। ৯৫৫।। বাম হৰি হৰি বাম হৰি হৰিবাম হৰি হৰি বাম। বাম হৰি হৰি বাম হৰি হৰিবাম হৰি হৰি বাম।। ৯৫৬।। গোৱিন্দ বাম গোৱিন্দ বাম গোৱিন্দ বাম। গোৱিন্দ বাম গোৱিন্দ বাম গোৱিন্দ বাম হৰি। গোৱিন্দ গোৱিন্দ গোৱিন্দ গোৱিন্দ গোৱিন্দ গোৱিন্দ গোৱিন্দ গোৱিন্দ গোৱিন্দ গোৱিন্দ গোৱিন্দ গোৱিন্দ বাম।। ৯৫৭।। মুকুন্দ মুৰাৰি মুকুন্দ মুৰাৰি মুকুন্দ মুৰাৰি মুকুন্দ মুৰাৰি মুকুন্দ মুৰাৰি হৰি ৰে হে। হৰিহৰিহৰি হৰিহৰিহৰি হৰিবামশ্ৰীৰাম।। ৯৫৮।। বাম কৃষ্ণ হৰি বাম কৃষ্ণ হৰি বাম কৃষ্ণ হৰি বাম কৃষ্ণ হৰি বাম কৃষ্ণ হৰি বাম কৃষ্ণ হৰি বাম। বাম কৃষ্ণ হৰি মুকুন্দ মুৰাৰি মাধৱ মধুসূদন হৰি হৰি যাদৱ যদুনন্দন।। ৯৫৯।। বাম বাম বাম বাম বাম বাম বাম বাম	বাম বাম বাম বাম বাম হৰি হৰি বাম বাম বাম বাম বাম।। ৯৬০।। হৰি হৰি হৰি হৰি হৰি হৰি হৰি হৰি হৰি এ প্ৰাণবন্ধু হৰি হৰি হৰি হৰি এ মোৰে প্ৰাণধন হৰি এ অনাদি অনন্ত প্ৰভু ভগৱন্ত ভজো চৰণত ধৰি এ হৰি হৰি ভজো চৰণত ধৰি এ। পতিত পাৱন প্ৰভু নাৰায়ণ সেৱক লৈয়ো উদ্ধাৰি দীনবন্ধু সেৱক লৈয়ো উদ্ধাৰি গোৱিন্দ জয় বাম।। ৯৬১।। মুৰাৰি মুকুন্দ বাম মুৰাৰি মুকুন্দ বাম মুৰাৰি মুকুন্দ জয় বাম। সুমনশে পাপ ক্ষয় মিলে মহামহোদয় দুঃখচয় গুচে শোকভয় হৰি বাম।। ৯৬২।। বাম কৃষ্ণ গোৱিন্দ বাম কৃষ্ণ গোৱিন্দ বাম কৃষ্ণ গোৱিন্দ হৰি।	বনমালী বাসুদেৱ পদ্মনাভ জনাৰ্দন মাধৱ মুকুন্দ মুৰাৰি হৰি বাম।। ৯৬৩।। মাধৱ মধুৰ মুৰতি মধুসূদন দনুজদমন দুঃখহাৰী পীতাম্বৰধৰ শ্যাম সুন্দৰ হৰি। জয় জয় মুকুন্দ মুৰাৰি হৰি বাম।। ৯৬৪।। বাম জয় হৰি জয় বাম কৃষ্ণ বাম হৰি জয়।। ৯৬৫।। বাম কৃষ্ণ যিটো সততে সুমৰে তাৰ আৰ কাক ভয়। সমস্তে ধৰ্মৰ উপৰে বসিয়া বাম নাম প্ৰকাশয়।। ৯৬৬।। বাম কৃষ্ণ নাম কীৰ্ত্তন বিনাই কৃত শ্ৰেয় নথাকয়। বাম কৃষ্ণ নাম কীৰ্ত্তন কৃষ্ণৰ কৃপাৰ মন্দিৰ হয়।। ৯৬৭।। বাম কৃষ্ণ নাম কীৰ্ত্তনে স্বভাৱে সংসাৰ সুখে তৰয়। বাম কৃষ্ণ নাম কীৰ্ত্তনে সমস্তে বিধিনি নাশ কৰয়।। ৯৬৮।। বাম কৃষ্ণ নাম বসক লভিয়া মুকুতিকে নগণয়। বাম কৃষ্ণ নাম পৰম আনন্দ সুমন্ত্ৰে মজি থাকয়।। ৯৬৯।। বাম কৃষ্ণ নাম কীৰ্ত্তন প্ৰসাদেহৰিৰ বদন্ত হয়। বাম কৃষ্ণ নাম কীৰ্ত্তন কৰিয়াহৰিকে বশ্য কৰয়।। ৯৭০।।			

নাম-ঘোষা	২১১	২১২	নাম-ঘোষা	নাম-ঘোষা	২১৩
বাম হৰি জয় বাম হৰি। গোপাল গোৱিন্দ বাম হৰি জয় বাম।। ৯৭১।। বাম হৰি জয় বাম বাম বাম হৰি জয় বাম।। ৯৭২।। এ হৰি হৰি বাম জয়। বাম হৰি জয় বাম গোৱিন্দ।। ৯৭৩।। বাম জয় জয় বাম জয়। মুকুন্দ মুৰাৰি বাম হৰি জয়।। ৯৭৪।। খেদ ঘোষা ॥ এ হৰি হৰি হৰি হৰি হৰি হৰি হৰি কি কাম কৰিলো আমি। সাধুসঙ্গ লৈয়া তোন্মাক নভজি ভৈলো কিনো অধোগামী।। ৯৭৫।। পদ ॥ নিজ দাস হুয়া সেৱাক তেজিলো। এহি দোষে ঘোৰ আপদে মজিলো।। ৯৭৬।।	তুমিসি সুহাদ আত্মা প্ৰিয়তম। তথাপি তোন্মাক নভজো কি মঞি অধম।। ৯৭৭।। তুমি নিজ পিতৃ গুৰু ইষ্ট মোৰ। মঞি মন্দমতি ভৈলো সেৱাচোৰ।। ৯৭৮।। অধমকো তাৰে তোন্মাক ভকতি। তথাপি তোন্মাক নভজো কুমতি।। ৯৭৯।। ইষ্ট দেৱ বুলি তোন্মাক নধৰো। নিকাৰ ভুঞ্জিয়া সংসাৰতে মৰো।। ৯৮০।। তুমিসে কেৱলে কৰুণাসাগৰ। তোন্মাক নভজো কি মঞি পামৰ।। ৯৮১।। আৰে কৃপাময় দিয়োক শৰণ। দোষ মৰিষণ তোন্মাক চৰণ।। ৯৮২।। ইবাৰ ঈশ্বৰ নাছাড়িবা মোক। মোৰ মন মজি তোন্মাতে বহোক।। ৯৮৩।। মোৰ প্ৰাণ হৰে জীৱন প্ৰাণ হৰে। হৰি ৰে বাম বাম কৃষ্ণ হৰে।	কৃষ্ণ হৰি এ প্ৰাণ হৰি এ হৰি ৰে বাম বাম বাম বাম বাম।। ৯৮৫।। হৰি ৰে হৰি ৰে বাম বাম বাম বাম বাম। জয় জয় হৰি বাম।। ৯৮৬।। গোৱিন্দ ৰে জয় কৃষ্ণ জয় বাম জয় বাম।। ৯৮৭।। হৰি হৰি বাম বান্ধৱ হৰি বাম।। ৯৮৮।। হৰি হৰি এ নাৰায়ণ জয় গোৱিন্দ বাম।। ৯৮৯।। কৃষ্ণ বাম গোৱিন্দ। হৰি বাম গোৱিন্দ জয় বাম জয় বাম।। ৯৯০।। গোৱিন্দ কৃষ্ণ বাম বাম বাম গোৱিন্দ গোৱিন্দ বাম বাম।। ৯৯১।। গোৱিন্দ মাধৱ প্ৰাণ বান্ধৱ বাম কৃষ্ণ হৰি জয়।। ৯৯২।। ।। ঘোষা।। হিয়াৰ মাজে নামৰ ভাণ্ডৰ মুখে বাজ হয়। বাম নামে মাৰণ মাৰে পাপকটকৰ ক্ষয়।। ৯৯৩।।			

২১৪	নাম-ঘোষা	নাম-ঘোষা	২১৫
।। পদ।। পাপ বিপক্ষক সংহৰি হৰিৰ নামে খলখলি হাৰে। সকল ধৰ্মৰ উপৰে বসিয়া হৰিৰ নাম প্ৰকাশে।। ৯৯৪।। মুকুতি সুখক বশ্য কৰি হৰি নামে আনন্দত নাচে। পুৰুষে সহিতে সখিত্ব কৰিয়া চলয় হৰিৰ কাছে।। ৯৯৫।। আপুন নামৰ মহিমা দেখিয়া হৰিৰ আনন্দ চড়ে। যিটো নাম লয় হৰি তাৰ হয় ই পুনু বহস্য বৰে।। ৯৯৬।। হৰিগুণ নাম ভাৱিয়া পুৰুষে বহয় হৰিৰ পাশে। হৰিৰ চৰণ হৃদয়ে ধৰিয়া কহয় মাধৱ দাসে।। ৯৯৭।।	ভগৱন্ত ভজিয়া জনম বাহুডাৰে। আন যত সৰে মিছা ভক্তিৰ অভাৱে ।। ১০০০।। জানিয়া ভজিয়ে ভাই ভগৱন্ত পাৰে। এহ বস মাধৱ মুৰুখমতি গাৱে ।। ১০০১।। ।। সমাপ্ত।।	ভগৱন্ত ভজিয়া জনম বাহুডাৰে। আন যত সৰে মিছা ভক্তিৰ অভাৱে ।। ১০০০।। জানিয়া ভজিয়ে ভাই ভগৱন্ত পাৰে। এহ বস মাধৱ মুৰুখমতি গাৱে ।। ১০০১।। ।। সমাপ্ত।।	ভগৱন্ত ভজিয়া জনম বাহুডাৰে। আন যত সৰে মিছা ভক্তিৰ অভাৱে ।। ১০০০।। জানিয়া ভজিয়ে ভাই ভগৱন্ত পাৰে। এহ বস মাধৱ মুৰুখমতি গাৱে ।। ১০০১।। ।। সমাপ্ত।।